DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 160. SZÁM. Debrecen, 1939 július 16 vasárnap ÁRA: 24 FILLÉR.

Hullámfürdő és egyebek

Azt halljuk, hogy Hajdúszoboszló a néhány év előtti 160 százalékos pótadót a fürdő jövedelméből lenyomja 42 százalékra. A kis szomszéd város virágzásának fénykorát éri meg, zsufolva van fürdővendéggel, a lakosság minden férőhelyet értékesíteni tud, nagy a forgalom, vidám pezsgő élet uralkodik, mindenki keres, mindenki megtalálja a számítását.

Nem irigyeljük Szoboszló szerencséjét, csak némi rezignációval megállapítjuk, hogy Debrecennek is van olyan gyógyhatású a vize, mint Szoboszlónak, itt a városkultura nagyobb vonzóerőt kell, hogy gyakoroljon és Debrecen mégis lemaradt, az itteni idegenforgalom még sem közelíti Hajdúszoboszló látogatottságát.

Ha az okokat kutatjuk, elsősorban is azt kell megállapítani, hogy Szoboszló mindazt megcsinálta, ami egy gyógyfürdőhöz elengedhetetlenül szükséges. Debrecenben még mindig késik a már régen elhatározott gyógyszálló felépítése, holott csak ez tudná biztosítani a debreceni hőforrás vizének alapos kihasználását.

Azonban most nem akarunk belebocsátkozni az egész kérdés részletesebb taglalásába. Egyelőre csak a nyári idegenforgalom problémájánál maradunk. Kétségtelen, hogy évről évre kevesebb idegen látogatja a nyári hónapokban Debrecent. Eltekintve a Nyári Egyetem által nyujtott idegenforgalomtól, huzamosabb időre igen kevés vidéki, külföldi meg alig keresi fel Debrecent. Egy-két napos látogatások, melyek a városra csak kiadást jelentenek, nem sokat számítanak. Az lenne a fontos, hogy Debrecen is kapjon fürdőzőnyaraló vendégeket, kik néhány hetet is töltenek, akik pénzt hagynának itt.

Nem hiú ábránd az, hogy ezt el is lehetne érni. Emlékezzünk csak vissza, néhány év előtt még szép számmal voltak Debrecenben is nyaraló vendégek. A nagyerdei strandfürdő varázsa valahogy jobban érvényesült, ha külföldiek nem is, de vidékiek tömegesen keresték fel a páratlan elhelyezésű pompás nagyerdei fürdőt. Ez manapság már megszűnt. Elvétve lehet találni városunkban itt nyaraló-üdülő vidékit, a rokoni látogatásoktól eltekintve.

Pedig egy város gazdasági életében nem kis jelentőségű az idegenforgalom. Debrecenből ezerszámra mennek el más vidékekre nyaralni a családok, viszik el innen a pénzt, nagyon kívánatos lenne, hogy pótlásul vidékiek hoznának ide pénzt. Ha az idegenforgalom elmarad, vagy teljesen lecsökken, az végeredményben szintén egy olyan jövedelemkiesést jelent, amely az egész vonalon érezteti káros hatását.

Mi volna a teendő?! Most csak amolyan »nyári programot« állítunk fel, ami könnyen kivihető. — **Ilyen volna a pompás nagyerdei szabadfürdő fejlesztése és egyidejűleg élénkebb propagálása.** Mit értünk fejlesztés alatt? **Bizonyos újítások bevezetését. Ilyen a hullámfürdő, mely már nagyon hiányzik a nagyerdei strandról és ami nagy attrakció más fürdőtelepeken.** Aránylag kevés költséggel megvalósítható és az ennek folytán emelkedő forgalomban egy-két-három év alatt megtérül a költség. **Gondolni lehetne a nagyerdei fürdő kibővítésére, a csónakázó tóval való egybekapcsolására, a csónakázó tó felszerelésének modernizálására.** Általában mindenre, ami ismét vonzóvá tenné a nagyerdei fürdőtelepet az idegenek számára. A fürdő vezetőségénél látjuk a jószándékot és igyekezetet. Amit a saját hatáskörében megcsinálhat, meg is csinálja. Helyes dolog volt a füvesítés úgy a tisztaság, mint a külső benyomás szempontjából. Közbevetőleg megjegyezzük, hogy például Tapolcán ping-pong asztalok, kuglijátékok stb. állnak a fürdőző közönség rendelkezésére. Itt is meg lehetne az ilyesmit csinálni.

Általában gondolni kellene a fürdőtelep fejlesztésére és még vonzóbbá tételére. Csak ennek révén lehetne valamelyes idegenforgalmat biztosítani, ami egy kis friss pénzt hozna a városba. Kibővített fürdőtelep megfelelő szórakozási alkalmakkal bizonyára idecsábítaná a nyaralni és üdülni kívánó vidékiek egyrészét. A probléma olyan, melyről érdemes gondolkodni és ha az idén már el is késtünk, de jövőre meg kell tenni mindent, elő kell készíteni a dolgokat, hogy legalább **nyárára legyen idegenforgalom Debrecenben.**

„Mi megmaradunk Krisztus keresztje mellett" mondotta Esterházy János

A szlovákiai magyarság vezérének érdekes nyilatkozata a magyar-szlovák viszonyról, a megindult gazdasági tárgyalásokról, ezeknek politikai előfeltételeiről és a nyilasmozgalomról

Pozsony, július 15. Július 20-án kezdődnek meg a kereskedelmi és gazdasági tárgyalások Magyarország és Szlovákia között.

Ezzel kapcsolatban gróf *Esterházy János* nyilatkozott azokról az eseményekről, amelyek megelőzték ezeket a nagyfontosságú tárgyalásokat s egyúttal útmutatást adott a szlovákiai magyarság jelenlegi és további magatartására vonatkozólag.

— *Nehéz egyöntetű képet adni* — kezdte meg nyilatkozatát gróf Esterházy János — *arról a politikai légkörről, amelyben most Szlovákiában élünk.* Vidékenként és időnként, sőt néha esetről esetre változik az atmoszféra. Általában azt mondhatom, hogy *május óta lényegesen enyhült az a feszültség, amely sokszor igen erősen érezhető volt a magyarok és szlovákok között.* Ez azonban — sajnos — még nem jelenti azt, hogy az egész vonalon eltűntek volna azok a jelenségek, amelyek az együttműködést zavarják. *Igaz, hogy sporadikusan még mindig előfordultak a vidéken akár a Hlinka-gárda, akár felelőtlen elemek részéről olyan magyarellenes megnyilatkozások, amelyek a közrenddel össze nem egyeztethetők és az itteni magyarokat súlyos aggodalommal töltötték el,* mégis remélem, hogy ezek a tünetek csakhamar megszűnnek és orvoslást találnak azok a sérelmek is, amelyek még fennállnak és amelyek kiüszöbölését és jóvátételét állandóan sürgetem. *Egy negyedéve van felfüggesztve a szlovákiai magyarság közművelődési egyesületének működése. Gyakori sürgetéseim ellenére sem tudtam még elérni ennek az intézkedésnek a hatálytalanítását. Hasonló sérelmünk még sok van, ami bizonyára nem alkalmas arra, hogy a magyarság bizalommal tekintsen a szlovák kormányra.* Mégsem mondhatok mást, mint azt, hogy az itteni magyarságnak nincs oka csüggedésre, mert határozottan tudom, hogy kitartó és következetes munkával, türelemmel és fegyelemmel el fogjuk érni jogainknak respektálását. Ez a meggyőződésem vezérelt akkor, amidőn már hosszú hetek óta állandóan sürgettem a magyar kormánynál a magyar-szlovák kereskedelmi tárgyalások megkezdését.

— E hó 26-án megkezdődnek a kereskedelmi tárgyalások Magyarország és Szlovákia között s bízom abban, hogy **addigra kialakul olyan nyugodt légkör, amelyben a tárgyalófelek minden animozitás nélkül kölcsönös őszinteséggel** és jószándékkal ülnek le a tárgyalóasztalhoz s majd el is érnek mindkét országra hasznos eredményeket.

— Egy dologgal legyünk azonban tisztában: Csupán üzleti alapon nem teremthető tartós jóviszony a két ország között. Ezért a gazdasági tárgyalások esetleges sikerét mi magyarok csak fél megoldásnak tekinthetjük **és ennek ellenében nem fogunk lemondani politikai, kulturális és egyéb jogaink maradéktalan biztosításáról.** A szlovákiai magyarság az utóbbi időben sokszor súlyosan csalódik. Ezért nem csodálkozom azon, hogy akadnak, akik kételkedéssel fogadják a kilátásba helyezett javulást. **Nagy hiba volna, ha pesszimizmus lenne rajtunk úrrá,** mert peszimizmussal és kishitűséggel senki sem vitt diadalra semmit.

Esterházy János gróf ezután a **szlovákiai magyarok körében itt-ott felbukkanó nyilas mozgalomról nyilatkozott** s ezeket mondotta:

— **Ebben a kérdésben már többizben nyiltan, minden félreértést kizáróan szögeztem le álláspontomat. Most, hogy Magyarországon több nyilas képviselő került be a parlamentbe, szívesen szögezem le ismételten álláspontomat.**

— Pártomnak és az itteni magyarságnak a politikája és magatartása három alappilléren nyugszik, ezek: **keresztény világnézet, nemzeti gondolat és szociális munka.**

— A keresztény és nemzeti programot, mondhatnám, már teljesen megvalósítottuk és csak az kí-

Méhészek Műlép

Nagybani raktár, tiszta méhviaszból

Kilója 4·30 P.

FŐRAKTÁR:

Kontsek Géza

kereskedelmi r.t.

Kossuth ucca

telkedhetik ebben, aki felületesen, célzatosan, vagy rosszindulattal foglalkozik velünk.

— Ami a szlovákiai magyarság szociális munkásságát illeti, erről ma már valóban köteteket lehetne írni, bár csak a bécsi döntés óta építettük ki ezt a tevékenységünket a legbehatóbb módon. **A húsz éves csehszlovákiai éra alatt a magyarság szociális helyzete nagyon leromlott.** A bécsi döntés után fokozódtak ezek a bajok. **A magyarságnak heroikus összetartása, páratlan áldozatkészsége, fáradhatatlan és kitartó munkássága azonban olyan eredményeket produkált, aminőkre másutt aligha találunk példát.** Biztosra veszem, hogy ősztől kezdve több reászorulót is nagyobb mértékben tudunk majd segélyezni, mint azt eddig tettük.

— *Mindezek után semmi szükségét sem látom annak, hogy pártunk bármiképpen is módosítsa eddigi programját.* A párt vezetőségét és működését illető kedvezőtlen bírálatok a nyilas programot akarják szolgálni, amely azonban itt a mi viszonyaink között csak nagy kérdőjel lehet. *Mi a kereszt helyébe nem helyezzük a nyilat, megmaradunk Krisztus keresztje mellett, ez a mi jelvényünk, a nyíl pedig teljesítse továbbra is hivatását mint járóműforgalom szabályozásának igen alkalmas eszköze.*

— *A nemzeti szocializmus német termék és nem kiviteli cikk, mint azt maguk ennek a mozgalomnak a vezetői százszor is kijelentették.*

— *Ha Magyarországon vannak elintézetlen szociális kérdések, ezek miatt ne fájjon a feje az ittenieknek. Az ezeréves Magyarország nagyszerű történeti alkotmányával, annak keretében majd meg fogja oldani ezeket a problémákat anélkül, hogy idegen példáknak szolgai lemásolására kényszerülne. Ha a külföldtől tanulunk is hasznos dolgokat, ha okulunk a külföldi tanulságokon, lényegben mindig magyaroknak kell maradnunk és amit átveszünk a külföldtől, azt a magunk magyar jellegzetességének megfelelően kell átformálnunk. Ha nem így cselekszünk, könnyen megszünhetünk magyarok lenni!*

Hétfőn délelőtt nyitják meg a nyári egyetem felvidéki tanfolyamát

Jaross Andor felvidéki miniszter és Szily Kálmán államtitkár beszélnek a megnyitó ünnepélyen.

Beszámoltunk már arról, hogy a kultuszminiszterium a felvidéki miniszteriummal és a társminiszteriumokkal karöltve tanfolyamot rendez Debrecenben július 17—27-ig. Nem kell különösebben hangsúlyozni annak a jelentőségét, hogy *az egész országban először Debrecenben rendeznek ilyen természetű kulturális tanfolyamot.* A tanfolyamon előadások fognak elhangzani a magyarság tudományköréből, de igen értékes részét alkotják a programnak azok a szakelőadások, amelyeket az illetékes miniszteriumok rendeznek. A tanfolyam végén a hallgatók bizonyítványt kapnak.

A felvidéki tanfolyam jelentőségéhez mérten a kultuszkormány és a rendező miniszteriumok számos vezető személyisége már vasárnap délben érkezik, hogy résztvegyen a tanfolyam ünnepélyes megnyitásán, amely *hétfő délelőtt 10 órakor lesz a központi egyetem aulájában.* A felvidéki tanfolyam megnyitó ünnepélyére Debrecenbe érkezik *Jaross Andor* felvidéki miniszter és *Szily Kálmán* kultuszminiszteri államtitkár. A belügyminisztert dr *Szőllössy Alfréd* miniszteri tanácsos, a kereskedelmi minisztert dr *Glósz Ödön* miniszteri tanácsos, az iparügyi minisztert dr *Ebner-Rupp Béla* miniszteri osztálytanácsos, a földmüvelésügyi minisztert dr *Gulyás Antal* akadémiai igazgató, a honvédelmi minisztert *Gyimessy Ernő* h. hadtestparancsnok képviselik. *Szily Kálmán* államtitkár kíséretében érkezik dr *Bassola Zoltán* miniszteri titkár. Az ünnepségen képviseltetik magukat Debrecen város összes hatóságai és intézményei. Különösebben kiemelhetjük a jogügyi hatóságok, a közigazgatás tényezőit, valamint a posta, államvasutak, orvosi kamara, Országos Társadalombiztosító Intézet képviseletét. A nagy érdeklődést az magyarázza, hogy a felvidéki tisztviselők között számos városi, vármegyei tisztviselő, orvos, ÖTI tisztviselő lesz. Külön kell megemlékezni a tanügyi hatóságok képviseletéről, amelyek különös súlyt óhajtanak fektetni arra, hogy *a felvidéki tanárság és a debreceni tanári társadalom között személyi kapcsolatok jöjjenek létre.*

A felvidéki tanfolyam megnyitó ünnepén üdvözlő szavakat mond dr *Bacsó Jenő* egyetemi ny. tanár, az egyetem rektor magnificusa. A vallás- és közoktatásügyi miniszter képviseletében dr *Szily Kálmán* kultuszminiszteri államtitkár megnyitja a tanfolyamot. Beszédet mond *Jaross Andor* felvidéki miniszter. A tanfolyam programját *Hankiss János* egyetemi ny. r. tanár, a tanfolyam igazgatója ismerteti. *Zöld József* h. polgármester Debrecen város nevében köszönti a visszatért felvidéki értelmiség képviselőit. A megnyitó ünnepség zenei műsorában a Hiszekegy és a Himnusz szerepel.

Vasárnap érkeznek nagy csoportokban a felvidéki tanfolyam hallgatói

A tanfolyam hallgatói vasárnap délután érkeznek városunkba hatalmas csoportokban. Az egy intézményhez tartozó hivatalos kiküldöttek együttesen utaznak s részben Nyíregyháza, részben Budapest felől érkeznek Debrecenbe. Az egyetem, a tanfolyam igazgatósága, a debreceni tanügyi hatóságok, a debreceni társadalmi egyesületek és Debrecen város közönsége meleg fogadtatásba fogja

— **Lehangolt, étvágytalan, elduguli embereknél** reggel felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz megszabadítja az emésztőcsatornát a felgyülemlett erjedő és rothadó anyagoktól s az emésztőszervek további működését előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

részesíteni az érkező felvidéki tisztviselőket és tanárokat. A fogadtatás bensőséges voltát nagyban emeli, hogy a visszacsatolt Felvidék és a visszatért Kárpátalja közönségének ez az első hivatalos és ilyen nagyarányú látogatása az anyaországban.

A tanfolyam hallgatói este fél 9 órai kezdettel ismerkedő esten vesznek részt az Arany Bikában s másnap délelőtt megjelennek a felvidéki tanfolyam megnyitó ünnepélyén.

Kiváló előadók ismertetik a magyar élet legujabb fejlődését

A felvidéki tanfolyam előadásai még a megnyitó napján megkezdődnek. Az első előadást dr *Imre Sándor* egyetemi tanár tartja »Multunk és jelenünk a nevelésben« címmel. A magyarságtudományi előadások a magyarságra vonatkozó ismereteket fogják összefoglalni. Az egyes miniszteriumok által rendezett szakelőadások pedig a tisztviselők foglalkozáskörébe vágó témákról fognak szólni és ismertetni fogják a magyar közoktatásügy, honvédelem, kereskedelem, iparügy, közigazgatás, törvényhozás, idegenforgalom legújabb fejlődését és korszerű kérdéseit.

Ujabb japán-orosz bonyodalom

Riga, júl. 15. Moszkvai hírek megerősítik, hogy szovjetkörök esetleges japán-orosz bonyodalom kitörésétől tartanak a Szakhalin-szigeten szén- és kőolajbányászatra engedménnyel bíró japán cégekre kirótt bírságok miatt. Tokiói körök kijelentették ugyanis, hogy a következményekért kizárólag a szovjetre hárul a felelősség.

A kassai templomrablók nyomában

Kassa, július 15. A kassai templomrablással kapcsolatban a nyomozás színtere most már teljesen Kassa városra terelődik. Minden nyom arra mutat ugyanis, hogy a tettes, miután a kincseket elrabolta, nem Magyarország felé menekült, hanem vagy Kassa környékén húzódott meg, vagy esetleg Szlovákia felé menekült.

A főkapitányságról még tegnap délután a bűnügyi osztály legkitűnőbb detektívjei utaztak Kassára, névszerint *Angyal Lajos* detektívfőfelügyelő, *Harangozó Sándor* főfelügyelő, *Tessényi János* felügyelő és *Belán József* detektív. Mind a négyen a Nemes Sándor főcsoport legismertebb tagjai, akik Budapesten a betörések szálait nyomozták ki.

A kassai rendőrségen is teljes erővel folyik a nyomozás, *Miklós Dezső* rendőrtanácsosnak, a kassai bűnügyi osztály vezetőjének irányítása mellett. Az ügyben szombaton szenzációs fordulat állott be, mert a kassai rendőrségnek minden kilátás megvan arra, hogy a legrövidebb időn belül fény derül a bűncselekményre.

A kassai rendőrség egyébként mindezideig nem adott ki hivatalos jelentést, de annyi bizonyos, hogy *a rablást nem közönséges betörők követték el, hanem olyan szakemberek, akiknek érdekében állott a szlovák felirású műkincseket a kassai dóm kincstárteréből eltüntetni.*

Hungária filmszínház

Ma, VASÁRNAP délután 3, 5, 7, 9 órakor

HÉTFŐN délután 5, 7, 9 órakor

LILIAN HARVEY és WILLY FRITSCH mulatságos vígjátéka:

Könnyű a férfiaknak

Többi szereplők:
LEO SLEZÁK, GEORG ALEXANDER, R. PLATTE stb.
Értékes kiegészítő és HIRADÓ!

Az Apollóban

Ma, VASÁRNAP délután 3, 6, 9 órakor folytatólagosan utoljára

1. **ARANYBORJU**

és

2 **Nincs többé alvilág**

HÉTFŐN délután 5, 7, 9 órakor:
a legizgalmasabb dzsungelfilm:
TRADER HORN
OKVETLENÜL NÉZZE MEG!

Egyetlen német hatona sincs olasz földön

Cáfolják a külföldi lapoknak azt a hírét, mintha német csapatok érkeztek volna Olaszországba.

Róma, július 15. A *Giornale d'Italia* cáfolja azokat a külföldi lapokban megjelent híreket, melyek azt állítják, hogy *német csapatok vonultak át a Brenner-hágón és Felső-Olaszországba érkeztek.* A lap többek között ezeket írja: *Egyetlen egy német katona sincs olasz földön, egyetlen egy német csapattest sem készül elhagyni olasz kikötőt, hogy Libiába hajózzék. Semmiféle formában Németország nem kérte, Olaszország pedig nem ajánlott fel Németországnak semmiféle koncessziót a trieszti kikötőben.*

Eredménytelen az angol-japán tárgyalás

London, júl. 15. (MTI.) A Reuter Iroda tokiói levelezője japán körökből úgy értesül, hogy a külügyminiszter és az angol nagykövet mai megbeszélése nézeteltérésekhez vezetett. Arita külügyminiszter azt javasolta, hogy Anglia nyilvánítsa a tárgyalások során Japánnal való együttműködési készségét olyan módon, hogy elismeri a történelmi változásokat a Távolkeleten. A nagykövet azt felelte, hogy előbb a tiencini vita konkrét okait intézzék el. Csak azután tárgyaljanak az alapvető elveket érintő kérdésekről. Erre Arita külügyminiszter kijelentette, hogy az alapvető kérdések körüli megyegyezést lehetővé tenné a zavartalan tárgyalás s javasolta, hogy a tárgyalásokat a japán álláspont alapján folytassák. A tiencini japán helyőrség parancsnoka a Domei Iroda szerint kijelentette, hogy a tokiói tárgyalásokat azonnal félbeszakítják, ha Anglia a helyi kérdés elintézésére akarná azokat korlátozni.

London, júl. 15. Hivatalosan jelentik, hogy Honkong kormányzója az ottani kolónia minden angol állampolgárát zászló alá hívta, hogy különböző védelmi szerepet osszon ki nekik.

A Csingtauban lakó angol alattvalókat az angol főkonzul figyelmeztette, hogy legyenek készen bármely pillanatban az elutazásra az állandó angolellenes izgatásokra való tekintettel.

Jó aratás után

Jó kerékpárt.

Soltésznál - Kálvin-tér 2.

Angol állampolgárok elhagyják Honant

Sanghaj, július 15. Japán jelentések szerint a Honan-tartományban lakó angol állampolgárok négy napon belül elhagyják Honant. Elhatározásukra a lakosság egyre növekvő angolellenes magatartása késztette őket.

Kalfengben körülbelül ezer kínai az angol iskola, angol kórház és angol templom elé vonult s viharosan követelte, hogy az angolok hagyják el a várost.

Nankingban szintén angolellenes tüntetések voltak. A tüntetők jegyzéket intéztek a város angol hatóságához, amelyben leszögezték, hogy »Anglia felelős a Kelet-Ázsiában uralkodó szomorú helyzetért. Cselszövéseik sok bajt és nyomorúságot okoztak. Anglia befolyása megakadályozza a békét. Le Angliával!«

Szombaton reggel bevonult az első munkatáborba ötezer fiatalember

Az első nemzeti munkatáborba bevonultak szombaton a fiatalok. 5000 ifjú jelentkezett, hogy fizikai munkával legyen segítségére a nemzeti céloknak. *Fábry Dániel* tábornok a munkatáborról a következőket mondotta:

— A cél az, hogy közérdekű, közhasznú munkát végezzenek, olyat, amely a magánvállalkozásnak semminemű konkurrenciát nem csinál. Úgy számítunk, hogy *évente minden turnusban öt-ötezer ember vesz részt.* Ezeknek a helyét azonban ötezer munkanélküli foglalja el. Tehát, ismétlem — mondotta a tábornok —, nem jelent konkurrenciát a magángazdaság számára, nem növeli a munkanélküliséget, hanem éppen ellenkezőleg, ötezer munkanélkülinek ad helyet.

— A munkatáborokban többféle szempontból fogjuk kiképezni a szolgálatban résztvevőket: *nemzetvédelmi, katonai, gyakorlati és a tömegmunkák végzése szempont jából.*

— *A tulajdonképpeni munka augusztus elsején indul meg földmunkákkal.* Útépítés, talajjavítás, a telepes kerületek földmunkáit végeztetjük majd embereinkkel, lecsapolási munkálatokat. Ezeknek a munkáknak műszaki felvétele és előkészítése most van folyamatban és ezeknek alapján állapítjuk meg, hogy augusztus elsején hol történik meg az első kapavágás. Az előkészítés munkáját mindenütt kijelölt mérnökök vezetik és a munka alaposságáért ők felelősek. Minden egyébért, tehát a fegyelemért, a munka megfelelő elvégzéséért és a munkaszolgálat egyéb termelési értékeiért pedig azok a tisztek lesznek felelősek, akiket az alakulatok előljáróivá tettünk meg.

— A munkaszolgálatosok zászlóaljakba, századokba, szakaszokba vannak beosztva. A beosztásnál éppen a nemzetvédelem céljainak megfelelően nem alakítunk külön főiskolai vagy karpaszományos, vagy egyéb századokat, hanem vegyesen helyezzük el az embereket, mert így látjuk biztosítva, hogy *az intelligens ember megismerje és megbecsülje a fizikai munkát*, a fizikai munkás pedig megismerje a szellemi munkának és a tudomány minden eszközének a közre és az emberiségre hasznos, célszerű és léleknemesítő voltát.

GYÓGYIT, üdít, frissít a nagyerdei strandfürdő.

DOLGOZÓ EMBER

számára pótolhatatlan veszteség, ha — különösen a nagy nyári melegben — munkakedve ellankad, izmai elernyednek és kimerültsége meggátolja munkájának elvégzésében.

Ha karizmainkat, fejünket, nyakunkat, homlokunkat a hűsítő, frissítő

Diana sósborszesszel

kenegetjük, verejtékező testünk lehűl, petyhüdt izmaink megfeszülnek, vérkeringésünk felélénkül, munkabírásunk megduplázódik.

Egészségét féltő ember sohasem megy munkába Diana-sósborszesz nélkül.

Próbapalack . .	**64 fillér**
Kis palack . . .	**1.10 pengő**
Közép palack .	**3.20 pengő**
Nagy palack .	**5.90 pengő**

Mindenütt kapható!

A nemzetközi mezőgazdasági ipari kongresszus 150 résztvevője vasárnap a Hortobágyra érkezik

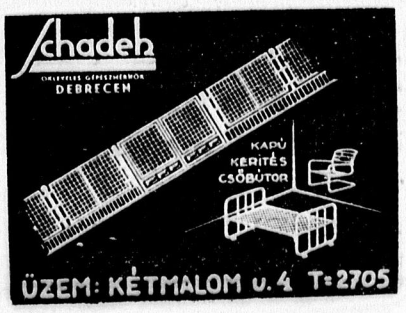
A nemzetközi mezőgazdasági ipari kongresszus mára vége felé közeledik. Péntek délután és szombat délelőtt még néhány szakosztály tartott ülést s most már csak a mezőgazdasági iparok nemzetközi bizottságának az ülése van hátra, azután hétfőn délelőtt ünnepélyesen berekesztik a kongresszust. A hétfői záróülésen *Varga József* iparügyi államtitkár, egyetemi tanár összefoglaló előadást tart a kongresszus munkásságáról. Hétfőn este *Kunder Antal* kereskedelmi és közlekedésügyi miniszternek a belügyminiszterium dísztermében adandó fogadásával zárul a kongresszus.

A kongresszusra érkezett tudósok és magasállású tisztviselők több csoportban indulnak vasárnap az ország megtekintésére. A Hortobágyra vasárnap a kongresszus 150 tagja érkezik autóbuszokon. A vendégek a csárdában étkeznek és azután a puszta megtekintésére mennek.

Román fenyegetődzés

Bukaerst, július 15. (Stefani.) A román sajtó a román-bolgár viszonnyal kapcsolatban megállapítja, hogy Bulgária változatlanul merev álláspontról tesz tanuságot. A »Románia« című kormánylap kétségbevonja, hogy Bulgáriának jogai volnának Dobrudzsára. Kijelenti a lap, hogy a román területi sértetlenség kérdéséről a román diplomaták még csak vitába sem bocsátkozhatnak. Erről a fejezetről a román diplomatáknak nincs mit mondaniok, csak a katonáknak, fegyverrel a kezükben.

ERŐ, egészség a nagyerdei strand!

Társas autóbusz körutazás

f. hó 23-án

Kárpátaljára, Beregszász—Munkács—Szolyva—Polena—Ungvárra. Részvételi díj 19.— pengő. Jelentkezés csütörtökig a Menetjegyirodában.

Magyar-lengyel tárgyalások

Budapest, július 15. (MTI.) Július 6. és 14. között magyar-lengyel tárgyalásokat tartottak Budapesten, melynek célja a két állam szomszédi viszonyából folyó kérdések rendezésére szolgáló egyezménytervezetnek a kidolgozása volt. Az egyezménytervezet, amelyet a delegációk vezetői július 15-én kézjegyükkel láttak el, a határmenti kis forgalom és idegenforgalom kérdését szabályozza s alkalmas arra, hogy a két ország közötti forgalmat megkönnyítse és fejlessze.

— **Követ dobott be ablakán ismeretlen tettes,** Halmos Benő magántisztviselőnek, Simonffy ucca 51. sz. alatti lakosnak. A kő a csillárt összezúzta. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

Vígszínház

Ma 3—5—7—9 órakor,
holnap 5—7—9 órakor
Kertész Mihály világfilmje:

Négy nővér

Fannie Hurst
legszebb regénye!
Fősz.: **Priscilla Lane—Rosmary Lane.**

Megkezdődött Debrecenben a búzaátvétel

A búzát termelő gazdák érdekében olyan kormányintézkedéseket hoztak, amelyek lehetővé teszik, hogy a gazdák a búzájukért a legmagasabb átvételi árakat kapják meg. Debrecenben a minimális búzaár állomáson vagonba berakott búzáért 19.25 pengő. Ez az ár július és augusztus hónapokra érvényes, azt követő időben az ár lépcsőzetesen emelkedik. Szeptemberben 20 fillérrel, októberben újabb 20, novemberben és decemberben ismét havi 15—15 fillérrel nő a búza ára, amely a jövő év január, február és márciusában ismét havi 10—10 fillérrel javul. Aki tehát 1940 márciusában vagy áprilisában adja el a búzáját, 20.25 pengőt kap érte mázsánként.

Debrecenben és Hajdú megyében a Futura kirendeltség vásárolja meg a búzát. A kirendeltség az Alföldi Takarék helyiségében működik, ahol beszélgetést folytattunk *Torma Lajos* igazgatóval a búzaátvétel megkezdéséről, a munka menetéről. Torma Lajos igazgató elmondta, hogy a Debrecenre megállapított árak a szokványminőségnek megfelelő búzára és vagontételekre érvényesek, ha a gazda nem vagontételt ad el és nem a vasútállomáson adja át a búzát, úgy a vevő a búza »felszedésével«, kifuvarozásával, vagonbarakásával felmerülő költségeit, valamint a mérlegdíjat és követvetámot s a netalán felmerülő minőségi értéktöbbletnek megfelelő összeget levonhatja.

A kormány bevezette, hogy a jobbminőségű búza után magasabb árat téríttet meg a gazdának. A minőségi búza ára mázsánként a fentebb közölt áraknál 25 fillérrel magasabb. A 80 kilós búza még nem minőségi búza. Annak, hogy valamely készletet minőségi búzának nyilvánítsanak, a feltételei a következők:

1. Kifogástalan, egészséges, csira-, doh- és üszökmentesnek kell lennie, legfeljebb két százalék erejéig tartalmazhat poloska által szúrt szemeket.
2. A búza fajsúlya legalább 81 kilogram kell hogy legyen.
3. Acélosnak, egyöntetűnek kell lennie és fontos még a minősítés szempontjából a szemnagyság és a szemteltség.

Ha valamelyik gazda minőségi búzát ad el és nem a minta szerint szállít, úgy nemcsak a 25 filléres felárat nem kapja meg, hanem őneki kell viselnie a kifogásolási és egyéb felmerülhető költségeket. Fontos tehát, hogy mindazok, akiknek minőségi búzáik vannak, azt már előzetesen bíráltassák el.

Az átvételek már megkezdődtek. Az Alföldi Takarékpénztár ménvosztályának vezetője, *Szilágyi Mihály* nagy hozzáértéssel, rátermettséggel, lelkiismeretességgel végzi munkáját és bármilyen tekintetben készséggel és szívesen áll a gazdaközönség rendelkezésére. Az Alföldi Takarék megszokott geszciójával azon van, hogy a kormány intencióinak megfelelően a termelő gazda a legmagasabb átvételi árat kapja meg és hogy a betakarításra kerülő nagy terménykészletek átvételében semmiféle fennakadás ne legyen.

Nyaralás előtt
bőröndöt, útitáskát, retikült
bizalommal
Tóthfalussy
bőröndös szaküzletéből
Piac-u. 40.

Debrecenben épül az ország legtökéletesebb fertőtlenítő intézete

Békében a fertőző betegségek, háborúban a gáz ellen veszi fel a harcot a Fertőtlenítő intézet

Debrecen város a közeljövőben ismét egy korszerű, minden követelménynek megfelelő s az egész országban példaképen szolgáló intézménnyel lesz gazdagabb, a Wesselényi téren felépül az új Fertőtlenítő Intézet.

A közgyűlés még a mult esztendőben elhatározta az új modern Fertőtlenítő Intézet létesítését. A város a műszaki ügyosztály tervét az illetékes minisztériumokhoz felküldte s a július 5-iki közgyűlés ismét foglalkozott a kérdéssel, a tervekkel kapcsolatos miniszteri leirattal, elfogadta az ujonan átdolgozott terveket, melyek dr. Gartner István tisztifőorvos útmutatásai és elgondolásai alapján állapították meg az építkezés részleteit s a fertőtlenítő felállításának céljára a közgyűlés meg is szavazott 340.000 pengőt.

A Fertőtlenítő Intézet a Wesselényi utca és Irinyi utca sarkán létesül. Ez a telek részben a város tulajdona, részben most megvásárolta azt.

A telepen létesülő tulajdonképpeni fertőtlenítő áll férfi és női fürösztőből 20—20 zuhanyrózsával és egy kádfürdővel. Lesz ezenkívül egy kisebb fürösztőhelyiség is.

Ugyanebben az épületömbben lesznek a gőzdezinfectorok elhelyezve, egy nagyobb, egy kisebb desinfector és egy vacuum desinfector, ahol a bőr- és szőrmeruhák fertőtlenítését lehet elvégezni, anélkül, hogy az anyagot károsodás, rongálás érné.

Az intézet egyaránt alkalmas lesz arra, hogy a fertőző betegségből meggyógyult, vagy a betegekkel érintkezett egyének fertőtlenítését ellássa. Valamint arra is, hogy a fertőzött ágyneműek, ruhaneműek fertőtlenítését végrehajtsa. A fertőtlenítő intézettel kapcsolatban létesül egy cyán-kamra is, ahol ellátja az élősdiekkel fertőzött ruhaneműek, bútorok tisztántartását.

Rendkívül fontos szerepet játszik a fertőtlenítő intézet háborúban is.

Békeidőben a kiütéses tifusz, Heine Medin kór és más betegségekkel szemben felvett küzdelemnél bír rendkívüli fontossággal szerepe. Számítani kell viszont arra, hogy a jövő háborújában a mustárgáz nagy mértékben alkalmazásra kerül s itt is döntően fontos jelentősége van a fertőtlenítőnek.

A Fertőtlenítő Intézet új telepén létesül egy negyvenágyas, elkülönített, quarantain-épület, amelyben négy tízágyas kórterem lesz különbejáratú W. C. és fürdőhelyiségekkel, ahol elsősorban a Heine Medin, kiütéses tifusz és kolerás megbetegedettek hozzátartozói nyernek elhelyezést, megfigyelés céljából.

Erre igen nagy szüksége van a város lakosságának, mert a multban csak nagy nehézségek árán lehetett a veszedelmes betegségekben szenvedők hozzátartozóit elkülöníteni, megfelelő vesztegzár alá helyezni.

A város területén, mint a Debreczen beszámolt róla, most is van egy-egy Heine Medin-kóros megbetegedés a Boldogfalva kertben és Téglavetőben. Ezeknek a betegeknek hozzátartozói most saját lakásukon vannak vesztegzár alatt, ez azonban csak körülményesen oldható meg. Sokkal egyszerűbb, megbizhatóbb módja lesz az elkülönítésnek az új, modern helyiség e célra szolgáló részében való elhelyezés.

A Fertőtlenítő Intézetben külön helyiség lesz kocsiszinek, autógarázsok, a fekvő betegeket szállító kocsik részére. A régi rendszerrel szemben üdvös változást jelent, hogy a fertőtlenítő intézetbe szállítandó betegeket nemcsak lófogatú kocsik, hanem autók is viszik a gyors szállítás érdekében. A lófogatú kocsikra viszont továbbra is szükség van, mert a város egyes területére, főleg sáros időben, autóval nem lehet közlekedni. Azok a kocsik is itt nyernek elhelyezést, melyek teherszállítást, a fertőzött ruhadarabjainak és bútorainak szállítását végzik.

A telepen nyolc kislakás is létesül azon egyének és családok számára, akik az intézetben mint fertőtlenítők, fűtők, kocsisok állnak alkalmazásban. A Fertőtlenítő Intézet személyzete tehát a telepen lakik, így tehát a fertőző anyag széthurcolása is kiküszöbölteik.

A Fertőtlenítő Intézet nagy fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni járványok fellépésénél. Az iskolák fertőtlenítését is az intézet végzi. A régi fertőtlenítő intézet, mint kisegítő fog működni a külsőségek számára.

De felbecsülhetetlen jelentősége lesz az új intézménynek háborúban, amikor a mustárral fertőzött egyénnek fertőtlenítését csak ilyen modernül felszeerlt teremben lehet tökéletesen ellátni.

A város lakosságának nagy megnyugtatására fog szolgálni ez az intézet, melyről bátran mondhatjuk, hogy az első helyet foglalja el az országban s a maga nemében példamutatásul szolgál.

Emelkedik a templombajárók és urvacsorával élők létszáma az Árpád-téri egyházrészben

Az Árpád-téri Egyházrész tanácsa ülést tartott, amelyen dr Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor negyedévi jelentését terjesztette elő.

A tanács minden tagja örömmel állapította meg, hogy az Árpád-téri templom látogatottsága egyre növekszik és nemcsak nagyobb ünnepeken telik meg zsúfolásig a templom, amelynek kapuin kívül is állanak ilyenkor a hívők, hanem a köznapokon és csütörtökesti istentiszteleteken is százakra menő hívősereg gyűlik össze.

Megállapították, hogy az iskolákban Nagy Lajos, Kovácsné Biró Teréz, Konrád Irma, Csató Mária tanítók a legszebb eredménnyel végzik munkájukat.

Szépen nő a konfirmáltak létszáma is, a lelkipásztor 110 fiut és 41 leányt konfirmált, örömmel látták, hogy az idén először a szülők is megjelentek az úrasztalánál.

Szép munkát fejtett ki az ifjúsági egyesület Nagy Sándor theológus vezetésével. A cserkészekkel való foglalkozásból Polgár Dániel vezető, Bánszegi Jenő és Balogh László s. vezetők vették ki részüket.

A Leánykör munkájának vezetését Tisza Izabella vette tá, a nagyleányok körét Szilágyi Juliánna vezeti Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor és felesége irányításával.

Áldásos tevékenységet fejtett ki a Nőegylet is, melyben többek között Ary Gyuláné, ifj. Harsányi Imréné, Haraszthy Sándorné, Porcsin Jánosné, özv. Monoki Istvánné, Ujváry Józsefné, Kovács Gáborné, Gyökeres Károlyné, Tolnay Lajosné úrasszonyok tevékenykedtek és fáradoztak.

Nagy sikerük van a szerdaestéknek, amelyek vallásos jellegü mellett ismeretterjesztő előadásokkal is sok hallgatót vonzanak. A lelkipásztor mellett a Rakovszky utcai tanítókat és az összes szereplőket illeti köszönet a szép munkáért. Külön köszönetet mondott a tanács Giday Hajnalka tanítónőnek aki egész éven át ellátta a szerdaestéken a kántori szolgálatot.

A szegények segélyezésére sok gondot fordítanak, sajnos, sokkal többre lenne szükség anyagiakban, mint amennyi rendelkezésre áll.

Örömmel állapították meg, hogy egyre több a házasulandó párok száma, akik az Árpád-téri templomban esküsznek.

Dr. Szász Imre esperes és Ördög Laos egyházmegyei főjegyző hivatalos látogatásuk alkalmával az egyházrészben mindent rendben találtak.

Hálásan fogadta az egyházrészi tanács a lelkipásztor tevékenységéről tartott beszámolót, melyből kiemelkedik Hegyaljai Kiss Géza által végzett keresztelések, esketések, temetések, főleg pedig a családlátogatások nagy száma, amelyet feleségével együtt végeznek.

Ugyancsak jelentést terjesztett elő Márki Kálmán s. lelkész is.

Az egyházrészi tanács örömmel vette tudomásul az anyagi helyzetről szóló beszámolót. Kovács Lajos gondnok és Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor irányítása mellett Aszalós Imre pénztáros mintaszerüen kezeli az egyházrész anyagi ügyeit. Nagy örömmel hallgatták a jelentésnek azt a részét, mely beszámolt arról, hogy az új harangra való adakozás összege már a 2000 P felé közeledik. Giday Endrénél egymaga mintegy 200 pengőt küldött be a harangalapra.

A tanács a jelentést megnyugvással és köszönettel vette tudomásul.

Abbázia Hotel Auguszt
Elsőrangu szálló és penslo. Kitünő magyar konyha és személyzet
Felvilágositást nyujt Auguszt cukrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3. Délután 4—7 óráig.

Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legujabb divat szerint **Ádám.** Renoz üzlet, Kossuth u. 4. sz. Városház épület.

Debrecen az iskolák városa, új iskolával gazdagodott

Az új iskola a férjhezmenés művészetére tanítja az eladó lányokat

Előadók: Gyurkovits lányok

a szinházban vasárnap delután 4 órakor.

A debreceni egyetem legfiatalabb professzora

36-ik születése napján nevezték ki dr Sántha Kálmánt a debreceni idegklinika professzorává. — Az ifjú tudós nagyszerű karrierje.

Hirt adtunk arról, hogy a Kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére dr Sántha Kálmánt nevezte ki a debreceni idegklinika professzorává, a megüresedett tanszékre.

Fiatal, de nagyképzettségű és kiváló felkészültségű tudós került dr Sántha Kálmán személyében a debreceni idegklinika élére, a világhírű Benedek professzor örökébe.

Dr Sántha Kálmán most 36 éves. Hogy ilyen fiatalon olyan erős feladat elvállalására tartották alkalmasnak az illetékesek, mint az idegklinika professzori pozíciójának betöltése, annak a fiatal orvostudós kitünő képességeiben van a magyarázata. Érdekes, hogy dr Sántha Kálmán kinevezése éppen harminchatodik születése napján következett be.

Sántha Kálmán 1903 július 12-én született Nagybecskereken, hol édesatyja ,Sántha Ernő, ki szintén szép karriert futott be és mint miniszteri tanácsos ment nyugalomba, — pénzügyi fogalmazó volt **Sántha Kálmán valamennyi iskoláját kitüntetéssel végezte és királygyűrűs doktor lett.** Orvosi pályáját a budapesti idegkórtani klinikán kezdte, majd amerikai tanulmányútat tett. 1937 december 1 óta, Amerikából való hazaérkezése után a debreceni idegklinika férfiosztályát és agyszövettani laboratóriumát vezette. Többször kapott kutató ösztöndíjat, melyeket sikeresen használt fel: 1934-ben már magántanári képesítést nyert **1936 októbertől 1937 novemberig Rockefeller ösztöndíjjal a leghíresebb amerikai intézetekben képezte magát. Hazatértekor néhány párisi klinikát és laboratoriumot látogatott meg. 1938-ban a herceg Esterházy-féle adományban részesült.**

Eddig 36 tudományos dolgozata jelent meg. Négy további munkája most van sajtó alatt. Orvostudományi körökben nem egy dolgozata feltünést és elismerést keltett. Az orvostársadalmi életben is szerepet vállalt, több tudományos társaság tagja .

Mikor a debreceni idegklinika tanszéke megüresedett, az illetékesek figyelme mindjárt a fiatal tudósra irányult, **nyolc pályázó közül nyerte a kitüntető bizalmat, melyre méltán rászolgált.**

Havonta 30 vagon baromfit vittek Debrecenből külföldre

A debreceni hűtőház 9 vagon meggyet tárolt. A gyümölcspiac nem használja ki a modern hűtőházat.

A mult év októberében átadták rendeltetésének a 600.000 pengős költséggel épült hűtőházat, mely a vágóhíd telepén épült fel. A hűtőház egyike az ország legmodernebb hűtőházainak és

30 vagon árut lehet elhelyezni benne.

A hűtőház nem valami nagy és mert a kecskeméti hűtőházak már jóval nagyobb befogadóképességűek, de a debreceni piac még ezt a 30 vagonos hűtőházat sem tudja kihasználni, most például

a gyümölcsértékesítés főszezonjában is alig van forgalom a hűtőházban.

A hűtőház berendezése alkalmassá teszi arra, hogy húst, zsírt, vágottbaromfit, tojást és gyümölcsöt helyezzenek el benne hosszabb, rövidebb ideig. Tavaly októberben indult meg a hűtőházban az üzem, gyümölcsre így már nem akadt piac. A téli hónapokban a baromfi adott munkát, mert

havonta átlag 30 vagon leölt baromfit helyeztek el a hűtőházban.

és szállítottak onnan a rendelések értelmében külföldre. A baromfiak kiszállítása adebreceni piacról március végéig tartott. A tavaszi hónapokban holt szezon volt a hűtőházban, talán még a tojáshűtés adott volna valamelyes forgalmat, de ez sem volt, igaz, hogy másfele se volt nagy tojásszállítás. A kora nyári

gyümölcsök tárolása és hűtése most kezdődött meg elsőízben a debreceni hűtőházban.

A legnagyobb forgalmat a meggy jelentette, mert

külföldi szállitás előtt 9 vagon meggyet hűtöttek be

Debrecenben az igaz, hogy ennek a mennyiségnek a legnagyobb része újfehértói termés, ahol igen kiterjedt kitünő telepitések vannak. Az exportörök ott vásárolták össze a kitünő terméstés Debrecenben hütve küldték tovább külföldi piacokra .

A külföldi gyümölcsszállitásokkal kapcsolatban tudni kell, hogy nem lehet az árut úgy szállitani, ahogy a termelőnél, vagy a piacon összevásárolják. A félig éretten szedett gyümölcsöket plusz 2 fokig hütik le a hütőházban és úgy kerül a vagonokba. A rendeltetési helyére, például Berlinbe már teljesen megérve érkezik a gyümölcs, míg hütés nélkül felmelegedett, lekvárnak való túlérett gyümölcsöt kapna csak a rendelő. Az országban mindenfelé nagy a baracktermés, nagy a termés Debreceneben is, de

20—30 vagonra való terméstfelveszi az itteni piac

és külföldre irányuló szállításra csak egy-két vagon indult. Ennek az oka az, hogy sokkal nagyobb mennyiséget használnak el befőzésre, lekvárnak, mint az előző években és az új, nagyobb baracktelepitések még nem fordultak termőre. A debreceni hűtőháznak nagy forgalma a következő években lesz csak és főleg akkor, ha az exportörök megkezdik itt a munkát.

A hűtőházban jelenleg húsféle és zsír csak egy-két vagonnal van. A nagy hűtőház üresnek mondható, valahogy úgy van, hogy a debreceni és környéki piacot nem szervezték meg a hűtőház részére. A termelő nem tudja, hogy milyen érték van Debrecenben, nem tudja, hogy áruját elhelyezheti, jobb értékesitést kaphat, ha kivárja a jobb időket a hűtőházi tárolással. Az exportörök tudják, de azok inkább Duna—Tisza közi piacokat keresik fel és ott gyüjtik az árut. Megtörténik, hogy Debrecenből és környéki

nagy gyümölcsösökből a prima árut teherautókon viszik a kecskeméti piacra és ott adja be hűtőházba az exportőr, igy lesz a debreceni áruból kecskeméti áru.

A debreceni hűtőházban az árukat kilónként 2—4 fillérjével hütik és tárolják. A legtöbb áru csak éppen annyi ideig van a hütőházban, mig a szükséges lehülés megtörténik és utána már rakják is a hütővagonokba és indul az áru a vevőhöz.

FILLEREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Az ellopott kassai egyházi műkincsek.

Cordatic
autó és motorgumi
EMERGÉ
GAZDA abroncs
gyári lerakata:
Szabó Zsigmond
FERENC JÓZSEF U. 6.
Telefon: 25-70.

ZÜNDAPP
motorkerékpárok képviselete:
Hungária Üzemfelszerelési és Árukereskedelmi Részvénytársaság
Debrecen, Hunyadi u. 11. Telefon 19-87

KRAYER festékgyár fióküzlete házlebontás miatt
eddigi: Csapó ucca 5. alól
augusztus 1-től Csapó ucca 13. alá költözködik.

Szükséglakásokat és kislakásokat építsen Debrecen

A kislakások kérdése kezd egyre jobban elsúlyosodó problémává nőni Debrecenben. **A közelmultban már gyűlésen is elhangzott, hogy ha ez a helyzet jobban elmélyül, rövidesen lakáshivatalt kell felállítani Debrecenben, mert nem lehet kapni egyszoba-konyhás lakást.** Kisemberek panaszai futnak be hozzánk, hogy régi lakásukat felmondták és hasztalan járják nap, mint nap a várost, nem tudnak lakást találni.

Miért mondták fel a Kassa-uti bérház negy kislakását

A feltorlódó panaszok sorában van egy nagyon különös is. A Kassa úti városi kislakások bérlői juttatták el szerkesztőségünkhöz panaszukat, **hogy a város felmondott négy kislakást olyan lakóknak, akik már hosszú évek óta laktak ott, soha panasz nem merült fel ellenük.** A felmondás oka pedig az, hogy **a négy kislakást át akarja a város átalakittatni nagylakássá. Ezért kell négy lakónak távoznia.**

— Július elsején kaptuk meg a felmondás augusztus elsejére — mondotta az egyik felmondásban lévő lakó. — Egyszoba-konyhás lakásban lakunk, némelyikünk már 6—8 éve ezen a helyen. Áprilisban még megkérdezték tőlünk, hogy akarunk-e tovább ittmaradni s aztán a szerződés díját fel is vették tőlünk. Váratlanul és kellemetlenül ért bennünket a felmondás, bár ugyanezen a telepen ajánlottak fel másik lakást, de a költözés csak pénzbe kerül. És főleg az okot találjuk különlegesnek, amiért el kell költöznünk. — Ugyanis a négy egyszoba-konyhás lakást a város kiadta egy orvosnak magánlakásul, azonban hír szerint ott az orvos rendelőt is tart fenn. Ecélból a négy kislakásból jelentékeny áldozattal csinálnak egy nagylakást... Bármennyire szükséges is esetleg, hogy orvosi rendelő kerüljön a Kassa útnak erre a részére, mégis

különösnek találjuk, hogy ma, amikor a kormány egyik programjává tette a kislakások építését és annak idején Vásáry István ny. polgármester úr is kisemberek részére építtette a Kassa úti bérházat, akkor a város átalakittatja a kislakások egy részét nagylakássá. Annyival is inkább, mert nagylakás rengeteg van kiadatlan a városban, míg kislakásban állandó hiány...

Szinte felesleges hozzátennünk valamint a felmondásban lévő lakó érveléséhez. Mi is különösnek találjuk, hogy

mikor szaporítani kellene a kislakások számát, akkor még elvesznek belőlük. Nagyon helyes és üdvös intézkedés, ha a város elősegíti, hogy orvosi rendelő kerüljön olyan részére a városnak, ahol nincsen, azonban lehet erre más megoldást is találni s nem szabad egy hiányt úgy megoldani, hogy abból másik úr támadjon.

Ahol ötgyermekes családra ráköltöztetnek egy másik, hatgyermekes családot

Nem kevésbé rikoltó helyzet van Debrecenben az inséglakások körül. Azóta, hogy a Ghillányi-laktanyában levő hajléktalanok menedékhelyét és a Salétrom uccai szükséglakásokat a város elbontatta és az abban lakó inségesek kikerültek, **állandóan vajúdó probléma ezeknek a családoknak elhelyezése.** A szociális ügyosztály mindent elkövet, hogy fedél alá kerüljenek az ilyen családok, lakbérüket kifizeti, amennyiben a fedezet engedi, azonban ez nem megoldás,

egyrészt, mert valamennyi hajlék nélkül álló családról nem képes gondoskodni a város, másrészt pedig, ha a lakbér kifizetését vállalja is a város, a háztulajdonosok sok esetben akkor sem szívesen adják ki a lakást a inséges, gyakran súlyosan beteg családnak.

Egy kirívó esetet hozunk fel, amely világosan mutatja, hogy milyen fonák szituációkat teremt az, hogy az inségesek elhelyezkedését nem sikerült még Debrecenben intézményesen megoldani. — A Homokkertben lakik egy

szegény asszony öt gyermekével egyszobás-konyhás lakásban, ahol mint inségesnek szintén a város fizeti a lakbérét. A közelmultban a konyhába beköltöztettek rájuk egy hatgyermekes családot, akik nem kaptak lakást és valahogyan meg kellett oldani fedél alá helyezésüket. Tudomással birunk arról, hogy az egyik család tagjai között több súlyos tbc-és beteg van.

Mármost kérdezzük,

hol van itt az egészségvédelem, eltekintve annak a helyzetnek abszurd voltát, hogy az egyik családot ráköltöztetik a másikra kis, egyszoba-konyhás lakásban.

A város teendője ezesetben

szükséglakások sürgős építése lenne, ahogyan ezt a kérdést Pécs és Baja kis, kertes lakásokkal megoldotta.

A terv már többször felmerült, azonban a jelen pillanatig Debrecenben csupán terv maradt.

Maga

a kormány pedig messzemenő kedvezménnyel segíti elő ezeknek a kislakásoknak építését. Törvényes rendelkezés van arra, hogy az inséglakások teljes adómentességet élvezzenek, abban az esetben is, ha a város lakbért szed a benne elhelyezett inséges lakóktól. A szedendő bér összegét fel kell terjeszteni a városnak a belügyminiszterhez és pézügyminiszterhez s a kormányzat hagyja jóvá, hogy milyen bér szedenő az inségesektől.

Mármost, miután a város 8—10 pengős lakbért fizet az elhelyezett inségesek után napjainkban is, még ezen csekély összegekkel is amortizálódna az inségesek részére épitettett kislakások költsége, miután teljes és állandó adómentességel bírva azok, semmi költség nem terheli.

Akkor, amikor az állam ilyenmérvü segitséget nyujt, **elképzelhetetlen, hogy a város** miért nem **kapcsolódik bele ebbe az egészséges, mindenki által csak örömmel üdvözölhető gondoskodásába a kormánynak.** Lehetetlen állapotnak tartjuk, hogy mikor szociálpolitikát hangoztatunk lépten-nyomon, **akkor Debrecenben még mindig barakokban elhelyezett lakosok éljenek s ötgyermekes családokra hatgyermekest költöztessenek rá 1 szoba-konyhás lakásban.** Hisszük, hogy a város vezetősége meg fogja találni a módját, hogy mielőtt véget vessen ezeknek az állapotoknak s megoldja ezt az egyre súlyosabbá váló problémát egészséges kislakások és szükséglakások építésével.

Aratóünnepély Dombostanyán

»Adjunk hálát az Urnak, mert érdemli« harsan a rézkürtökön az áhitatot aratók ajkán a hálaadó ének. Nagy munkát fejeztek be... Hullámzó kalásztengert vágtak rendbe, szedtek marokba és raktak keresztbe szorgos magyar kezek. Jó aratás volt... Sok ezer kereszt lepi el a határt. Hogyne adna hálát a munkás Istenének, ki megadta az új magyar kenyeret... — Ünnep e nap gazdának, aratónak, cselédnek egyaránt. A dombosi uradalom bérlője, Vajna Imre minden évben örömet szerez munkásainak aratás végeztével. De az aratók is kedveskednek a jószívü gazdának. Hatalmas kalászkoszorút kötnek a mező virágaival tarkázva, szalagokkal díszítve. Jönnek az aratók ünnepélyes méltósággal énekelve... A nagy koszorút alig bírja egy markos legény. Az első marokszedő leány előre lép és alkalmi verssel köszönti a jó Tekintetes urat.

Sok vendég jött össze Biharból, Hajdúból. Mindenkin meghatottság látszik. Szép ez a régi magyar szokás. Vajna Imre ápolja, őrzi ezt, mert nem hagyná el egy évben sem. Nagyértékü ez az aratóünnepély... Nem a dínomdánom ebben a lényeg, mert ha csak az volna, értéktelen összejövetel lenne az egész. Nemzetnevelő értéke van Vajna Imre aratóünnepélyének, mert míg egyfelől nem hagyja feledésbe menni a régi szép magyar szokást, másfelől példát ad arra, hogyan becsülje meg a gazda a munkását, hogyan emelje magához a dolgos magyart, aki nem irigységgel de szeretettel, tekintélytisztelettel néz urára. Az üdvözlést Vajna Imre keresetlen szavakkal köszönte meg. Átvette az aratók kalászkoszorúját, mely a tavalyi helyére került, várva jövőre a felváltást. Ezután az aratók és cselédek megvendégelése következett. Volt étvágygerjesztő leves, ízletes pörkölt, kalács és bor mindenki számára. Végül tánc reggelig.

A meghívott úri vendégek is élvezték a háziasszony szakácsművészetét, ki fáradhatatlan igyekezettel és páratlan szívességgel látta el a vendégsereget.

Magyar urak! Magyar gazdák! Kövessétek e nemes példát! Forrjon össze lelketekben a magyar a magyarral, a szegény a gazdaggal, a gazda a cseléddel, az úr a parasztal, hogy mielőbb teljes legyen, nagy legyen a magyar aratás.

— Csy —

Nagyarányu utazási kedvezmények a szegedi ünnepi játékokra

Mint ismeretes, az idei ünnepi előadások július 28-tól augusztus 15-ig tartanak és tizenkét előadásban színrehozzák a **Magyar Passiót, Az ember tragédiáját, a Bizánc-ot, a Turandot-ot és az Aidát.** Az ünnepi előadásokra rendkívül nagyarányú kedvezményeket biztositottak mindazok részére, akik akár az egész ország területéről ötvenszázalékos menetdíjkedvezménnyel lehet a Szegedi Szabadtéri játékokra utazni, nemcsak a Magyar Államvasutak, de a kisebb vasutak vonalain és a DGT és a MFTR hajóin is.

Ezenkívül az egyes előadásokra az ország valamennyi nagyobb városából hetvenötszázalékos filléres ünnepi vonatokat indit az Államvasút. Mindenkinek felvilágositással készséggel szolgál az IBUSz központja (Budapest, Vigadó), valamennyi IBUSz fiók és a Szegedi Szabadtéri Játékok központi irodája (Szeged, Aradi u. 8. telefon 29-93).

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdei strandot látogatja.

Számológép
modern, minden müveletet végez, jó állapotban olcsón eladó.
Érdeklődés telefon 29—57.

Szélhámos mint becsületes megtaláló!

Cinkostársával befurakodott egy szép dúsgazdag özvegy kastélyába, hogy a kastélyt kirabolja

A tolvajt az özvegy iránt gerjedt szerelme akadályozza meg tettének végrehajtásában

E szenzációs esemény tudósításáról a lap alján levő keretes helyen számolunk be.

700 vidéki tüzoltótisztet képzett már ki a debreceni tűzoltóság

Kerületi tűzoltótanfolyam vizsgája

Szombaton délelőtt végződött a XV. debreceni kerületi tűzoltótanfolyam nívós elméleti és gyakorlati vizsgája oktató jellegű tűzkisérletek és bemutatások keretében. A tanfolyamon a polgármester képviseletében és a tanfolyam felügyelőjeként *Dömsödy Imre* városi tanácsnok képviselte a várost, míg a Magyar Országos Tüzoltó Szövetséget *Démusz Lajos* békésvármegyei hivatásos tűzrendészeti felügyelő képviselte. A vizsgán számos érdeklődő közönség jelent meg, amelyen a dohánygyár 32 tüzoltója is megjelent tanulmányi célzattal.

A tanfolyamon a vidéki tüzoltótisztek úgy elméletileg, mint gyakorlatilag alapos kiképzésben részesültek a tűzoltásban, mentésben, műszaki mentésben és a légoltalmi szolgálatban. Maga a tanfolyam vizsgája is tanulságos volt nemcsak a hallgatók szabatos feleleteiből kifolyólag, hanem azért is, mert a rekkenő hőségben a vizsgabizottság asztalára állított *hideg vizzel telt kancsó az előadó tanárok és a hallgatóság előtt gyujtotta meg az asztalt borító piros gyapjútakarót és pediglen a fénytörési jelenség folytán.*

Az elméleti vizsgát követő gyakorlati vizsgán a hallgatók a legújabb tüzoltói szabályzat alapján tömlő, fecskendő, létraszereléseket, majd ezt követőleg tényleges tüzoltási gyakorlatokat mutattak be. *Eloltották athermit és foszforos gyujtóbombával meggyujtott széna- és farakást.* A hallgatók a falusi viszonyoknak megfelelő kézifecskendővel és kis motorfecskendővel pár perc alatt eloltották a tüzet, amely annál is inkább találkozott a közönség tetszésével, mert a nap amúgyis igen melegen tüzött. A vizsga keretében oktató célzattal tüzkisérletek is be lettek mutatva és pediglen szénsavoltó, haboltó, gázoltó, poroltó készülékek és légoltalmi puttonyfecskendők. A jól kiképzett tanfolyamhallgatók ezekkel a korszerű kis oltókészülékekkel a különböző tüzveszélyes és gyulékony anyagokat — benzin, petróleum, kátrány, celluloid stb. — pillanatok alatt eredményesen eloltották.

A tanfolyamhallgatókat a város nevében *Dömsödy Imre* városi tanácsnok, az Országos Tüzoltó Szövetség nevében *Démusz Lajos* békésvármegyei hivatásos tüzrendészeti felügyelő bocsátotta útjukra meleghangú és lelkes beszéd kíséretében. A tanfolyamhallgatók nevében *Vincze Gábor* jászladányi községi jegyző tett hitet a tüzoltói eszme mellett.

A tanfolyamfelügyelő városi tanácsnok külön kifejezte elismerését a visszatért Céke községből kiküldött *Szmatana József* tanító, önkéntes tüzoltóparancsnoknak, ki *szlovák anyanyelve és annak ellenére, hogy a magyar nyelvet sem tudja még tökéletesen, a legszorgalmasabb hallgatója volt a tanfolyamnak.*

Mint legjobb taktikus a Magyar Országos Tüzoltó Szövetség jutalomkönyvét, szakkönyveket kaptak: *Janoszovszky Gyula, Daróczy Pál, Lukács Fülöp, Sáry Béla,* vitéz *Majthényi György* és *Szlovik Gusztáv* hallgatók. A Magyar Országos Tüzoltó Szövetség és a polgármester képviseletében eljáró *Démusz Lajos* és *Dömsödy Imre* tanácsnok a tanfolyam parancsnokának vitéz dr Roncsik Jenő tüzoltófőparancsnoknak és a tanfolyam előadói karának a legteljesebb elismerését nyilvánította.

A tanfolyam vizsga szünetei közben a tanfolyam hallgatóiból alakult dalárda *Jakobinyi József* tüzoltófelügyelő irányitása mellett hazafias és aktuális dalokkal szórakoztatta a közönséget.

A dübörgő léptekkel elvonuló rohamsisakos tanfolyamhallgatók azzal a hő kívánsággal búcsúztak Debrecen várostól, ahol a jelentéseik szerint igen jól érezték magukat, hogy a következő debreceni tüzoltótanfolyamokon már nemcsak az elszakított és a már visszatérő Felvidék és Kárpátalja, hanem a visszatérő Erdély tüzoltótisztjei is megjelenjenek.

A most befejeződött tanfolyam immár a harmadik volt ez évben és *újabb 36 tüzoltótisztet adott a tüzoltás és a légoltalom ügyének* és a fáradhatatlanul dolgozó debreceni hivatásos tüzoltóság tisztikara már készíti is elő a szeptember hóban kezdődő újabb törvényhatósági és kerületi tüzoltótanfolyamokat.

Démusz Lajos békésvármegyei hivatásos tüzoltófelügyelő a hivatásos tüzoltóság tisztikarának külön-külön is közvetlenül elismerésben részesítette a névtelenül dolgozó Debrecen város hivatásos tüzoltóit és altisztjeit, akiknek munkája nagyban elősegítette a tanfolyam sikerét.

A volt albán királyné filmtárgyalásokat kezd

A volt albán királyi pár Rigában tartózkodik kíséretével együtt. A királyi pár szállodájában szobákat akartak bérelni a kíváncsi rigai polgárok, de a volt udvari miniszter kibérelte a szálloda 320 szobáját, csakhogy a kíváncsiak ne férkőzhessenek közelébe a királyi párnak. Rigából a királyi pár Svédországba utazik a napokban. Az egyik hírszolgálati iroda jelenti, hogy *a volt királyné Londonban tárgyalni fog egy filmvállalkozóval, aki régen filmszerződést kínált fel.*

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza.

ÁRA EGY PENGŐ

AZ ARANYBILINCS
Szinház

A szélhámos mint becsületes megtaláló: v. Bánky Elemér
A dúsgazdag szép özvegyasszony: Botond Mária
Sárika, a tolvaj cinkosa: Gálffy Marika

Vasárnap este fél 9 órakor

Motorbiciklin hegyen-völgyön át

A Debreceni Kálvinisták Templomegyesületének fiú cserkészcsapata július 2-án tábort ütött Szegi községben, a Bodrog folyó partján, hogy ezzel is nemesítse szíve és lelki világát. Nagy Dezső tiszteletes úr nagy gonddal készítette elő a táborozást, hogy a fiuk jó munkát végezzenek, ezért neki kellett jó példát mutatni, különösen az anyagi javak megszerzésében, mert a lelki javak készenlétben voltak. A szervező testület megbízásából évenként megszoktam látogatni a tábort, vajjon nincs-e valami óhajuk vagy szükségük? Most sürgössé vált a látogatás, mert a parancsnok úr jelentést tett ékes levélben, — melyet igazoltatott a tábor minden tagjával, hogy fogynak azok a javak, amelyeket összegyüjtöttek megértő emberektől. Igy történt aztán, hogy július 11-én reggel napfeljöttekor Szücs úrral, a derék motorbiciklis atyafival neki vágtunk az általunk még nem is sejtett hosszú útnak! A reggeli szokatlan friss levegőben gyorsan repültünk a cserkészfiuk felé, akik nem is sejtették a látogatás idejét, Fél nyolckor — reggelizés és benzin felvétel idejét leszámítva, ami Nyíregyházán és Tokajban volt — megleltük a táborhelyet a régi szegi malom romjai mellett. A fiuk azonban „meglógtak" Sárospatak és Sátoraljaújhely felé. Kántor József nagytiszteletü úr őrizgette alvó Jancsi fiát az egyik sátor előtt, két cserkész pedig vigyázott az üressé vált táborra. Remek találkozás! Igazi cserkészi! Félórai időzés után elindultunk cserkészeket keresni. De milyen úton. Hadicsellel, megakartuk őket fogni Ujhelyben. Nem utánuk mentünk, hanem eléjük akartunk jutni. Motorbiciklink nem éppen a neki készített utakon rohant hegynek fel, majd le. Erdőbénye község után vezetőm nem győzte kérdezgetni motorját, mi lesz? Talán csak nem felfelé megyünk mégis? Aztán le szerpentin utakon, gyönyörűen tanulva az ide-oda hajlásokat az éles kanyarok egymásutánján.

Abaujkér, Vizsoly, Göncz után, — ahol most folyik az árparatás áldott munkája — egy-egy kis pihenő és rohanunk tovább, most már meglelni Patácsházat. Apa keresi a fiát! Göncöt elhagyva találkozunk négy debreceni cserkésszel, köztük Tóth László, Imre bátyánk fiával, ő magyarázza meg: nyolc kilométer Telkibánya. Előre! A rossz rázós poros út már semmi, mindjárt ott leszünk. Stopp! Itt a Hangya bolt. Az üzletvezető Gelsére való, Szücs Bertalan Szakolyba. A két földi, t. i. szabolcsiak örvendeznek a hegyek között visszagondolnak a jó futóhomokra, Felmegyünk most már gyalog a gróf Károlyi Imre parkjába. Az irodában senki, annál többen az autógarázsnál, mindenki guggolva néz valamit. Köszönünk, megkérdezem hol van Patácsház! Mindnyájan felállanak, abba hagyják a nézegetést. A nyájas beszédű úrról sejteni kezdem, hogy ki ő. A környezettől titkon megtudom, hogy maga a gróf úr fogadott és már rajzolja is Bertinek egy levélboritékra a hegyi utak csillag formáját. Hálásan megköszönjük az útbaigazitást. Hiszen csak 20 perc és ott vagyunk!... Gyönyörű fenyves és bükkerdő fái között megyünk már 45 perce és csak a nagy csend mindenütt. Egy óra is eltelik. Ekkor társam egy hegycsúcsra megy és onnan kiáltja, lát néhány házés valami kert félét. Most le a mélységbe, a völgykatlan fenekén meg van Patácsháza, kedves találkozás, kérdezősködés. Málnaillat, hordókba szedett málnatömeg szállításra készen, hogy szörp legyen belőle. A forrásvíz és málna felüdít a száraz poros melegben. Itt már régen volt eső. Kevés pihenés, búcsúzás, ½2 órakor pöfög a motor, ismét nyargalunk Sátoraljaújhely felé. Csak 37 km. Nem is tudjuk hányadik kilométer, de megyünk fel, le, egy „halálkanyar"-nál mi is félméterrel odébb lendülünk, de ez csak figyelmeztetés, mert a gép megy velünk, „megúsztuk", még csak meg se álltunk.

Pálháza, Széphalom, Ujhely! Benzinfelvétel! Indulás! Rettenetes rázós út. Gyorsan le róla, amint csak lehet. Közben elmondom, volt egy kocsisom és a rázós úton mindig sebesebben hajtott. Egyszer megkérdem, miért teszi ezt! Azért, hogy hamarabb leérjünk róla! Mi is így tettünk. Sárospatak, cserkészt nem látunk, ki tudja, hol hűsölnek! Olaszliszkán jó öreg Gagyi Károly tanító bátyánkat látogatom meg, már 81 éves, friss jó egészségben van. Szegi! A csekészek nem érkeztek vissza és sehol nem leltük őket, pedig de sok kilométert futottunk! Gondoltam, jöjjetek csak haza Debrecenbe.

Motorunk hűséggel rohan velünk a legkisebb bajnélkül Nyíregyházára érünk. Negyed hat órakor megvacsorázunk a fiáért remegő ősz édes anyámnál, aki délutáni álmában is felrettent, nem történt-e valami baja a fiának, aki cserkészeket ment meglátogatni. Este nyolc óra, Debrecenben lakásunkon vagyunk! Isten ezen az úton is megsegített, úgy látszik, a többi sokszor nagyon is rázós és halálkanyargós út után ez is el volt rendelve, de megörzött a legjobb Atya! Ma pénteken délelőtt telefonon keres Kassa! Halló, halló, itt Nagy Dezső, Imre bácsi tessék pénzt küldeni, mert a tábor zálogba marad! A pénz elment.

Ti pedig kedves fiuk gyertek haza, mert nemcsak én, hanem mindnyájan várunk benneteket. A motorkirándulás már kedves emlék, épp úgy, mint hiszem a ti táborozásotok is az lesz!

Sipos Imre.

VASÁRNAPI TŰKÖR

Irja: HEGYALJAI KISS GÉZA

Aratás a költészetben

Ady Endre, a magyar fajta nagy szerelmese, a költők közül talán legtöbbször tér vissza az aratáshoz. A paraszt nyár című versében mondja:

...Egy szép paraszt, egy ős paraszt:
A nyár, a lomha Nyár.
Alatta boldog, aki az ő fia,
Boldog, akit a Nyár szeret,
Boldogok a Nyár fiai,
Az erős emberek.
A Nyár, a Nyár legjobb apa,
Osztja a békét és erőt,
Leveszem úri süvegem
A paraszt Nyár előtt.
A Nyár, a Nyár nem álmodik,
Kaszál, dalol és nem rohan,
Erősen, biztosan arat,
Forrón és boldogan.

Ady Endre az aratás képét más jelenségekre is átviszi. Igy ír:

Aratásra készülő mező,
Torkon-akadt, gyűlölő szavak,
Kaszák, mik kiegyenesedtek,
Ünnep készült, piros, szabad.
Magyar ünnep lesz az aratás,
Aratni búzát, vért, fejet:
Nő a dühösök szent szektája,
Aratás lesz, ne féljetek.
(Ének aratás előtt.)

Kesernyés hangon szól Ady az Arat a magyar című versében:

Árkokban s délben kuruttyal a béka
S csüggedt arató,
Prometheusznak paraszt ivadéka
Meg-meglopja rohanva a Napot.
Félelmes balsors minden faluvégen
S Nap-leső paraszt:
Életet s reményt így aratnak régen
Magyarországon, rothadás között.
Most áll az ország, kuruttyol a béka
S minden arató,
Prometheusznak magyar ivadéka,
Reszket, búsong, gyűlöl s mégis — arat.

A Mennyei jelenések könyvének látomásairól szólva, a lovon nyargaló asszonyról, kinek homlokára irva: Titok ... így ír Ady Endre:

Áratja a földet a Végzet:
Nagy aratás van, sokasodik
Kereszt és tarló
S aki eddig az égre nézett,
Hűlt orcával ma sárba hajló.

Mind örülünk, arat a Titok.
Halott lélekkel botorkálunk
S az asszony kacag,
Ki a szentek véréből ivott:
Fúl az ember s ő arat, arat.
(A Titok arat.)

Vályi Nagy Géza Kócsag című kötetében Krisztus a búzaszemben című versében arról szól megindítóan, hogy a búzaszemben, a néphit szerint, Krisztus arca látszik. Ha jó termés ígérkezik, a búzaszemben Krisztus arca mosolyog. Ha vihar pusztít, Krisztus arca sápadoz, ha az aszály jön tűzpalástjával Krisztus arca eltorzul. És a vége:

Görnyedthátú, bús parasztok rögre hajlanak tovább
S míg hordozzák a keresztet és járják a Golgotát,
Várják, várják a szent nyarat, melyből bőség magva hull,
És a magban Krisztus arca mindörökre felvidul.

A jómagam versei asztagába is került nóta az aratásról:

A kaszanyél kőrisfából készül,
Az én párom házasodni készül,
Széles rendet hasít a kaszája,
Én vagyok a szive violája.
Szőke búza kötődik kévébe,
Szőke lány jár huszadik évébe
Én megyek az esküvőre vele,
Kőrisfából jó a kasza nyele!

Jókedvvel dolgozva dalolja az Alföld népe **Baja Mihály** közismert nótáját a kúnsági aratásról:

...Most vágják a szeretőm búzáját,
Áldja meg az Isten a gazdáját!

A templomokban is víg szívvel énekelgetik a hálaadás énekét, Lengyel Józseftől a 248-ik dicséretet:

Vígak s föld lakosai,
Mert megnyiltak ajtajai
Az Úr bő tárházának,
Víg a magvető, hogy néki
Orcájának verejtéki
Nem hiába hullának,
Mert ahol hintett marokkal
Most kiterjesztett karokkal
Hordja kévéi sorát,
Aki segítségül hívván
Az Urat, dolgozni kívánt:
Nyer tőle ily adományt.

X DEBRECEN és H.-SZOBOSZLÓ alkalikus tartalmú strandfürdők vizéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikkeket a **Benyáts Emil** harisnya- és kötöttárú gyára gyártja. Eladás nagyban és kicsinyben.

Zilahy Pál

Mikor nyaranta, július első napjaiban megérkezik az annyira várt Bánky-társulat, feltűnik délceg, rokonszenves alakja és elhangzik minden baráti ölelés után az első amit mondani tud: „hazajöttem gyerekek". — Ilyenkor aztán egy-egy pillanatra elborul a mindig derüs arc, megjelenik egy-egy könnycsepp és ezeknek a könnycseppeknek tükrében elvonul a mult. A mult, melynek emlékei fájóan is szépek, a gyermekkor, melynek örömeihez és visszavágyásához annyira hozzánőtt ez a név: Zilahy.

És peregnek a képek. 1905. A debreceni színház igazgatását átvette: **Zilahy Gyula.** Akkor még csak annyit tudtunk róla, hogy: született 1859 jan. 15-én Zilahon. Iskoláinak elvégzése után megszökött a szülői háztól és Pomázon beállt színésznek. Majd megmegcsillant neve hol Pesten, hol a vidéki nagy városokban. Rövid idő mulva azonban mgtudtuk, hogy kezdetét vette Debrecenben egy színházi kultura, mely nyolc éven át tartott és amely feledhetetlenné tette a Zilahy nevet. És láttuk a nagy „Zsül" és a rózsalugassá vált színházi előteret, rózsákkal hintett utakat...

1908 február 23-án tartotta országos ünnepséggé avatott 25 éves színészi jubileumát. Fia, Zilahy Pál, aki pár nap mulva ugyancsak itt, Debrecenben tartja 25 éves színészi jubileumát, — akkor 14 éves volt. Bár ő nem szökött meg a szülői háztól, de természetes következetességgel színész lett. Már gyermekkorában szerepelt színpadon, 1914-ben végezte a sziniakadémiát, majd ugyanabban az évben bevonult katonának és végigharcolta a világháborút. Az első igazi fellépése Debrecenben volt, szerepe a „Faun" volt. Majd sorra jöttek a társulatok: Heltai Jenő, Kiss Árpád, Bodonyi Béla, Fekete Mihály, Csáki Antal, Sebesnyét Géza és Mihály, Miklóssy Imre, a Belvárosi Színház és a bécsi Theater an der Wien.

És méltó utódja lett nagynevű apjának. Ő is szerelmes színésznek indult, de apjától örökölt meleg kedélye és végtelen kedves humora, átvezették őt is arra a szerepkörre, melyen ma is annyi kedves és vidám perceket nyujt nekünk. Az ő játékát meggyőződéssel nevezhetjük Zilahy-stílusnak és leszögezhetjük, hogy a „játék" szó nála az élet hű képét jelenti, sokoldalú megérzéssel és kitűnő emberábrázolással. Maszkjai külön művészetet jelentenek, a legtöbb esetben szinte döbbenetesen hűek. Ha mégis egyszer-egyszer maszkjai tulélesek, vagy kissé túljátsza szerepeit, ezt is a pályája iránti rajongása váltja ki, mert önkéntelenül sem tudja „holtan" hagyni a szükségesen rossz — az író által mostohán kezelt — jeleneteket. Ezek a tulrajzolt figurák azonban nem bántóak, nem akasztják meg a komoly dialógusokat és nem keresik az olcsó sikert, hogy nem feltűnési vágy, azt belső barátai tudják a legjobban.

Zilahy Pál pár nap mulva megáll a színpadon játék közben és színészi pályafutása alatt talán először kifog esni szerepéből, de csak egy pillanatra, aztán indul tovább az új 25 év felé... Az emlékezés könnyeseppeit is csak azok fogják látni, akik maguk is titokban megtörülik szemeiket... És ezen az estén visszaforog az idő kereke oda, ahol ez a kivételes művész pályafutását kezdte és végig éljük a régi szép időt, melyet olyan sokszor vissza kívánunk.

Zilahy Pál, a nagy „Zsül" fia jubilál. Ez a jubileumi ünnepség méreteiben nem lesz olyan nagy, mint annak idején Zilahy Gyuláé volt, de lelki tartalma azonos kell, hogy legyen és az is lesz, mert megjelenik a mult minden szépségével, simogató emlékeivel, mert így akarja ezt a közönség hálája.

Frimmer Pál.

Könnyű

azt mondani, hogy az életet megharcolni nem nehéz, hogy nem nehéz komoly exisztenciát kiverekedni,

a

szavakat ily meggondolatlanul kimondani mégsem lehet, mert hogy mit kell dolgozni, küzdeni, sokszor mosogatni, takarítani, főzni a

a férfiaknak

míg feleségeiknek kényelmes otthont tudnak nyujtani, — azt abból a históriából megtudhatja, melynek címe:

Könnyű a férfiaknak

Az existencia nélküli férfi: vitéz Bánky Róbert
A felesége: Botond Mária

Szinház. Hétfőn este fél 9 órakor ketten egy jeggye

SELYEM, FLOCON, IMPRIME,
vászon, voál és mindenféle nyári ruhára való

MARADÉKOT

bámulatos olcsón árusítunk.

Mintás grenadin 80 cm. széles mtr. **88** fill.

Csillag Testvérek
Piac és Simonffy u. sarok.

A három testőr

Herczeg Ferenc bohózata a Magyar Komédia Kamaraszínház előadásában.

Herczeg Ferenc bohózata sohasem tartozott ebben a könnyed műfajban sem a legjobbak sorába, az idő pedig elfakította azt a csipetnyi humort, szatirikus szint is, amit valamikor érezni lehetett benne. Ezt a darabot napjainkban csak egy olyan kitűnő előadás menthette meg és tette élvezhetővé, mint a Magyar Komédia Kamaraszínház együttesének teljesítménye.

Vitéz Bánky Róbert a borkereskedő alakját pompás humorral, nagyszerű karikirozó készséggel vitte színpadra. Gálffy Marika pezsgően vidám pompás játékkészséggel formált Lizája üde bájával, finom művészetével kiragyogott a nagyszerű együttesből is. **Bánky Elemér** új színeket vitt egy Arisztid figurába. **Thuróczy Gyula** fölényes, érett művészettel alakította a lapszerkesztő figuráját. Nagyszerű színészteljesítmény **Selley Lajos** krakéler Hortovayja s tökéletes alakítás **Zilahy Pál** lengyelje. **Szántó Ernő** Latorkája maszkban, játékban egyaránt elsőrangú. Nagy sikere volt **Dózsa Jenő**nek, aki egy kis szerepet élettel, művészettel töltött meg. Csak emeli az alakításának értékét, hogy úgyszólván próba nélkül kellett eljátszania szerepét. Jóizű figura **Bakos Gyuláé** s egy tehetségtelen költő alakját **Mihályfy László** egyéni humorral, ízes művészettel formálta meg. Kitűnő **Sorr Jenő** plébánosa. **Bárdos János, Szigethy Edith, Erőss Béla** jól egészítették ki az együttest.

Külön meg kell emlékeznünk **Rácz Janesi** remek jelenetéről. Muzsikájának varázsos szépsége, nagyszerű művészi játéka hatalmas sikert aratott és melegen megtapsolta a közönség. — **Zilahy Pál** rendezése hibátlan munka.

*

Szinházi iroda hírei:

Vasárnap délután 4 órai kezdettel Herczeg Ferenc örökbecsű vígjátéka a „Gyurkovics lányok" kerül szinre, a társulat legjobb erőivel.

Vasárnap este félkilenc órakor, ugyancsak Herczeg Ferenc legmulatságosabb bohózata, a „Három testőr" van műsoron, Thuróczy Gyulával a főszerepben.

Hétfőn este ketten egy jeggyel Barabás Lóránt kacagtató vígjátéka, a „Könnyű a férfiaknak" van a Kamaraszínház műsorán, parádés előadásban.

*

Szombaton este, folyó hó 22-én tartja Zilahy Pál 25 éves színészi jubileumát, mely alkalomból díszelőadás keretében az „Elnémult harangok" c. színmű kerül bemutatásra. Erre az elő adásra — tekintettel annak ünnepi jellegére, a bérletszelvények nem érvényesek. A jegyeket elővételben már árusítja a pénztár.

*

Színes filmkockák

Az utóbbi idők legnagyobb sikerének igérkezik Szalacsy-Rácz Imrének az újszerű témák, finom tollal megírt, s erős problémájú regények írójának történelmi drámája a „Spanyolország" Szalacsy-Rácz Imre izzó drámaiságú, döbbenetes erejű jelenetekben mutat rá azokra a lelki motivumokra melyek mint örök tűz élnek a spanyol népben s melyek rugói voltak a közelmúlt spanyol polgárháborújának. A XVI. századbeli történet forró aktualitást nyer s egy izzig-vérig művészember tollán keresztül remek képekben tárul a debreceni közönség elé. — Az augusztus 2-iki premier nagy gonddal készül vitéz Bánky Róbert Kamaraszínháza. Tökéletes előadásban, korhű jelmezekkel kerül szinre a debreceni szerző darabja, melyet a darabról elragadtatással nyilatkozó vitéz Bánky Róbert igazgató és a színészek szerint, nincs kizárva, hogy közelesen fővárosi színpadon is láthatunk.

Kardoss Gézát könnyek között búcsúztatta Eger. Kardoss Géza, a kiváló művész és izgazgató, mint beszámoltunk róla, az egyetemi városokban működő I. a. staggione egyik igazgatója lesz s mint ilyen minden évben két hónapra visszakerül igazgatóként a régi forró, felejthetetlen sikerei színhelyére, Debrecenbe. Kardoss Géza 16 éves színigazgatása után most búcsúztatta Eger városa a „Fekete szárú cseresznye" felejthetetlen Dusán szerepében. A búcsúról egyik kecskeméti lap tudósa a következőket írja:

„Kardoss direktor búcsúzott az egri közönségtől. Tizenhat esztendővel ezelőtt került először Eger színházigazgatói posztjára, tizenhat éven át kereste fel társulatával ezt a bűbájos várost, annak kissé ütött-kopott, de nagyon kedves színházát s nem csoda, ha ma este úgy búcsúztatták, ahogyan legszeretettebb hozzátartozóját szokta valami nagy család.

Zsfolásig megtelt a nézőtér, ott volt egész Eger, a színpadot tündérien kivirágozták s mikor a függöny felment, maga a polgármester lépett ünnepi magyarban a direktor elé. Gyönyörű beszédben méltatta Kardosst, a színészt, az igazgatót, a békebeli urat, a forrószívű jóbarátot, az izzó lelkű magyar embert.

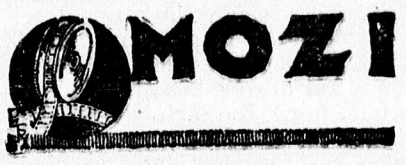
Kardoss Géza — aki maga is ünnepi magyarban volt — könnyektől csillogó szemmel, elfogódott halk hangon, egyszerű és megragadó szavakkal válaszolt. A közönség sírt. Szemeit törölgette mindenki és véget érni nem akaró tapsvihar zúzott fel, amikor a városi díszhajdú — aki az egész ünneplés alatt feszes vigyázzban állt a polgármester mögött, átadta Kardossnak a város hatalmas babérkoszorúját és egy óriási ezüsttálcát.

Vége-hossza nem volt az ünneplésnek az egész est folyamán. A „Feketeszárú cseresznyét" adták legparádésabb szerepében, Dusánban búcsúzott Kardoss".

*

Páger Antal Debrecenben

Páger Antal, a magyar filmek nagyszerű művésze tegnap délután feleségével **Komár Juliával** együtt, saját autóján Debrecenbe érkezett. — A kitűnő művész az Arany Bikában szállott meg, hol dr **Szilágyi Béla** igazgató fogadta. Páger Antal Debrecenben töltötte a délutánt és este innen ment át autóján Hajdúszoboszlóra, ahol a „Bors István" c. Hunyadi darabban játssza el ragyogó, filmen is óriási sikert aratott szerepét.

VIGSZINHÁZ.

A négy nővér

Bájos, kedves történet, melyet annak idején regényből ismertünk meg, de filmnek is pompásan megcsinálták és megjátszották. A vénülő zenetanárnak négy leánya van és mind a négyen beleszeretnek egyetlen fiúba, aki dzseszmuzsikusként kerül a városba. Mindegyik szereti, de a legkisebb az igazi, kit azonban halálosan megszeret egy másik zenész, aki azonban boldogtalan, mert annak akarja magát érezni. Elveszi, de nem jól élnek, míg végül is rájön, hogy eltévesztette az életét, újra nem kezdheti, egy viharos autóútban halálra zuzza magát

És történik minden úgy, ahogy az ilyenkor történni szokott a szerelmesek egymáséi lesznek. Mindez azonban bájos, könnyed, kedves, fordulatosan érdekes mese keretében. Tetszett, jó ez is néha, az édesbús történet hogy felfrissüljön az ember lelke — A kisérő műsor friss híradója és egy kedves, színes trükkfilmje igen jó volt.

*

Mielőtt:

gyomorsüllyedési haskötőt, sérvkötőt, köldökkötőt, gumiharisnyát akar venni, forduljon bizalommal

VITÁRIUS és SZÉNÁSY

fűzőkészítő, kötszerészmesterekhez

Kossuth u. 2. sz. Telefon: 17-26.

Könnyü a férfiaknak

A Hungária mozgó bemutatója.

Barabás Pál korszerű témát felvető vígjátéka filmen is komoly sikert jelent. A mesét csaknem teljesen érintetlenül hagyták, a kiállítás pedig, elsősorban a magyarországi felvételek, kitünően sikerültek. A szerepet cserélt férj és feleség története fordulatos, s friss cselekményekben pereg a vásznon. A női főszerepben Lilian Harvey régen nem jutott ilyen nagyszerű szerephez. Tökéletes alakítást nyujt és mindentekintetben méltó partnere Willy Fritsch. De nagyon jók a kisebb szereplők is. A darabnak sikere lesz.

Endresz és Magyar óceánrepülésének most van a 8-ik évfordulója

Nyolc éve, hogy a magyarok az egész világon lázas izgalommal lesték a rádióhíreket, amikor Endresz György és Magyar Sándor átrepülték az Oceánt. Julius 15-én délután 4 óra 20 perckor indultak Harbour Graceben, hogy leszállás nélkül Budapestre repüljenek.

Több mint egy évig vártak erre az izgalmas napra a magyarok.

Endreszék a „Justice for Hungary"-n nemcsak 3789 kiló súlyt, nemcsak 630 gallon benzint, nemcsak áldozatra kész életüket hozták át az Oceánon, hanem azt a mérhetetlen erkölcsi erőt is, amelyet csak ebbe a két szóba lehetett belesűríteni: Igazságot Magyarországnak!

Ennek a hét hőslelkű magyar fiunak az oceánrepülése nemcsak sportteljesítmény volt, hanem mindenekfelett az egész világba ható kiáltás a magyar igazságért. És ezért nem zuhanhattak le, ezért „kellett" sikerülnie ennek a kísérletnek, amint hogy kellett, hogy a magyar igazság az egész világra fényt sugárzó erőt nyerjen.

Reggel nyolc órakor elérték Anglia partjait. A hajók egymás után adták a szikratáviratokat, hol látták a magyar repülők gépét. A többi már szinte pillanatok izgalmával ment. Délután 5 órakor Linz, 5 óra 33-kor Bécs,, 6 óra 18-kor Győr. Benzinhiány miatt kényszerleszállás Bicskénél.

De a két magyar hős nemcsak a magyar igazságot vívta ki az égben, hanem megdöntötte az amerikai óceánrepülők rekordját is, amint az összes londoni esti lapok akkor megírták. Endresz és Magyar 13 óra 50 perc alatt repülték át az Oceánt, míg a nemrégen elöttük repült Post és Gatty 15 óra 48 perc alatt végeztek.

Endresz György visszaszállt az égbe, ahol életének legnagyobb sohasem felejthető dicsőségét szerezte, de nincs magyar ember, aki feledhetné a július 16-át, az „Igazságot Magyarországnak" megérkezését.

Bevonultak az első munkatáborba behívottak — A baloldali képen vitéz Fábry Dániel tábornok beszélget a bevonultakkal, jobbról a bevonultak vidáman indulnak munkahelyükre.

Végig a Balkánon

Európa legolcsóbb országa Bulgária, igen drága ellenben Törökország. — Magyar leányok szomorú sorsa Törökországban

Egyik budapesti nagybank Debrecenből elszármazott tisztviselője a napokban jött haza többhetes balkáni útjáról. A magas műveltségű fiatalember, aki minden évben más és más európai országokat keres fel szabadságideje alatt, éleslátással mindent észrevesz és most Európa érdeklődésének középpontjában álló országot járt be. többhetes útja során felkereste **Jugoszláviát, Bulgáriát és Törökországot.** Érdekes útjáról négerbarnára, illetve indián-vörösre lesülve érkezett haza és a következőket mondotta lapunk munkatársának.

— A mult hó közepén indultam el Budapestről és hajóra szállva elindultam lefelé a Dunán. A szokásos magyar dunai részek után megérkeztünk Jugoszláviába és annak fővárosába, Belgrádba. **Egy pár évvel ezelőtt sógorommal egy országos szenzációt keltő örökösödési ügyben már voltam a jugoszláv fővárosban és elmondhatom, hogy azóta a város igen sokat fejlődött.** Európaibb lett. Amikor utoljára ott jártam, akkor még nem volt olyan jóviszony a két ország között, mint most. Észrevehetőben jobban szeretik a magyarokat, mint akkor. **Nyoma sincs a magyargyűlöletnek, még a legvadabb nacionalista is szívesen beszél a magyarokról. Igen udvariasak velünk, szeretnek kedvünkben járni.** Rövid belgrádi tapasztalatom ezt mutatta.

Rövidesen elhagyta hajónk Jugoszláviát, hogy Bulgáriába érjen. Bulgáriáról mostanában igen sokat írnak a lapok. **Ez az ország áll most Danzig után a világ érdeklődésének középpontjában. Felfedezték ezt a kis országot, megtudták róla, hogy milyen igazságtalanul bántak el vele az 1919-iki gyászos békeszerződések kapcsán. Húsz év után itt is igen erős a revizionista mozgalom Dobrudzsa miatt.** Ez rögtön meglátszik Bulgária minden városában. Hazafias felvonulások naponta megismétlődnek. Mindenütt zaj, nagy forgalom. És ami a legszembetűnőbb: igen sok a katona. Még pedig a modern katonai felszereléssel ellátva. A levegőben repülőgépek keringenek. Évek óta nem volt annyi külföldi nyaraló vendége Bulgáriának, mint most van. **Ennek a titka: ma Bulgária Európa legolcsóbb országa.** A legkisebb pénzegység a léva, ami magyar pénzben 5 fillérnek felel meg. Van ugyan a lévának tört része is, de ez nincs forgalomban, csak képletesen. Napi 4 pengőért Várnában a Fekete-tenger partján teljes napi panziót lehet kapni, napi ötszöri étkezéssel. **A legtöbben vannak németek, különösen kispénzű németek. Mindenütt ott vannak és skótabbak a skótoknál.** Sortban, fehér vastag harisnyában, szeges cipőben járnak és szívják az olcsó bulgár cikarettát, ami az egyiptomival egyenrangú. Levente árban Memphis finomságú cigarettát lehet kapni ízlésesen csomagolva.

A bulgár nagyon kedves, vendégszerető nép, hasonlít a magyarhoz. A magyarokat mindenütt tárt karokkal fogadják, annál inkább **nem szeretik a románokat, sőt gyűlölik.** Ez a megnyilatkozásuk teljesen érthető. Nagyon megférnek a szerbekkel is és élénk a forgalom a két ország között. Elmondhatom, hogy Bulgáriában mindenki igen jól érzi magát mert dolgos, békés és becsületes emberek élnek itt. Törekvő nép a bulgár, nagyon szeretik a királyukat.

Többnapi várnai tartózkodásom után a bulgárok modern hatalmas Cár-Ferdinánd nevű tengeri hajóján keltünk útra, hogy egy pár napra Konstantinápolyba menjünk. Az út egyik nap délután 5 órájától másnap hajnalig tartott. A rövid tengeri út meglehetősen viharos volt. De mindenért kárpótolt bennünket a másnap reggel, mikoris a felkelő nap teljes pompájával ragyogta be az Aranyszarv kikötőjét és a keskeny Boszporuszt. Európai ember nem is tudja elképzelni a csodás látványt, amit ez a kép nyujt. Mintha 1001 éjszaka világa elevenedne meg Maga a város három részre oszlik. Sztambulra, Galatára és a modern európai negyedre, a Pé ára. Ez a legszebb a legrendezettebb. A másik két városrész a maga ősi mivoltában már sokkal látványosabb európai embernek Míg a pérai városrész állandóan épül, addig ez a másik két városrész a maga bizántinizmusával a múlandóság jelképe. **Omladozóban van minden, nem tataroznak semmit. Ha egy ablakot bevernek akármilyen szép ősrégi mecsetten, azt ugyan senki fia nem csinálta meg. A szultán palotája, amelyik pedig egyik legszebb épülete Sztambulnak, szinte romokban hever.** Ez olyan nagy épület, mint a budapesti királyi vár. Én már láttam azokat az aranykincseket, melyeket a versaillesi palotákban őríznek, de ilyen nincs a világon még egy. **Színaranyból készült trónszék, valódi porcellánból burkolt falak nem ritkák ebben a palotában.** A kert azonban már teljesen el van vadulva, nem gondozza senki. Döglött kutyákat és macskákat is láttam a palota kertjében heverni, undorító szagot terjesztve.

A várnai strand

Parlament Szófiában.

Az ami a legjobban feltűnt, a sztambuli uccákon nincs fez, mindenki kalapban és sapkában jár. És ami meglepett, alig van feketehajú férfi és nő. A törökök inkább szőkék és vöröses szőkék. Feketék csak az örmények, akiket itt nem nagyon szeretnek.

Sztambulnak igen élénk éjjeli élete van, mint általában minden nagyobb balkáni országnak. **Sajnálattal tapasztaltam, hogy az összes mulatók, bárok tele vannak magyar leányokkal, akik artistaigazolvánnyal jöttek ki ragyogó ígéretektől elcsábítva Keletre.** Többet beszéltem, akik tele vannak panasszal, nem keresnek úgy, ahogy mindották nekik, **valamennyi szeretne hazajönni, de köti őket a szerződés.**

Utam végén megállapítottam, hogy a mi kis Magyarországunk mindhárom ország felett van, úgy műveltségben, kultúrában és mindenben. Balkán Balkán marad **még egy pár évtizedig...**

Tudnivalók a ragadós száj- és körömfájásról

A ragadós száj- és körömfájás most már a Hortobágyon valamennyi gulyában fellépett. Azokban a gulyákban, ahol a betegség kezdődött, lassankint javulás mutatkozik, a szájban levő sebek gyógyulnak, az állatok legelnek és súlyban gyarapodás mutatkozik. A szövődvények hozzácsatlakozása azonban nagy százalékban rontja a gyógyulás lehetőségét. Ugyanis a lábvégek körmein, izületeiben és inaiban idült gyulladások keletkeztek és ezek gyógykezelése körülményes, még legjobban bevált ilyen esetben a beteg részek kreolinos vízzel való mosogatása. Éppen azért a gazdák helyesen cselekszenek, ha kreolinról idejében gondoskodnak és azt a pásztoroknak át adják, akik mindenkor az állatorvosok útmutatása szerint járnak el. Nagyon jó még ilyen esetben a fakátránnyal való kezelés.

Némely esetben, különösképpen a belsőségekben a betegség a tőgyet is megtámadta. A tőgyön a hólyagok a csecsbimbókon és ezek alapja körül szoktak fejlődni és egészen galambtojás nagyságot érnek el. A beteg tőgyből tanácsos a tejet rendszeresen kifejni, egyébként a 2 százalékos bórsavval való mosogatások elegendők. Erősebb gyulladás esetén a pörkök eltávolítása után a sebes felületet zinkkenőccsel lehet bekenni. Ilyen tőgyből származó tejet emberi fogyasztásra még felforralás után sem szabad felhasználni. Ugyanis beteg tehenek nyers tejének s ilyenből készült termékek fogyasztása után emberek is megbetegszenek s gyermekeken a betegség súlyos alakot is ölthet. Lázas rosszullét, hányás kíséretében a száj kipirosodott nyálkahártyáján, az ajkakon, a fokhúson, nyelven hólyagocskák fejlődnek, sőt hasonló kiütés támad a kézujjakon, valamint a test egyébb tájékain is. Egyes esetekben erős fej-, izületfájás, émelygés, gyomorgörcsök és hasmenés is észlelhető és fiatal gyermekek bele is halhatnak a betegségbe. A tej felforralásával azonban ezen fertőzések nem állhatnak elő, legokosabb tehát járvány esetén a tejet forralt állapotban használni.

Kiss László,
városi m. kir. állatorvos,
Debrecen.

Erő 34 lóerő
Olcsóság 3690 Pengő
Kényelem 5 ülés
Megbizhatóság 27 millió kocsi
az új
Ford „Taunus"
Fogyasztás: 8·5 liter
Ürtartalom: 1·2 liter
kiskocsi.
P 60.— évi adó
Bemutatás kizárólag
MAYER EMIL okl. gépészmérnök
körzetképviselőnél
Debrecen. KOSSUTH U. 23. Tel. 15—19.

Mit kell tudniok az üzletek tulajdonosainak, hogy közegészségügy ellenes kihágásokat ne kövessenek el

A tisztiföorvosi hivatal szigorú vizsgálatokat tart a közönség egészségének megóvása érdekében.

Az ember egészsége az élet egyik legdrágább kincse. Megóvására és megtartására az egész világon hatalmas szervezetek dolgoznak. Különösen a nagyobb és sűrű tömegekben együtt lakók egészségének megóvása képez emberfelettien nehéz feladatot, hiszen egy-két könnyelmű és nem óvatos embereselekedetet ezrek és tízezrek egészségét, sőt életét veszélyeztetheti. Azoknak az orvosoknak a száma pedig, akik a betegségek megelőzésén munkálkodnak és fáradoznak, egyre növekszik.

Az bizonyos, hogy nem elég az egészség visszaállítása és a betegségek megelőzése érdekében éjt nappallá tevő orvosok munkája, hanem nagyon fontos az is, hogy azok az emberek, akik hivatásukból folyólag naponta sok emberrel érintkeznek, tisztában legyenek azzal, mi módon árthatnak embertársaik és így a maguk egészségének. Tudniok kell: mit kötelesek megtenni, hogy az általuk forgalomba hozott ételek, élelmiszerek, vagy fogyasztásra kerülő italok stb. ne betegségeket terjesszenek, hanem az egészség fenntartását mozdítsák elő.

A m. kir. tiszti főorvosi hivatal, melynek élén dr Gaertner István egyetemi magántanár áll, régóta a betegségek megelőzésének hatalmas munkáját végzi Debrecenben is. Ennek a tevékenységnek egyik fontos részét képezik azok az üzlet- és műhelyvizsgálatok, amelyeket a legnagyobb körültekintéssel, eréllyel végez dr Korpássy D. László tiszti orvos.

Meg kell állapítani elsősorban azt, hogy az az iparos és kereskedő, vagy üzlet- és üzemtulajdonos, aki rendet, tisztaságot tart, ezekből a vizsgálatokból folyólag semmiféle kellemetlen helyzetbe nem kerülhet. Ott viszont ,ahol bajok vannak, hibákat találnak, közegészségre káros állapotok uralkodnak, elsősorban a közönség érdekében mindent meg kell tenni, hogy betegségeket ne terjesszenek, tehát a vásárló közönség pénzéért élelmiszert és ne bacillusokat kapjon.

Dr *Gaertner István* m. kir. tiszti főorvosnak az a munkaprogramja ebben a kérdésben, hogy nemcsak a meglevő élelmiszerüzleteket, hanem azokat az üzleteket kell szigorú vizsgálat alá vonni, amelyeket ezután kívánnak megnyitni. Csak olyan esetekben adják ki a szükséges tisztiorvosi bizonyítványt, ha minden a legnagyobb rendben van és a közönség érdekeit közegészségügyi tekintetben szem előtt tartják. Itt a hatóságnak módjában van, hogy megadja a szükséges utasításokat a leendő üzlettulajdonosnak arra vonatkozólag, hogyan kell kezelnie műhelyét, raktárát, pincéjét stb. Aki a kapott utasításokat pontosan betartja, annak nemigen lesz baja a közegészségügyi hatóságokkal.

Hogy mennyire szükségesek az előzetes szigorú vizsgálatok, mielőtt megengedi egy üzlet megnyitását, misem jellemzőbb, minthogy a tiszti főorvosi hivatal megállapítása szerint a Piac utcán levő élelmiszerüzletek legnagyobb részében nincs vízvezeték.

A vizsgálatok most az élelmiszer-, ital-, fogyasztási cikkeket, fagylaltot stb. forgalombahozó üzletekre terjed ki. Minden szakmának meg vannak a maga utasításai, amelyeket be kell tartania. Ezentúl minden alkalommal — tehát vasárnaponként — közöljük, hogy mit kell tudniok az üzletek tulajdonosainak, hogy közegészségügyellenes kihágásokat ne kövessenek el. Reméljük, hogy ezzel jó szolgálatot teszünk úgy az iparosoknak, mint magának a fogyasztóközönségnek is.

A film világából

Szokott heti helyzetjelentésünk a filmgyártás frontjáról: egy film készül a Hunniában — a Karosszék, egy film kezdődik a Magyar Filmirodában — a Tökéletes boldogság című francia film újraforgatása. Egyébként csak tervek, tervek és viták töltik be a műtermek irodáit. Konkrétum semmi. Talán csak a Magyar Irók Filmgyártó Társasága az, amely a Palatinus Filmmel karöltve a Karosszék után is fog ujabb magyar filmet készíteni. A film forgató könyvét Babay József írja a saját ötlete alapján. A címe: Gyógykvartett.

Forgatókönyvek a műtermek csendjének ellenére is szorgalmasan készülnek. Hunyadi Sándor írja Rákosi Viktor Elnémult harangok című regényének könyvét, Palásthy Géza és Bihari Sándor írják a Magyar Nábob és Kárpáti Zoltán könyvét, Tóth Endre rendező befejezte a Két lány az utcán kéziratát, Barabás Pál Áll a bál című filmjének kéziratát Kalmár László átírta a cenzura kívánsága szerint, Szathmáry Jenő és Babay József pedig elkészült a 6 hét boldogsággal. Szóval gőzerővel folyik a munka, mert mindenki számol azzal, hogy előbb-utóbb mégis csak megjön az állami segítség.

És ez a remény nem alaptalan. A tervek garmadája fekszik az illetékesek előtt, akik elsősorban a cenzurajegy-rendszer megváltoztatásával és megváltásával akarják az anyagi támogatás alapját megteremteni. Ugyanis minden magyar film után állami támogatásként cenzurajegy jár, ametyek külföldi filmek behozatalára jogosítanak és eladhatók. Miután kevés magyar film készül, a cenzurajegyek árfolyamának rohamos emelkedésével kellene számolni. Hogy a külföldi filmek importőrjei fix összeggel számolhassanak, az állam meg fogja szüntetni ezt a rendszert és 2000 pengővel terheli majd a külföldi filmeket. Mivel tavaly 160 filmet hoztak be, viszont az idén a magyar filmek csökkenő száma miatt több film behozatalával kell számolni, mintegy 3—400.000 pengő bevétel remélhető ebből a forrásból és ezt az idén körülbelül 20 készítésre váró magyar film között osztanák szét. Ilyképen 20.000 pengő esne egy-egy magyar film támogatására s ez az összeg igen hatékonyan elősegítené a gyártást.

Országos feltünést keltettek leveldi Kozma Miklósnak a pesti lapokban megjelent cikkei. A cikkek magyarázatául meg ell említenünk azt a régóta szállingó pletykát, hogy a volt belügyminiszter, mint a Magyar Filmiroda tulajdonosa, ajánlatot tett az államnak a Hunnia átvételére. Ezt a hírt a Nemzeti Filmbizottság legutóbbi ülésén illetékes helyről is alátámasztották azzal, hogy a vásár előfeltétele egy, a Magyar Filmirodának adandó filmgyártási monopólium lenne. Úgy látszik, Kozma cikkeninek főcélja az szik, Kozma cikkeinek főcélja az megcáfolja.

Az angol király kislányainak „önálló háztartása"

London, július 13. Érdekes kísérletet végez az angol királyi pár a két kis hercegnővel. Erzsébet királyné elhatározta, hogy gyermekeit már most önállóságra neveli. Magához hivatta őket és kijelentette, hogy *a windsori kastély néhány szobáját teljesen rendelkezésükre bocsátja*, ez az ő lakosztályuk lesz két feltétel alatt. Az egyik, hogy ezekben a szobákban nekik kell vezetni a háztartást. Amikor a királyi család a hét végén Windsorba érkezik, a hercegnők azonnal saját külön lakosztályukba rohannak és elkezdik a rendezgetést. Margit hercegnő különösen nagy specialistája a padlótisztításnak. Amint megérkezik, rögtön nekiesik a parkettnek, fényesíteni, dörzsölni kezdi. Azonkívül az ő hatáskörébe tartozik a függönyök rendbehozása is.

A másik feltétel, amelyet a királyné felállított, hogy nem szabad bútorokat a »lakosztály« részére ajándékba elfogadni, a kis hercegnők kötelesek minden új darabot vásárolni. Legutóbb egy háromlábú fotellel gazdagították a szigorú feltétel értelmében szobáik bútorzatát.

Az arc igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápoltassa, fésültesse **Ádámmal.** Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

A gyermekek boldogan játszanak a homokban a nagyerdei strandon. — A homokot időnként kicserélik.

Egy hétköznap a debreceni nagyerdei strandfürdőben a hidegvíz meden cénél.

Beszámoló a Dóczi Leánygimnázium évi munkájáról

Megjelent az 1938—39. iskolai év értesítője.

Ha volt valaha évkönyv, mely megérdemelte az „Annales" nevet, akkor a Dóczi leánygimnázium napokban megjelent **értesítője** méltán tarthat igényt a nemes egyszerűségében izléses címlapján olvasható Évkönyv elnevezésre. A 107 oldalra terjedő rendkivül tartalmas és alapot beszámoló dr **Papp Ferenc** tanügyi főtanácsos, igazgató szerkesztésében felöleli az iskolai élet és esztendő minden nevezetes és fontos mozzanatát és élénk fényt vet arra a nagyértékű, komoly munkára, ami immár 100 év óta folyik a protestáns magyar nőnevelésnek ebben a sziklára épült fellegvárában.

Az intézet fennállásának 100 évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen, június hó 13-án, dr **Révész Imre** püspök üdvözölte a százéves Dóczi intézetet. Az ő szívből jövő és szívhez szóló mély értelmű köszöntő szavait olvassuk az első oldalokon, majd pedig ugyancsak ezen az ünnepségen elhangzott másik beszédet, dr **Papp Ferenc** igazgató előadását, aki az intézet múltjáról és jövőjéről értekezett, felejthetetlen élményként ható kiváló tanulmányában. Az intézet hatalmas erejü megizmosodását jelzi a tanári testület számbeli gyarapodása : rendes helyettes és óraadó tanárok együttes létszáma : 36. A tanártestület több tagja vezette a tanárjelöltek gyakorlati kiképzését, akik ebben az évben 23-an voltak.

A továbbiakban részletes, pontos adatok foglalják össze az iskolai munka kezdetét és végét, a tanúlók létszámát, egészségi állapotát, megtudjuk hogy a felvett tanúlók létszáma 549. Az iskola belső életében erőteljes fejlődés és gyarapodás mutatkozott, a szertárak kezelői tekintélyes mennyiségű és értékű beszerzésről adnak számot. Ugyanezt mondhatjuk a könyvtárakról is. A tanítás menetében újszerű, modern tanítási eszköz volt az idén bevezetett „mozgóképszalagoktatás" ami az állóképnél kétségtelenül hatásosabb eszköze a szemléltetésnek. Év végéig 57 tanulmányi képszalag került bemutatásra, hetven órán.

Az iskola mélyen vallásos s hazafias nevelését szolgálták az iskolai ünnepélyek, megemlékezések és különféle tárgyú előadások. Gyakoriak voltak az ismeretszerző kirándulások, melyek kiváló eszközei voltak az elméleti tanulmányok gyakorlati úton való elmélyítésére. A tanári testület kiváló munkáját bizonyítja az iskolalátogatók részéről elhangzott elismerés, amit a tanúlók dicséretre méltó felkészültsége mellett az egész vonalon tapasztalt intenziv igazgatói és tanári munka váltott ki.

Szép és áldásos munkát végzett az ifjúság is a különféle egyesületekben és körökben és valóban rászolgált arra a hatalmas segély, illetve jutalom összegre, ami az idén 29,872.72 P-t tett ki.

Külön fejezet foglalkozik a bentlakással, ahol 139 tanuló talált az idén meleg otthonra.

A tanúlók névsora és osztályzata c. rovatban jól esik látni a sok kiváló eredményt felmutató vastagbetűs nevet és nehéz volna névszerint is felsorolni a sok kitüntetéssel végzett tanúlót, mert az maga egy hasábot tenne ki.

Kiváló gonddal és óráisi munkával készült a rendkivül aprólékos és részletes statisztikai kimutatások, végül a jövő iskolai évre szóló tájékoztató és tankönyvjegyzék teszik teljessé és tökéletessé a remekkül szeresztett és kiállított évkönyvet, mely Debrecen sz. ir. város és a tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda vállalatában készült.

Arany Bika Gőzfürdő
nyitva :
Péntek, Szombat, Vasárnap.
Kádfürdő állandóan nyitva.

Legolcsóbban kifogástalanul
fest, tisztit
Weisz Arany János-u 29
1 férfiruha tisztitás és vasalás 3 P.

Országos vásárok

Július 17, hétfő: Cegléd, Győr,, Gyula, Jánoshida, Izsák, Kecel, Mátészalka, Nagyatád, Rakaca, Salgótarján (állatvásár), Szikszó, Tatabánya (vármegyeieknek), Tokaj, Tüskevár, Vámosmikola (állatvásár), Véménd.

Július 18, kedd: Jánoshida, Salgótarján, Szentgál, Tamási, Ujpest Vámosmikola, Zagyvaróna.

Július 19, szerda: Abaújszántó.

A tűzoltótanfolyam végzett hallgatói vizsgáznak a tűzoltásból.

BIZTOS
lehet,
hogy jól érzi magát a
Szekeres
borozóban
Kiváló uradalmi Borok, frissen csapolt sörök. Kerthelyiség, cigányzene, olcsó polgári árak
Hunyadi-u. 1

Alföldi Takarék bontásából

mindennemű anyagok olcsón eladók. Téglák, épületfák, padlók, **parketta, ajtók, ablakok. Teljes fürdőszobák,** lépcsők, vaskorlátok, üvegtetők, vasgerendák és mindenféle épület vasanyagok,

cserép és gázkályhák,

mozaik, keramit és csempelapok, pala, cserép, ereszcsatorna portálék, villanyszerelési anyagok.

Értekezni az Alföldi Palota Bádogos uccai irodájában.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. Július hó 15-től, július hó22-ig: „Aranyangyal", Piac ucca 50., telefon: 24-53. — „Reménység" Csapó ucca 22., telefon: 34-21. — „Bocskay" Cegléd ucca 22., telefon 29-14 „Hungária", Vargakert, Szoboszlói út 4 F., telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Walterről

sem sokat hallottunk, inkább külföldi keresztnév, azért máris elmehet az ingóságközvetítőbe körülnézni, mert jön Elek, Emilia, Dani, Mária nap. Püspöki palota.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református tembplomokban:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor dr Soós Béla Kistemplomban délelőtt 9 órakor Szenes László, délelőtt 11 órakor dr Soós Béla, délután 6 órakor Szenes László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Lukács László, délután 5 órakor dr Bartha Tibor. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 órakor Kiss Antal Jenő, délután 4 órakor Jánossy Imre. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Molnár Gyula, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai-Kiss Géza, délután 3 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 6 órakor Szilágyi L. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután félhat órakor Mezey Béla. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Farkas Dezső, délután 3 órakor Kiss Lajos. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 órakor Ács Mihály. — Téglaskerti állami sikolában délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső. — Wolaffkatelepi olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi László. — **Tanyai istentiszteletek:** Pallag délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. — Szikgáton délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Pac délelőtt 10 órakor Papp Géza.. — Ondód I. Kádárdülő délelőtt 10 órakor Rápolty Árpád. — Fancsika délelőtt 9 órakor László L. Elek. — Nagycsere délelőtt 11 órakor László L. Elek. — Szata délután 2 órakor László L. Elek

— **Istentiszteletek sorrendje a görög katolikus templomban:** reggel félnyolc órakor reggeli istentisztelet. — Nyolc órakor diákmise és katonamise. — Tíz órakor nagy szentmise, a szentbeszédet ifj. Papp Gyula s-lelkész mondja. Háromnegyedtizenkét órakor olvasott szentmise. — Délután négy órakor vecsernye, majd szentségimádás.

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban.** Rendes vasárnapi miserend, misekezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Féltíz órakor nagymise, melyet tart és szentbeszédet mond dr Lindenberger János apostoli kormnányzó. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. Kertségekben: Nyilastelepen Erdőssy Béla segédlelkész, esztergomi vendég. — Csapókertben dr Beőthy György kanonok. Hajdúsámsonbna: Lengyel László s.-lelkész. — Józsán: dr Szabó János.

Kereszt alatt

Ha fájdalomnak tőre ért szíven:
Lezárult ajkkal, némán vidd sebed!...
Csak szánó mosoly: minden ami kél
A szókba omló bús panasz felett!

Vidd élő hittel sors-keresztedet,
A tüske-hintett úton szótlanul,
Mert minden útra, — hol kereszt halad:
A „Megfeszített" — örök fénye hull!

ZIVUSKA ANDOR.

— **Istentisztelet az evangelikus templomban,** július hó 16-án, délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Oltári szolgálatot Poputh Viktor végzi, prédikál: dr Soós Béla.

— **A Déri Muzeum** ma, vasárnap 9—1-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thalyszoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 10 fillér. A Közművelődési Könvytár egész nap zárva.

X HAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégibb szaküzletéhez. Komárominé, — Bikabérház, telefon: 19-56 szám. — „Inectó" lerakat.

— **Könnybombákkal harcoltak** Minnapolisban a rendőrök a sztrájkolók ellen, akik megtámadták a munkába induló társaikat. Nagy kőzáport zúdítottak a sztrájkolók a rendőrökre. Több sebesülés történt.

— **A bukaresti nyolcemeletes** rendőrségi palota teteje kigyulladt. A tűzoltók két órai munkával oltották el.

— **Denaturált szeszt isznak a felnőttek és gyermekek Szabolcsban,** mint azt jelentették a szabolcsmegyei közigazgatási ülésen. A denaturált szesz kellemetlen szagát elveszik azzal, hogy pörkölt cukrot tesznek bele és felmelegítik 50—60 fokra. A megye kéri, hogy ezután tegyék még kellemetlenebbá a denaturált szesz szagát és tegyenek bele hánytatót is, mert megtörtént, hogy gyermekek részegen mentek iskolába, mert odahaza denaturált szeszt ittak.

— **Öt napig aludt és meghalt** Reichardt Tódorné 31 éves karcagi asszony, aki ismeretlen okból mérgezte magát luminállal. Behozták a debreceni klinikára kezelésre, de nem tudták felébreszteni. Visszavitték Karcagra, ahol most meghalt.

— **Felrobbantotta magát** ifj. Tóth József fedémesi bányász, aki hajnalig tartó mulatozás után tért haza. Lefeküdt egy csomagra, melyben robbantó anyag volt. Meggyujtotta a zsinórt és várta, mig a csomag dinamit felrobban. A fiatal bányászt darabokra tépte a dinamit. Öngyilkosságának oka szerelmi bánat.

— **Mielőtt:** gyomorsüllyedési haskötőt, sérvkötőt, ködökkötőt, gumiharisnyát akar venni, forduljon bizalommal Vitárius és Szénásy fűzőkészítők, kötszerészmesterekhez. Kossuth u. 2. sz. Telefon: 17-26.

— **Esküvő.** Molnár Zoltán hajdúhadházi lelkész és Koszorús Aranka leányával Éva-Klárával július 19-én tartja esküvőjét a hajdúhadházi református templomban Porzsolt István újfehértói esperes és Görömbey Borbála fia István, nyiregyházi leánykálvineumi tanítóképzőintézeti igazgató.

BALATONALMADIBAN az O. R. T. E üdülőházban elsőrendű penzió kapható elő és utószezonban 4—5 P-ig, főszezonban 4·80—6 P-ig.

— **Ugrásszerűen emelkedett a magyar gépkocsik száma a vámleszállítás óta.** Júniusban 1100 új személyautó került forgalomba, ami több, mint háromszorosa a tavalyi július firgalomnak. A júniusi összeladásban az OPEL 453 autóval szerepel, tehát az összes eladott személyi gépkocsik számának több, mint 40 százalékával. — A közönség a hazai nehéz útviszonyoknak és gazdasági követelményeknek megfelelően az erős építésű, de mindamellett kis üzemköltségű gépkocsikat keresi s a forgalom azt mutatja, hogy e követelményeknek az OPEL gyár pompás gyártmányai felelnek meg legjobban és pedig az 1.1 literes Kadett, amelynek standard típusa a 4 üléses csukott kivitelben már 2550 pengőért kapható, továbbá az 1.5 literes Olympia, a 2.5 literes Kapitän és a 3.6 literes Admiral.

Olaj, olajkrém pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készit Ádám. Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

— **Kereskedőket és kereskedelmi alkalmazottakat** felhívjuk, hogy a »Magyar túristaszövetség«-be lépjenek be. Cél: Kedvező utazási igazolvánnyal csoportokban (4 személy a legkevesebb) hasznos utazásokat tehessen. Pl. Budapest, Kassa, Miskolc stb. Érdeklődni lehet Benyáts Ernőnél, Tiszapalota.

— **A Mélius cserkészcsapat ma indul Rahóra nyári táborozásra.** A KIE-cserkészek 52 tagú csoportját szombat délután 5 órakor háziünnepély keretében búcsúztatta a szervezőtestület részéről Nagy István KIE elnök. A táborba induló cserkészek hétfőn reggel érkeznek meg Rahóra.

— **Németh Máriának, az Operaház tiszteletbeli tagjának** édesapja, Németh János ny. megyei útbiztos, hosszú szenvedés után 73 éves korában meghalt.

OPEL

Kadett STANDARD 2550.-
1.1 LIT. 4 ÜLÉSES, 2 AJTÓS, CSUKOTT

Kadett 2820.-
1.1 LIT. 4 ÜLÉSES, 2 AJTÓS, CSUKOTT

Olympia 3380.-
1.5 LIT. 4 ÜLÉSES, 2 AJTÓS, CSUKOTT

Kapitän 4650.-
2.5 LIT. 5 ÜLÉSES, 2 AJTÓS, CSUKOTT

Kapitän 4810.-
2.5 LIT. 5 ÜLÉSES, 4 AJTÓS, CSUKOTT

Admiral 7790.-
3.6 LIT. 5-6 ÜLÉSES, 4 AJTÓS, CSUKOTT

MINDEN TYPUS RAKTÁRRÓL SZÁLLITHATÓ

VEZÉRKÉPVISELET:
Nemzeti Gépkereskedelmi R.T.
BUDAPEST V. VÁCI KÖRÚT 178.

KÖRZETKÉPVISELET:
Dr. Ungár István,
Debrecen,
Hatvan u. 1. I. kapu
Telefon 21-47.

40 vidéki Opel-Szervíz állomás

x **„Korona díszterme"** a legmagasabb, legtágasabb és leghűvösebb terem, ahol minden csütörtökön és vasárnap össztánc.

IRÓGÉP eladás-csere **HURAY,** Iparkamara T: 17-93

— **Új tisztviselők Debrecen város számvevőségén.** A belügyminiszter dr Borsiczky István számellenőrt Debrecen város számvevőségéhez osztotta be. Kovács István, Karcag városi díjnokot ugyancsak a belügyminiszter számvevőségi gyakornokká nevezte ki és Debrecen város számvevőségéhez osztotta be.

A debreceni Bethlen Kata és rozsnyói cserkészlányok pihenése a krasznahorkai vár kapuja előtt.
(Kovács Julia felvétele.)

A friss forrás enyhíti a szomjúságát a debreceni és rozsnyói cserkészleányoknak.
(Kovács Julia felvétele.)

GYÁSZ ROVAT

Szentiványi Irma 26 éves korában elhunyt. Temetése Debrecenből való hazaszállítás után vasárnap délután lesz Ongán. Szállítást és temetést **Dankó** temetkezési vállalat rendezi.

Ifj. Zagyvay József ny. Máv. segédtiszt 48 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a diszteremből katolikus beszenteléssel. Lakás: Gyár u. 6. **Csurka** temetkezés végzi.

Özv. Bakó Józsefné Nagy Eszter 86 éves, temetése vasárnap délután 3 órakor lesz ref. szertartású imával a 2. a. teremből. Lakás: Homok u. 62. sz. **Csurka** temetkezés rendezi.

Kardos Sándorné Csórján Erzsébet 33. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető II. a. számú ravatalozójából. Lakás: Egyletkert ucca 54. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Özv. Enyedi Jánosné Csapó Julianna 80-ik évében elhunyt. Temetése ma délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II. a. ravatalozójából. Lakás: Böszörményi út 44. sz. Temetését **Bartha** vállalata végzi.

Polgáry János és neje **Faragó Julianna** holttetemének exhumálása és a köztemetői családi sírboltban történő eltemetése július 22-én, szombaton reggel 8 órakor lesz. **Gebauer** cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Istenben boldogult férjem és jó apánk elhunytával megnyilvánult jóleső részvétet hálásan köszönjük. **Özv. Kovács Lajosné** ny. Máv. segédtiszt neje és családja.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok, kik felejthetetlen jó férjem és apánk Szigeti Sándor elhunytával bánatunkban velünk együttéreztek, ravatalára koszorút és virágot küldtek, fogadják hálás köszönetünket. **A gyászoló család.**

Köszönetnyilvánítás. Drága gyermekünk, szeretett testvérünk elhunyta alkalmából nyilvánított őszinte részvétért hálás köszönetet mondunk. **Kovács Lajos** alhadnagy családjával.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondok hálás köszönetet mindazoknak, kik felejthetetlen jó feleségem elhunyta alkalmából őszinte részvétükkel nagy fájdalmamat enyhíteni szívesek voltak. **Nagy Áron.**

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonoknak, jó ösmerősöknek, kik édesanyám temetésén megjelentek, ezúton mondok hálás köszönetet. **Farkas László** és családja.

Özv. Spóner Jánosné fájdalommal tudatja, hogy férje

Spóner János

okl. gazda, emléklapos százados, kereskedő f. hó 14-én elhunyt. Temetése 17-én délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II-a. ravatalozójából Minden külön értesítés helyett. Temetését Bartha vállalala végzi.

x **Ha költözködni,** vagy szállíttatni akar, foduljon dr Vasady szállítóhoz. Iroda Szent Anna u. 2. sz.

x **Szeplő, májfolt ellen „Rózsa" arckenőcs,** doboz 1.20. Kapható: Jósa és Jóna drogéria.

— **A máj- és az epeutak megbetegedéseinél** az első feladat rendszerint az, hogy a természetes **Ferenc József** keserűvíz használata által — reggelenként éhgyomorra egy pohárral, esetleg kevés forróvíz hozzáadásával — megfelelő bélürülésről gondoskodunk. — Kérdezze meg orvosát!

— **A Világítási Vállalat nyaraló gyermekcsoportjának búcsúünnepélye.** Megkapóan kedves búcsúünnepély folyt le szombat délután a Méliusz tér 3. számú ház udvarán. Ezen az ünnepélyen búcsúztatták el azt a hetven főnyi gyermekcsoportot, mely a Világítási Vállalat akciója során Ökörmezőre megy nyaralni. A búcsúünnepélyen megjelent vitéz Szegedi Gyula igazgató hitvesével, Kerékgyártó Gyuláné, Tarján Lili, Szeszich Gyula, Kocsis Béla és ifj. Thau Gyuláné, akik az üdülő gyermekcsoportot elkísérik. A hetventagú nyaralócsoport tízszobás villában nyer elhelyezést Ökörmezőn. Kerékgyártó Gyula, a Világítási Vállalat főkönyvelője már napokkal előbb elutazott Ökörmezőre s gondoskodott róla, hogy minden rendben legyen a debreceni csoport érkezésekor.

Apolja kezét! Manikűröztessen Rencznél, Kossuth u. 4. Városház épület.

— **Meggyilkolta 16 hónapos kisleányát** 10 késszúrással a bükösdi határban Vizi Lajos földműves és elmenekült a szerb határ felé. A földműves azért követte a borzalmas gyilkosságot, hogy bosszút álljon a feleségén, aki elhagyta.

— **A Szahara a Földközi tenger felé vándorol,** ezt állapították meg a szakértők. A nagy homokviharok idején évente többezer kilométeres sávokat temet el a homok. Növényi övezet felállításával próbálják most megakadályozni a Szahara vándorlását.

— **Németországban körúton van 350 magyar vasútas.** A magyar vasútas különítmény csütörtökön érkezett el Stettinbe, ahonnan üdvözlő lapot küldtek a debrecenieknek. A lapon olvassuk dr Tarján Oszkár, Ferenczy Viktor, dr Budaházy-Bruckner Ernő, dr Hetessy Károly, dr lovag Schmidt Félix nevét.

— **A Stefánia Szövetség** évi jelentése megjelent és közlik, hogy a Szövetség 200.000 gyermeket gondozott egy év alatt.

— **Már a mérőszalagot is ellopják.** Fekete Zoltán városi mérőmunkás, MÁV Kolónia lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, ki az Igrics és Rigó ucca sarkon kifeszített mérőszalagját ellopta.

A tűzoltóttanfolyam záróvizsgájáról.

Terményeit tűzkár ellen átalánybiztosítás keretében biztosítsa

A takarékosság

dicséretes erénye a háziasszonynak. „Fillérből lesz a pengő" közmondást minden háziasszony ismeri és követi. Éppen ezért felhívjuk a takarékos háziasszonyok figyelmét, hogy a Szit mosószappangyár minden ½ kilogramos Szit-szappan bal sarkába egy bordóvörös és minden ¼ kilogramos Szit-szappan bal sarkába egy zöld Laci-pénzt présel. Ezeket a Laci-pénzeket össze kell gyűjteni, mert 10 drb Laci-pénzért 1 drb ½ kg-os, illetve 1 drb ¼ kg-os szappant ad — hűsége jutalmaként — a fűszeres.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születések: Tóth János gazdálkodó, Haláp 11., fiú Sándor. Hadházi Miklós napszámos, Hajdúhadház, leány Zsuzsánna. Gyarmati József kádármester, Álmosd, fiú Imre. Kunkli Ferenc napszámos, Balmazujváros, leány Rozália. Horváth Pál MÁV segédtiszt, Nyilas u. 9. B. leány Irma. Grünberger Endre kereskedő, Egyek, fiú Pál. Zelenai István kefekötősegéd, Király Ferenc u. 40., leány Mária. Dancsi Miklós napszámos, Bellegelő 148, fiú Miklós. Kovács Lajos napszámos, Mikepércs, 1. Juliánna. Serleg Vince állomásfelvigyázó, Barta, fiú Vince. Lovász József földműves, Tömös ucca 6., fiú Sándor. Fodor János timársegéd, Tordai Gáspár ucca 7., fiú Tibor. Varga István gazdálkodó, Elep 90., leány Erzsébet. Bencsik Sándor földműves, Barcaság ucca 5., leány Etel. Győri Béla fűszerkereskedő, Kerekes Géza ucca 5., fiú Béla.

Eljegyzés: Müllner Alfréd férfiszabósegéd—Veres Piroska, József kir. herceg ucca 67.

Házasság: Kiss Gábor lakatossegéd, Szeremley ucca 28.—Soós Erzsébet, Székelyhadosztály ucca 9. Kardos János Hangya tisztviselő, Böszörményi út 8.—Fülöp Margit, Nógrádi M. ucca 2. sz. Kovács Gyula ácssegéd, Jánosi u. 77.—Molnár Róza Kaba,. Kaszás János kőművessegéd, Király Ferenc u. 38.—Szele Margit, Buza ucca 4. Sipos Mihály szobafestősegéd, Timár ucca 38.—Szabó Margit, József kir. herceg ucca 12.Sztozssicsky Ferenc géplakatossegéd, Szepesi ucca 20.—Kiss Vilma Egyletkert ucca 18. Sebestyén Lajos raktárkezelő, Virág ucca 16.—Bús Erzsébet, tanári lakás II. Percze László fürdőmester—Botyánszki Erzsébet, Békéscsaba. Bodó József kereskedősegéd, Péterfia 15.—Bóné Erzsébet, Ferenc József út 10.. Hadházi András fodrászsegéd—Máté Emma, Teleki u. 40. szám. Gyurkovics Tibor magántisztviselő, Miklós ucca 25.—Erdélyi Erzsébet, Vác.

Halálozás: Szentiványi Irma htb. ág. ev. 26 éves Onga. Kancza Irén napszámos, 52 éves, Poroszlay út 20. Zsíros János gazd. ref. 33 éves, Karcag. Meizner Kálmán izr. 8 hónapos, Fehérgyarmat. Zagyvai József ny. MÁV segédtiszt rk. 48 éves, Gyár ucca 6. — özv. Szántó Mihályné ref. 64 éves, Gohér ucca 28. özv. Veress Lászlóné rk. 67 éves, Nyil ucca 68.

— **Kigyulladt a trágyadomb.** Szombaton délután telefonon értesítették a tűzoltókat, hogy Sztojkó Márton bolgár kertészetében, mely a Vértessy téglagyár közelében van, öngyulladás következtében egy trágyadomb kigyulladt és lánggal ég. Miután a közelében istálló és ólak voltak, félni lehetett, hogy a tűz ezekre is átterjed. A tűzőrség Jakobinyi József felügyelő ügyeletes tiszt vezetésével kivonult és rövid idő alatt teljesen lokalizálta a tüzet.

— **Soproni tanítócsalád,** népiskolai vagy középiskolai fiút, leányt, ellátással a következő tanévre családtagként magához venne. Német társalgás, nyelvtanulás, korrepetició, zongoragyakorlás, elsőrangú étkezés. Szép gyümölcsöskert. Az iskolai év alatt lehetőség nyilik a neves soproni zeneiskolába való kedvezményes beíratkozásra. Télen ingyenes városi német, angol, olasz, francia tanfolyamok. Bővebbet a „Természetvédelem" szerkesztőségében, Sopron, Csengeri ucca 78. szám.

Mezőgazdasági szeszgyár
jogosultsággal együtt **eladó**
vevő birtokára elvihető. Kedvező részletfizetés. Ügynök díjazva.
Kuffler, Budapest V., Vurm u. 3.
Telefon: 38—01—71.

— **A Dél-Észak- és Keletmagyarország közötti atletikai mérkőzés** ma lesz megtartva Diósgyőrött. Ebben a küzdelemben Keletmagyarország csapatát a következő versenyzők képviselik: DEAC: Arady, Asztalos, Balassa Gábor, dr Illyés, Molnár, Póka, Szilágyi, Ráthonyi. — DGASE: Bornemissza. — NyVSC: Csutkay, Korompai, Kinál, Kovács Gy. Kovács V., László, Móna, Pálosi. — DVSC: Kövesdi. — Szolnoki MÁV: Beck, Cserna Kelemen, Lévay, Szurgyi, Tóth. — Ungvári AC: Lecskó. Ha a válogatottak elfoglaltságuk stb. miatt teljes számban ott lehetnek úgy Keletmagyarország győzelme nem lehet kétséges Északmagyarország előtt, míg Délmagyarország csapata csak harmadik lehet. Mindenesetre a versenyzők jó formáját és a nagy küzdelmeket tekintve több számban van kilátás a kerületi rekordok megjavítására.

— **Ellopták az óráját** Flokovszky János egyetemi alkalmazottnak a zsebéből. A károsult feljelentésére a rendőrség nyomozást indított az ismeretlen tettes kézrekerítésére.

— **Besurranó tolvaj ruhaneműeket lopott.** Dr Csukás Zoltánné, akadémiai tanár neje, Vilmos császár körút 30. szám alatti lakos feljelentést tett besurranó tolvaj ellen, aki udvarára belopózva a száradni tett ágyneműeket s ruhaneműeket ellopta.

Hirdetmény. Értesítem az érdekelteket, hogy a város szennyvíztisztító telepén kb. 50 q. retorta faszén kerül eladásra. Ajánlatok folyó évi július hó 19-én, szerdán déli 12 óráig adandók be a Városháza gazdasági ügyosztály félemelet 15. sz. ajtó iktatójában. **Gazdasági tanácsnok.**

Megérkezett
az új 1100 tipusu 32 H. P. Skoda személyautó.
Bemutatás és ajánlat díjtalan
VIZSOLYI,
Déli sor 4. sz. Telefon: 12—16.

A párizsi letartóztatások

Páris, július 15. (Havas.) A miniszterelnökség ezeket közli: A Franciaországban folyó külföldi propaganda ügyében megindult nyomozás és a katonai közigazgatási szolgálat által elrendelt legutóbbi letartóztatások folyamán ismételten a tényeknek meg nem felelő, sőt fantasztikus híreszteléssek terjedtek el. A miniszterelnökség ezzel kapcsolatban rámutat arra, hogy olyan személyek letartóztatásáról van szó, akik egy külföldi hatalom ügynökeivel érintkezésbe léptek és saját bevallásuk szerint tetemes pénzösszegeket kaptak ezektől az ügynököktől.

DOJÁRÁS

Hazánkban mindenütt 31—33 fokos meleg uralkodott, sőt az Alföld egyes részein, így Szegeden, Nagykőrös vidékén a 35 fokot is elérte. A reggeli órákban volt még egy-két helyen kisebb futó eső, napközben azonban a felhőzet feloszlott.

Jóslás: Élénkebb szél, növekvő felhőzet, délután a hőséget már valószínűleg zivatarok fogják enyhíteni.

— **Kinevezés.** A kultuszminiszter Balázs János tiszteletdíjas mérnököt a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem egyéb alkalmazottak létszámában egyetemi főmérnökké a IX. fiz. o.-ba kinevezte.

— **Kitüntetéssel vizsgáztak.** Az országos gyakorlati közigazgatási vizsgabizottság előtt az 1938. évi szept. hó 1-től 1939. évi június 30-ig terjedő időben kitüntetéssel vizsgázottak névsora szerint a belügyi igazgatási ágban dr **Versényi** György m. kir. közigazgatási gyakornok tb. aljegyző Debrecen, a vallás-közoktatási és nevelési ágban **Kövess** Sándor tanügyi fogalmazó Berettyóújfalu szerepelnek.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi elsőfokú közigazgatási hatóság az öregségi járadék élvezetében álló volt gazdasági munkavállalókat, hogy lakóhelyüknek megváltoztatását — saját érdekükben — minél előbb jelentsék be a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth-u. 20. sz. földszint 46. számú) helyiségében, mert a bejelentés elmulasztása azzal a hátrányos következménnyel jár, hogy a járadékuknak az új címre való folyósítása csak tetemes késedelemmel történhetik meg. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

— **Felrobbant postacsomag.** Pécsről jelentik: Szombat délután a főpályaudvaron a postakocsiból való csomagkirakás közben Mozsgai József kisegítő postaszolga kezében az egyik csomag felrobbant. A kicsapódó lángoktól tüzet fogott ruhája és súlyos égési sebeket szenvedett. A vizsgálat megállapította, hogy a robbanócsomagot egy mohácsi gyógyszerész adta fel szekszárdi rendeltetéssel, minthogy azonban a címzettet nem találták, visszaküldték a feladónak. A csomagban foszforos patkányirtószer volt, amely a rázkódás és a nagy hőség következtében felrobbant.

A szőlősgazdák a lengyel piac megszerzését kérik

A világháború előtt és alatt Lengyelország volt a kárpátaljai szőlősgazdák legjobb piaca. Ez természetes is, mert ez a vidék a lengyel határ közelében fekszik, ezért a beregszászi, nagyszőllősi és szerednyei borvidékről annakidején, a szőlőéréstől egészen a tél beállttáig folyt előbb a csemegeszőlő és most, majd a borok kivitele. A húszéves cseh megszállás alatt a kárpátaljai szőlő és bor a háttérbe szorult, az árak visszaestek és a gazdák a tönk szélére jutottak. A visszacsatolás és az azóta bekövetkezett politikai változások folytán Kárpátalpja az eddigi csehországi piacot is elvesztette, életkérdés tehát a gazdákra nézve, hogy a nagy felvevőképességű lengyel piaccal a háborúelőtti kapcsolatok felújíttassanak. Amint értesülünk, az érdekelt szőlősgazdák memorandumban kérik fel a kormányt, hogy a magyar-lengyel tárgyalások alkalmával olyan megállapodást is létesítsenek, mely a kárpátaljai szőlő és bor Lengyelországba való kivitelét lehetővé teszi. A lengyel piachoz az alföldi szőlőtermelők igen messzemenő érdekei fűződnek, mert csak így kerülhető el, hogy az itteni piacot a Felvidék ne terhelje.

Kézifestésü művészi Gobelinek
Családi címerek
Pikó, Kossuth u. 4.
Egyesületi és díszzászlók tervezése és kivitelezése művészieson. Oltár és úrasztalterítők tűfestéssel, arany és ezüst hímzéssel.

Összes műtrágyák
kerületi képviselete:
Ganofszky Lajosnál
Debrecen, Hunyadi u. 23. Telefon 11-56.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2·— pengő.

WERNER
nyári olcsóságai

Szalmakalap 1·80 Nyakkendő 1·20
Rövidujju ing 3·90 Tropikal ing 3·—
Divat öv —·98 Sokni —·68

Saját készítményű nap és
ESERNYOK
legolcsóbban
Esernyőszalonból
PIAC U. 77.
Javit, áthúz, alakit.

Hölgy- és úrifodrászatomat
megnagyobbítva és modernül berendezve átheloyeztem
SAS UCCA 2 ALA.
Kérem a szives pártfogást
Boczán Sándor fodrász.

Díszzászló
urasztalteritő
magyaros
kézimunka
készités
előrajzolás
csak
Szent Anna u. 10.
Pikó László
kézimunkaipar

48·- pengős rádió
előjegyezhető:
2·-P.részletre
Gulyás
kerékpár, csillár
szaküzletében
Piac u.59. T.:22-19

Finom acéláruk
görkorcsolyák
FRICK Testvéreknél
Ferenc József u. 27.

Füszerek, csemegék
háztartási cikkek
olcsó áron
Volentiknél
Piac u. 38.
villanyerőre berendezett kávépörkölde

Kerékpárok és alkatrészek, horgászati felszerelések, teniszütők és labdák és egyéb sportcikkek
Tóth Gyula
vasüzletében

Golyóscsapágy
Kerékpár
varrógép,motor rádió
legelőnyösebben
Királynál
Royalépület

Iróés irodagépek
MARKOVITS SANDOR
Piac utca 58.

UJ PAPLANT
legszebben, régi paplanvatát legjobban portalanit villanyerőre berendezett gépével
ifj. Püspök Sándorné
Csapó utca 27 szám.

Befőttes üveget
legolcsóbban
Dávid Hatvan u. 15.

Orosz
divat és orthopéd cipész cipői
kényelmes
elegáns formás
Piac utca 40. Hangyapalota.

Festékek, olajok
háztartási cikkek
SAS UICA 1 SZ.
Nádudvari Lajos

BUTOR
Hálók, ebédlők, uriszobák, jégszekrények, szelonok, szőnyegek, testmények. Egyes darabok igen olcsón
Butormagazin Széchenyi 6.

Tokajhegyaljai
termelői borpincészetemben
Csapó u. 31. alatt
boraimat olcsón
— árusitom —

Akkumulátor
Dinamó
Gumijavítás
Rétinél
Pannónia udvar.

Tóth Gábor
úriszabósága
Debrecen, Piac u. 89.
Mindig a legújabb vonalu ruhák tökéletes bricsesz nadrágok.

Kézimunka
tervezés és előnyomása, a hozzávaló anyagok olcsó beszerzési forrása
Bessenyei Ilona
kézimunka üzlete VAR U. 2.

Szliuka
szikvíz üdit
TELEKIU. 100. Telefon 21-11.

ÓRAKBAN
ékszerekben legolcsóbb
Halász

Figyelem!
Olcsó felvidéki favételemből mig a készlet tart
bükk vágott fa
házhoz szállitva 4·40 és **3·80**
Tűzifatelepen Nap u. 4.

Orvosi műszerész
és orthopéd kellékek üzeme. Ludtalp betétek gipszminta után.
Szabó István
Piac u. 42. Pannonia udvar.

Rádió
kerékpár
NEUMANN cégnél
Piac ucca 27.

Boroshordók!
(új és használt) minden nagyságban eladók **Br. Győrffy** hordógyártási telepén **Nap ucca 4.**, ugyanott javitások gyorsan készülnek Tel. 12-83.

Kérje minden üzletben
Klein Géza
jó izü
kenyerét

FOTOKOPIAT
készittessen okmányairól.
Müszaki Foto
Hangya palota
Ferenc J. út 40.

AUTÓGUMIK futófelületezése és minden e szakmába való javitás garanciával
Tóth Gumiüzem
Hunyadi u. 2.
Telefon hivó 12-35.

Amatőr felvételeit
kidolgozza, fényképezőgépet elad, vesz, cserél
Berzéki fotószaküzlet.
Ferenc J. u. 38. bent az udvarban.

Spórolni akar?
Minden rőlőszükségletét szerezze be a
Maradéküzletben.
Dégenfeld tér 11.
TISZAPALOTA.

Varrógépet, kerékpárt
felelősséggel javitok.
Vétel, csere, kölcsönzés.
EISENBERGER
Csapó u. 101.

Villanymotorok,
v llanygépek és készülékek javitását, tekercselését átalakitását szakszerűen végzi
Kovács Lajos elektrőüzeme Miklós u. 9.

„LELA“ zománctűzhely
legtökéletesebben süt, főz.
Készíti:
LEVENCSIK,
Csapó u. 87.

Szekeres borozó
Hunyadi u. 1.
Kellemes szórakozóhely. Kerthelyiség, külön termek, tiszta, olcsó szobák. Cigányzene. Polgári árak.

SPORT

Az ujpest fényes győzelme

Ujpest—Beogradski 7:1.

Budapest, július 15. Szombaton délután játszotta le az Újpest a Beogradski SK elleni középeurópai kupamérkőzését az újpesti stadionban.

A jugoszláv csapat heves iramban kezdett. A 31. percben megszerezték a jugoszlávok a vezetést. Matosics lövése Futó lábán irányt változtatott és a kapufáról a hálóba pattant. 0:1.

A 44. percben esett az Újpest egyenlítő gólja. Balogh—Zsengellér—Vince volt a labda útja, az utóbbi lövésével szemben a jugoszláv kapus tehetetlen volt. 1:1.

Szünet után a magyar együttes közönségének lelkes biztatására rögtön támadólag lépett fel és némi fölénybe került. A 5. percben szép támadás futott végig a pályán. A labda Balogh—Vince—Zsengellér—Ádám összjátékból újból Zsengellérhez jutott, aki az ívelt beadást a hálóba továbbította. 2:1.

Az Újpest folytatta támadásait. A bíró a jugoszlávok egyik lesállását elnézte, ezért a közönség tüntetett ellene. A 16. percben Zsengellér a kifutó kapus mellett gólt rugott. 3:1.

Az Újpest ezzel kiegyenlítette a Beogradski előnyét és ekkor erős küzdelem indult meg a továbbjutást jelentő gólért. A 18. percben Vince fejesét a kapufa mentette. Ádámot a 27. percben a kapu előtt felvágták. A bíró 11-es helyett sarokrugást ítélt, amelyet a jugoszláv védelem ugyan elhárított, de az ide-oda pattogó labda végül is Zsengellérhez jutott, akinek csavaros lövésével a hálóba jutott. 4:1.

A jugoszlávok ekkor sem adták meg magukat. A játék durva lett, Kocsist, majd Kállait az erélyesen játszó jugoszláv védőjátékosok leteritették. A 35. percben Vince lőtt gólt. 5:1.

A 37. percben a bíró Strikevitsot és Ádámot kölcsönös bántalmazásért kiállította. A 38. percben az Újpest sarokrugást ért el. Kállai Zsengellérhez továbbította a labdát, aki megismételte előbbi bravurját. 6:1.

A 43. percben a pompás formában levő Zsengellér beállította a végeredményt. 7:1.

Az Újpest szombati győzelmével és 9:5-ös gólarányával a KK döntőjébe jutott.

Debrecen vasárnapi sporteseménye: DVSC-PMáv bajnoki mérkőzés

A nyári szezonban szokatlanul érdekes sporteseményt nyujt a Diószegi úti vasútas pálya vasárnapi programja. A DVSC NBB csapata találkozik a Püspökladányi MÁV-val, vasútasbajnoki mérkőzés keretében.

A két testvércsapat mérkőzései mindig a legszebb, legizgalmasabb futballmeccsek közé tartoztak. Ezúttal is azt a különbséget, amit a DVSC számára az NBB-ben szerzett rutin jelent, kiegyenliti, hogy legjobb játékosát Kántort nélkülözni kénytelen és hogy a hosszú bajnoki szezon most éreztett hatását, néhány játékos nagyon visszament formájában. Ezzel szemben a PMÁV még ma is egyik legszebb futballt játszó egyesület. A kiegyensúlyozott erőviszonyok mellett izgalmas, kemény küzdelemre van kilátás, melyben a hazai pálya fogja valószinüleg a mérkőzés sorsát egy-két góllal a DVSC javára eldönteni. Feltéve, ha nem kisérleteznek továbbra is Drabbat szélsőposzton és kihagynak a csapatból néhány formán kivül levő játékost A DVSC olyan hatalmas tartalékgárdával rendelkezik hogy abból könnyen lehet alkalmas utánpótlást találni.

A DVSC valószinüleg ebben az összeállításban játszik: Keskeny, Antal I., Kézi, Nagy II. Nyizsnyik, Papp, Bihari II., Szabó, Bihari I., Drab, vagy Sidlik Osztroveczky, vagy Kopjári.

Bezárult az ifjusági edző tábor

Miskolc, júl. 15. Szombaton egy heti sportszerű kemény munka után záróünnepéllyel ért véget a diósgyőri ifjúsági edzőtáborozás. A heti edzőmérkőzések során a délnyugati alszövetség ifjúsági válogatott csapata bizonyult a legjobbnak, mert mindhárom mérkőzés a Blasz, a nyugati és az északi alszövetség ifjúsági együttesével szemben megnyerte.

Milánó, júl. 15. Szombaton kezdődött a kétnapos német-olasz válogatott atletikai viadal. Az első napon a német Herbig a 800 m-en 1.46.6 mp-es tüneményes idővel világrekordot állitott fel.

HIRDETMÉNY. Közhírré teszem, hogy a debreceni Katolikus Népszövetség IV. kerületi elnöksége részére a Homokkertben létesitendő kápolna és otthonhelyiség épitési költségei részbeni fedezésére a 26.543—1939. eln. számú határozatommal adott gyüjtési engedélyemet nevezett egyesület kérelmére a 29.326—1939. eln. számú határozatommal akként módosítottam, hogy a gyüjtési tevékenység folytatását a városnak a Ferenc József-úttól keletre fekvő utcáin (Szent Anna, Batthyányi, Varga, Teleki, Vigkedvű M., Wesselényi, Timár), valamint a Nyilas, Wolaffka, Kerekes, Barcsai és Lengyel telepeken s a Homokkertben és a Boldogkertben lakó összes polgárok közt engedélyeztem, illetőleg engedélyt adtam arra, hogy nevezett egyesület megfelelő igazolásokkal ellátott megbizottai adomány iránt ne csak a róm. kat., hanem a más vallású polgárokat is felkereshessék. *Polgár-*

SZERFA ELADÁSI HIRDETMÉNY. Debrecen szab. kir. város guthi erdőhivatal kerületében fekvő Jakab, Tamássy és Angyalteleki raktárakban készletezett és e raktárakban a helyszínen átadandó 1541.89 köbméter tölgy szerfa, 338.67 köbméter akác szerfa hat eladási csoportban 1939. július 17-én d. e. 10 órakor Debrecen sz. kir. város kistanácstermében (Városháza I. em.) irásbeli és szóbeli ajánlat mellett tartandó versenytárgyalás útján eladásra kerül. Irásbeli ajánlatok 1939. július hó 17-én d. e. 9 óráig adandók be Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez címezve a városi közig. iktató hivatalába. Vásárolni szándékozó felek részére a sinautó viteldij ellenében rendelkezésre áll. Bővebb felvilágositással szolgál és az árverési iratokat megküldi Debrecen sz. kir. város Dazdasági és Erdészeti Ügyosztálya.

Vitéz Bánky Róbert igazgató.

Gálffy Marika.

Zilahy Pál.

Botond Mária.
(Tőkés műterem felvétele.)

3500-ik előadása felé közeledik a Magyar Komédia Kamaraszínház

A magyar staggione-színjátszás művészeinek arcképcsarnokából

A magyar színjátszás történetében ragyogó lapokat jelent az a heroikus küzdelem a kulturáért, a megigéző erejű magyar szó szépségéért, amelyet a staggionek vívtak hosszú esztendőkön keresztül... Alapi Nándor Kamaraszínházától, Szentiványi vállalkozásán, Bársony Áladár Játékszínén át vitéz Bánky Róbert Magyar Komédia Kamaraszínházában szökkent fel csúcspontjára ez a modern vándorszínjátszás, mely tele volt lobogó hittel, lázas akarással, mindent felégető önfeláldozással, a színpad rajongó szerelmével, minden nyomorúságot felejtő hivatásérzettel és — mert utóvégre az a legjogosítóbb — tehetségel. A Magyar Komédia a szép hazugságok azurkékbe és bengálibíborba borult világának szerelmese és szolgája, rótta éveken át a művészet sok ezer kilométerré szaporodott útját. A Földet többször körül lehetett volna utazni azzal az energiával, a kilométereknek egyre szaporodó sokaságával, amivel ízzó nappalokon és hűvös hajnalokon, álmosan és fáradtan, kicsit talán nélkülözve is haladt rendületlenül a maga útján vitéz Bánky Róbert direktor kis csapata. Ők azonban ennél is nagyobb útakra jutottak el, beférköztek a lelkek mélyére, elárasztották azt a varázsos szavak édes melegével, elöntötték a gondok sötéten tonyosuló ingoványait a humor arannypatakjával. Kinlódva, fájva, a művészsors vérrel keresztelt szent nyomoruságát élve vitték a lelkekhez a magyar szó szépségeit és mindenütt szeretet, kitárult lelkek várták őket. Az előadások kezdetét jelző gongütésbe beledobbant a közönség szíve, mint ezer és ezer piros harang üdvözlő kongása, tapsra verődtek a tenyerek és ilyenkor a művész elfelejtett nélkülözést, léleknyövő napokat, mindent, ilyenkor csupa szerelmes ragyogássá vált az élet s jó volt hinni újra a művészet magasabbrendűségében, ami felülemel a mindennapok szürke, mindent elborító záporán az élet zürös lármáján a szavak, gondolatok tiszta, hideg világába.

Sok ponton kell megbecsülnünk a stagione jelentőségét a magyar színjátszás történetében. Utjuk elvitt a kisebb községekbe, városokba, kulturát vittek a porosszívüeknek, fakólelkűeknek, a gondok fekete záporától elborítottaknak. Előadhattak olyan darabokat, melyek százszázalékos irodalmat jelentenek s melyet rendes társulatoknak 2—3 előadásért nem volt érdemes betanulni. A staggione betanulhatta, mert száz és száz alkalmason vehette azt elő újra. Abban az időben, amikor néha négy-öt próbával hoztak ki a mindennapi életért vívott vad hajszájukban a vidéki színházak darabokat, ők képviselték a sok száz előadáson megért, letisztult, tökéletessé vált előadást. Ők foglalkoztatták, csiszolták állandó játékukkal a fiatal tehetségeket az utánpótlás számára. A staggionenak, melynek a magyar színjátszásban klasszikus megtestesítője vitéz Bánky Róbert társulata, ezért vannak elévülhetetlen érdemei a magyar kultura történetében.

És most nézzük ennek a nagyszerű társulatnak egyénenként is kitűnő értéket képviselő tagjait.

Vitéz Bánky Róbert

Sugárzó inteligencia, valami mély, ösztönös művészet, újszerű emberábrázolás, ellenállhatatlan, ezerszínben gyöngyöző humor jellemzik művészetét. Egyéniség, mely kiragyog a rárakódó hatások közül és újra teremti szerepeit. Nem szolgája az író akaratának, hanem szinte társszerzője, aki finom ötletekkel teljesíti ki a szerző elgondolásait. Abszolut művész és tökéletes úr a színpadon is. Nemcsak mint igazgató, hanem mint színész is egyik komoly, nagy értéke a magyar színészetnek. A vidéki színjátszás ujjászületését jelentő staggione-tervezetet vitéz Bánky Róbert készítette el s ezzel, mint a színházi kérdések egyik legalaposabb ismerője is maradandót alkotott, éppúgy, mint teljesen újszerű díszletterveivel.

Gálffy Marika

Annak a szerepkörnek, melyben Gaál Franciska mutatott ragyogó alakításokat, ma a magyar színpadokon legnagyobb igérete. Bájos, üde, sugárzó fiatalsága, ennivalóan édes nőiessége, pajkosan felszikrázó gamin-humora, lágyan, melegen doromboló, finom, őszinte lírája, csodálatosan tisztán, tévedések nélkül megtalált szívhangjai, melyek olyanok, mint a nemes érc csengése egyaránt a fiatal magyar színjátszó gárda legnagyobb reménységévé s máris csillogó értékévé teszik Gálffy Marikát. Máris megejtő állomásaira jutott el tehetségének és még a fejlődésnek, a művészi elmélyülésnek és lehiggadásnak olyan útja várja, mely után kétségtelenül legnagyobbjaink közé érkezhet be.

Bánky Elemér

Valami ellenállhatatlan kedvesség van a játékában, szuggesztivitás, ami önkéntelenül tapsra ragadtatja a nézőtért. Alakításaiban a lírai színek jutnak főszerephez, ez a forró líra legnagyobb színészi erőssége, ahogy csodálatosan mélyről felbuggyan és átizzanak tőle szavai. De humora is van, egyéni ízű, ellenállhatatlan sodrú, remek humor. Alakításaiban egyre tisztábban, tökéletesebben bontakozik ki a magyar úr férfias, megvesztegető kedvességgel megáldott, egyszerre álmodozó és elpusztíthatatlan kedélyű alakja. Az ilyenfajta szerepekben aratta legnagyobb sikereit Bánky Elemér s ennek a szerepkörnek ma egyik legjobb színésze.

Thuróczy Gyula

Régi nagy értéke a magyar színjátszásnak. Skálája végtelenül széles és mélységesen emberi, Shakespearetől Zilahyig, a klasszikusoktól a legmodernebbekig ér el és bármilyen sze-

Bánky Elemér.
(Hapák foto.)

Buday Tusi.

Thuróczy Gyula.

Zemplény Zoltán.
(Tőkés műterem felvétele.)

repben lépjen is színpadra, csodálatosan szépen muzsikál hangja. A tőprengő, vívódó, hamleti embertipusok, a kesernyés életfilozófiájú, fanyar humorú férfialakoknak kísértetiesen nagyszerű megszólaltatója színpadjainkon. Nagyon rokonszenves tehetség, komoly, megbecsülendő értéke színikulturánknak. Mint rendező is egyike a legkiválóbbaknak.

Zilahy Pál

Bármilyen szerepben lépjen is színpadra, a legkisebben is rajta hagyja saját külön, jól felismerhető művészetének bélyegét. Valami mézédes, varázsos íze van humorának, végig símogat a szíveken, elringatja a felejtések aranyhintaján a ma gondokba gyötrött emberét. Egyéni báj ... ez a két szó jellemzi leghívebben alakításait, valami megmagyarázhatatlan nagyszerűség, ami kedvességből emberi groteszkségből és félig sírásba csukló nevetésből tevődik össze. De hatalmas drámai erő is feszül játékában és valami nagyon finom, végtelenül mély és tiszta emberiesség ... olyan, mintha aranyméz cseppenne a lelkekre szavaitól... Az olyan törődött, élettel megalkudett, kiegyezett figuráknak, mint pl. Pagnol Mariusának felejthetetlen Panisseja, aligha van magyar szinpadon ma nála nagyobb színésze. Éppen ezért humorában is van valami a beletörődött ember fájdalmasan böles mosolyából. Humorrá tisztult életismeret ez.

Buday Tusy

A kitünő irányban fejlődő, erős tehetség megtestesítője. Először kisebb szerepek egy-egy megtalált hangjából, mozdulatából ragyogott ki ez a tehetség, hogy aztán hirtelen egyre tökéletesebben kibontakozzon. Fejedelmi alak, szép, ízes beszéd mellett van valami öntudatosság játékában, valami egészen egyéni íz és ez a legszebb reményekre jogosit fejlődését illetően.

Botond Mária

Elmélyülő, komoly tehetség, feltűnően szép orgánummal, ami mindent a lélek mélyéről feltört igazi érzés hangján tud kifejezni. Ninesenek felesleges pózai, egy-egy gesztussal, tört mozdulattal mindent elmond, azt is, ami elmondhatatlan. És aki már ezt tudja, az nagyon közel van ahhoz, hogy elérje fejlődése útján tehetségének nem lebecsülhetően széles határait.

Mihályffy László

Az egyszerűséggé érett művészet minden alakítása. Sallangmentes, cicomátlan játékkészség ez, de talán éppen ezért hat olyan magával ragadó erővel. A hegyesúcsok is kopárok, virágmentesek, de a legtisztábban mutatják meg a végtelent. Mihályffy László döbbenetes erejű emberábrázolása, komoly, nagy értéket revellál. Életet, levegőt visz a színpadra és a legjelentéktelenebb figurában is sorsot tud érezteti, ezért rázza meg a nézőt. Egyik legnagyobb értéke a Magyar Komédia Kamaraszínháznak.

A többi művészről legközelebb.

(kiss.)

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap:

Utoljára 3—5—7—9 órakor:

MEGVÉDTEM EGY ASSZONYT
(magyar film)

Aggteleki cseppkőbarlang
Híradó!

Divatkrónika

Vízparton

Nagyon fontos nyáron az arcnak az ápolása, illetve állandó szakszerű kezelése is. Abban az esetben, ha a mostani divat követelményeinek megfelelően nem engedjük, hogy a nap lebarnítsa arcunkat sokkal nehezebb dolgunk lesz, mint az egyenletesen lebarnított krémmel arccal. Állandó fényvédő krémmel való ápolás a legfontosabb a fehér arcbőrnél, nem beszélve a nagyszélű kulikalapok és ellenzők állandó használatáról. Azonban ezt az áldozatot meg kell hoznunk, mert kora őszre még a kevésbé lebarnult arcbőrök sem fognak visszafehéredni. Az őszre beköszöntő biedermeyer és empire stilű ruhák pedig kérlelhetetlenül hamvas rózsaszín arcbőrt követelnek. Mindamellett az a hölgy, aki rászánta magát a tartós és egészséges strandolásra, a legkevésbé se aggódjon. Sportszerű összeállításokhoz feltétlenül jól fog harmonizálni még a kávészín arcbőr is, legfeljebb ősszel később fogja felölteni az új áramlat kreációit.

Napozásnál legpraktikusabb, ha vegytiszta paraffinolajjal kenjük át a bőr felületét, mely tüstént beszívódva a bőrbe, elősegíti az egyenletes és fájdalommentes lebarnulást. Az arcot huzamosabb ideig sohasem tegyük ki a nap intenzív sütésének. A zöld napszemüveg, jótékony hatása mellett igen kellemes dekoráció is. A kísértés órája elérkezett, itt az idő, hölgyeim, a döntésre, engedjünk-e a csábításnak és felelőtlenül átadjuk magunkat a napsugárnak és hullámoknak, vagy pedig nem kevés önuralommal és önmegtagadással áldozunk a mindenható Divatnak s megmaradunk a szép hamvas, üde fehér arcbőrnél. A választás az Önök kezében van!

*

Az angol királyi pár visszatért Angliába, de látogatásának emléke még hűségesen él dominiumában: Kanadában a divat terén is. Az ottani ifjú hölgyek ugyanis olyan bluzt viselnek, melynek anyaga a birodalom színeit viseli, a jobb vállon az angol királyné arcképével. A kanadai hölgyek ezzel akarják viszonozni uralkodónőjüknek közvetlenségét és iránt uk való kedvességét.

*

Nagyon sok olyan csíkos anyagból készült plisszirozott és rakott szoknyát látunk, ahol az egyszínű csíkok vannak egymásmellé fektetve s a másik szín csak a mozgásnál villan elő. Legújabban az így plisszirozott anyagot és kelméket már készen végszámra árulják.

*

Elegáns emprimé anyagminta: a könnyed, vázlatszerű ceruzarajz. Mintha a kész ruhára ötletszerüen rajzolta volna föl valaki...

*

Deanne Durbin most vakációzik és a szünetet sporttal vegyes pihenéssel tölti. A futást és a szertornát gyakorolja. Tornagyakorlatai után: paprikapiros puenis fürdőkabátszerű sportkabátot vesz fel, mely szabását tekintve, uccai viseletnek is beillene. A virágokkal díszített selyem-frotir kabát övvel és elől sűrű gombolással záródik.

*

Bemuda most a legfelkapottabb amerikai fürdőhely — ahol az összes fürdővendégek kerékpároznak. A kerékpáron elől kis kosár van felerősítve, melyben a fürdőruhát és a kedvenc ölebet viszik. Legutóbb kerékpárdressz-versenyt rendeztek, melyben az első díjat Miss Elisabeth Barker, a Farmington leányiskola növendéke nyerte el »indián dresszével«, melyet ősi bőrmotívumok díszítettek.

*

Végig zippzáros strandruha, mely igen alkalmas arra is, hogy alatta fürdőtrikót viseljünk. Kockás és sima vászonból készül, de csíkos taftból is.

*

Az idén Balatonföldváron és Almádiban láttuk a legfessebb divathölgyeket, természetesen a szezonkulmináció még a többi fürdőhelyekre is kihozza a maga közönségét. Feltűnően sokan viselik a hölgyek közül az ú. n. nyerssalmát különböző kalapváltozatként. A parafacipő végleg tért hódított és a rövid imprimé karton strandköpeny. Sok rövid bő szoknyát is láttunk.

*

»Hűfa« a neve a legújabb kalapnak. Islandi népviselet. Hánesból van fonva, a fej hátsó részén — tűvel megerősítve hordják — hosszú derékig érő selyem (eredeti népviseletben raffia) zsinórok lógnak le róla. A zsinórdiszt előrevetve is viselik. Fiatal hölgyeknek pikáns külsőt ad. Susanne Talbot kreáció.

*

A »bask« cipők a francia fürdőhelyek divatos strandcipői. Mexikóban, Cubában és Spanyolországban népviselet. Szalmából fonják a spanyol menekültek. — Sötétkék és fehér színek váltják benne egymást és szalaggal erősítik a lábhoz. Rendkívül könnyű viselet, vízisportnál szinte nélkülözhetetlen.

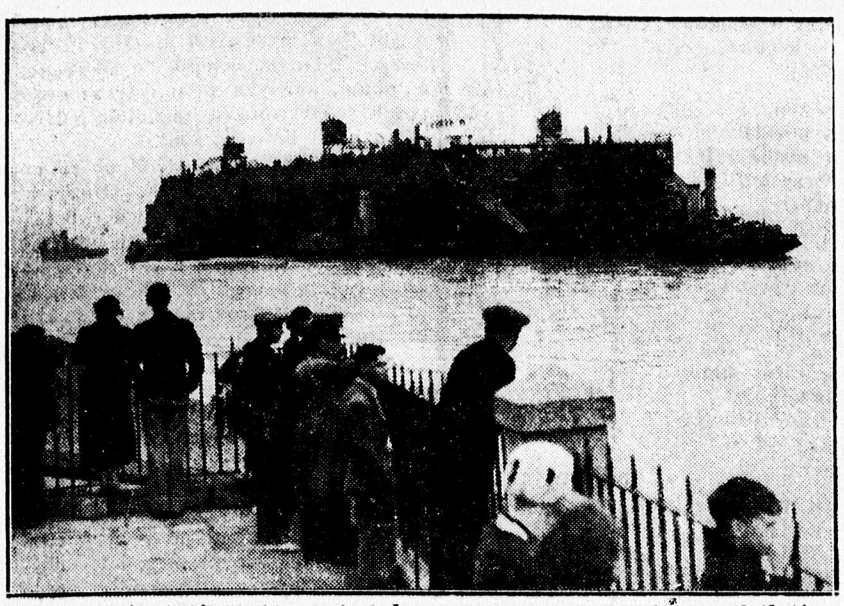
Jean

1939 legnépszerűbb strandruha összeállításai

KÉPES VASÁRNAPJA

Posmuth kikötőjéből útnak indul egy száraz dock egyik angol flotta-bázis megerősítésére. Alexandriába. A száraz dockon 80 ember, óriási mennyiségű szén és különböző felszerelések vannak elhelyezve

Japán gyermekek szépségversenyéről

Jegyzőkönyv

arról, hogy

a szabadság

minden dolgozó embernek kijáró és mindenkit nagyon is megillető ajándék, mert az ember meghajszolt idegeinek igen is kell, nagyon kell a nyugalom és pihenés. Éppen ezért örömmel kell üdvözölni ezt a nagyszerű tényt, ezt az egyre szebb és szebb eredményeket felmutató kezdeményezést, mely munka után jutalomképpen a járó szabadságot is megadja. A hiba csupán ott van, hogy egyik üzemben kérdezi valaki, hogy hol van a tanonc, mondják, hogy kéthetí üdüléses szabadságon. Nagyon szép — gondolja az, aki ezt kérdezte, mert nyomban eszébe jutott, hogy ő is szabadságon van, diplomás ember, tanult éveken át és évek óta szükségmunkásként dolgozik közalkalmazásban és akkor most, mikor szabadságra ment, egy hetet, mondd és írdd kerek egy hetet kapott akkor, amikor a tanonc két hetet törvény szerint vesz igénybe. Nem az a baj, — kesergi az egy heti szabadságát keserűen töltő diplomás, hogy a tanonc két hetet kapott, hanem az, hogy én és a hozzám hasonlók csak egy hetet érdemelhetünk ki. Hát miért nem mérnek egy mértékkel. Nem elég, hogy ma már minden fizikai munka terén rendezték a fizetéseket, de rólunk senki se gondoskodik, hát lehet az, hogy nekünk, a nemzet szellemi fenntartóinak, megtartóinak, munkásainak munkáját senki se értékeli, a mi bajunkkal senki se törődik, hát miért vagyunk mi ilyen elesett mostohái az életnek, a köznek. Miért? ...

arról, hogy

Olmützből

ment a magyar Felvidékre valaki és ott olyan, de olyan »hazafi« lett nagy hirtelenében, hogy az ezer, vagy nyolcszáz éve ott lakó őslakosok nem tudnak reá csak undorral gondolni. Ez a szó szoros értelmében jöttment alak akarja kitanítani az ottani magyarságot a tisztesség és becsületről, sőt elvetemültségében merte még azt is írni, mondani, hogy ha pedig meg nem huzzák magukat a barbár magyarok, akkor úgy járnak, vagy még sokkal rosszabbul, mint 1920-ban a trianoni »béke«-kötésnél. Azt hiszszük, amint ezeket a hihetetlenül szemtelen szavakat olvassuk, hogy álmodunk, hogy Benes Ede bácsi és társai még mindig itt rontják a levegőt Európában, de aztán megdörzsölvén a szemünket, ámulattal látjuk, hogy dehogy, csak a hang Ede bácsi üvöltése, a hang tulajdonosa egy Olmützből szökött alak. Hallatlan elvetemültségről tanuskodó hencegés. Esterházy János megmondta már a hang bősz tulajdonosának a magyarság véleményét. Mi minden esetre fontosnak tartanánk éppen a veünk baráti viszonyt fenntartó állam érdekében is, ha ennek a hangnak bősz teremtőjét és hetykélkedőjét előszednék és megvizsgálnák a világháborús időket, hogy vajjon, ha egyáltalában túl volt az ipse a hátulgombolós korszakon, hol és milyen körülmények között »vitézkedett« akkor, amikor a most nagy büszkén nemzetének vallott nagy német nép érdekében magyar hősök ezrei, százezrei, milliói gondolkodás nélkül ontották csupán és pusztán becsületből a vérüket. Ha ez az úr nem tudná igazolni mondjuk ezekből az időkből a szereplését méltánylandó keretek között, akkor ütnének a fejére, sőt akkor is üssenek a fejére, ha véletlenül, amit egyelőre nem tudunk elképzelni az olmützi »hősről«, mondom még akkor is üssenek a fejére és ne legyen ő nagyobb és különb a nálánál mégis csak sokkalta több igazi németeknél, mondjuk mindjárt Göring tábornagynál, akinek pedig alapos okai lennének a dicsekvésre, mint a világháború egyik kiváló repülőtisztjének. Az ilyen marakodó, veszett hangú olmützi farkasoknak ne legyen ott hangja, ahol csak a tisztesség s becsület juthat immár szóhoz, mert nem szeretnénk kételkedni annak a népnek éppen a világháborus érdemeinkre való tekintettel irántunk érzett barátságában, már pedig az olmützi és környéki pápábbnál pápább németek a jelek szerint nem akarnak mást, mint vérig sérteni, alázni és gyalázni bennünket. Ezt azonban nemcsak az olmützi lapítóktól, azoktól akik hol Benes, hol mások zsoldjában mindig megtalálták az egyéni érvényesülés kétes értékű módjait és mindig fent voltak akkor, amikor a szepességi, vagy pozsonyi igaz érzelmű németek a magyarsággal együtt vergődtek, szenvedtek a csehek pimaszkodása folytán. Ha pedig annyira elégedetlen ez a nagyszájú hős a felvidéki állapotokkal, senki a világon nem állja útját, hogy visszamenjen fatornyos cseh morva hazájába és üres óráiban jó lenne, ha ősei után kutatna, mert hangja és szőrös nyelve után ítélve közelebb áll Benes Ede bácsi lelkéhez, mint a teuton erdők tiszta levegőjében edződött germánság igaz fiaihoz. Az olmützi nevelés nagyon az agyára ment, viszont ez nem jogcím arra, hogy most nyelvet öltögessen felénk és minden sáros szennyét lelkének kiöntse arra a magyarságra, mely négy kemény esztendőn át egyforma odaadással ontotta vérét Verdun alatt, vagy Kelet-Poroszországban német bajtársak oldalán ...

Brüsszel mellett nem rég készült el az Albert-kanális, amely a felavatás előtt pár nappal gátszakadás következtében tönkrement, az építő mérnök is életét vesztette

arról, hogy

hol volt jobb,

most már ne vitatkozzunk, mert ennek értelme nincs, de annál szomorúbb következménye lehet az ilyen irányú vitának. Meg kell mondani végre, hogy nem türünk semmiféle összehasonlítást a cseh uralom idején történt eseményekkel és a mostaniakkal. Mi jól tudjuk, hogy némelyeknek akkor sokkal, de sokkal jobban ment a soruk. Ez a jólmenő sors nagyon a begyünkben van. Viszont azt is igen jól tudjuk, hogy nagy tömegeket a csehek határtalan szívósággal és kitartással egészen az éhenhalásig kizsákmányoltak. — Akiknek tehát akkor jobban ment, mint ma, azok fogják be a szájukat, mert nyilvánvaló, hogy egy gyékényen árultak a csehekkel, ezért kaptak a többi őslakos kárára vérzsoldot. Mi éppen ezt a vérzsold rendszert akartuk és akarjuk megszüntetni, ne játszanak tehát arcátlanul a szavakkal, hogy akkor jobb volt, hanem legyen annyi bátorságuk és vallják csak be, hogy nekik, megfizetett és zsoldban tartott senkiknek volt akkor csupán jó, illetve sokkal jobb

sorsuk. Ez a világ megszünt akkor, amikor a magyar állam átvette régi, ezer esztendős jogát a saját földjén. Beszélni tehát immár nem tanácsos, mert könnyen elérhetik az így beszélők, hogy útilapút kapnak a talpukra és mehetnek őket pórázon tartó, de zsíros koncokat éppen ezért adományozó cseh atyafiaihoz. Mi már eleget türtünk, eleget szenvedtünk husz esztendő alatt, az ilyen elégedetlenkedő duruzsolást nem akarjuk többé hallani. Egyszerűen nem akarjuk. Ma az igazságnak, becsületnek korát építjük ott, ahol husz esztendőn keresztül a hitványság ült orgiát Európa szégyenére, tehát ezeket az időket ne merje senki dicsérni, dicsőíteni és »visszasirni«. Menjen egykori zsoldot fizető pribékjei után az ilyen, de ne rontsák itt a levegőt miazmás kisugárzásaikkal. Senki se fogja őket megsiratni. Ha azonban nem akarják megérteni, hogy megváltozott a világ, a hitványság kora lejárt, akkor számolniok kell azzal, hogy a magyaroknak nemcsak áldozatos szivük, de kemény öklük is van és akkor ütnek oda, ahova kell, amikor annak idejét látják. Ez az idő pedig végszesen itt van, éppen a titkon sutyogók, felelőtlenül susogók, az örökké elégedetlenkedő és a közelmult fertelmeit visszasirók „jóvoltából«...

arról, hogy

tömegek

jönnek immár odaátról, az erdélyi bércek környékéről, mert nem birják elviselni azt a határtalan kinzást és embertelenséget, mely husz esztendő óta egyre jobban kinozza a magyarságot. Panaszaik egyformán súlyosak és vádolók minden vezető románra. Az a buzgóság, mellyel a románság rávetette magát az angol tőkéből építendő erődöv vonal építésére, több mint embertelenség. Az angolok bizonyára nem azért adták erre a »nemes« célra a pénzt, hogy azt ismét ellopják. Már pedig a jelek szerint ezt a súlyos pénzt is ellopják lelkiismeretlenül. A menekülő magyarok ugyanis elmondják, hogy a határövbe kirendelik hatvan esztendeig a lakosságot és heteken át fizetés és élelmezés nélkül kényszerítik őket a legnagyobb dologidőben, aratási időkben arra, hogy földmunkát végezzenek. Milyen ország az, ahol a hadműveleti célra már a keresztelőt és az eskövőt is megadóztatják, de közben egyetlen fillér nélkül építik a határerődöket. Isten nevében, potyára, még élelmezést se nyujtanak erre a munkára kirendelt szerencsétleneknek. Hát hova lesz az a pénz, amit vakon úgy kidobált a jelek szerint az utcára Anglia abban a reményben, hogy abból ellenünk, vagy az ördög tudja, hogy ki ellen erődöket épitsenek. Mindig azt hittük, hogy Anglia gondos kereskedő körültekintésével helyezi ki a pénzét, de a jelek azt mutatják, hogy azt a legkönnyelmübb módot választotta vagyona eltékozlására...

Rossz tapasztalat

— Sose udvarolok többé asszonyoknak.

— Miért?

— Egyszer próbáltam meg és rögtön fe'eségem lett az illető.

Következetes nő

A bíró így szól a vádlott nőhöz:

— Hány éves?

— Harminenégy.

— De hiszen ennyinek mondotta magát már két évvel ezelőtt is!

— Ebből is láthatja, bíró úr, hogy én nem vallok ma így, hol nap így.

Csak menj!

Emlékeimre hullva a messzeségbe nézek,
Megeredt könnyek közt is derüs a szemhatár.
Egyetlen vigaszomnak megjött egy Szivverése
S reménytvesztő lemondás nem ejt kétségbe már.
Csak menj!

A megjárt út ha nem volt erősebb mint szerelmünk,
Ha nem tudott marasztni élettörténetünk,
Parancsszóra szivednek szeretni hogy szabadna
— Uj összelángolásban uj érzést esküszünk. —
Csak menj!

Hiú kívánság lenne esdeklő koldulásom,
Lehajló irgalommal hozzám ne is borulj!
Szivem mibe sem vennéd, bármily próbája légyen,
Mikor eléd ma is még hány ittas rózsa hull!
Csak menj!

Kicsinyes hiúságok felméretlen hibái
Hogy szivünk édes lángja nagyon gyorsan haladt.
Csengő csend csapatával hiába marasztnálak,
Amig odáig érnek kihülnek a szavak.
Csak menj!

Tudom már meg sem indit a káprázatos álmnuk,
Halkan kilincsre zártad letkem kis kapuját.
Nem kell drágán fizetned a gyöngeségeid hogy
Lekényszerítenéd számra a hallgatás súlyát.
Csak menj!

Gyémántos csöpp cipellőm nem áll többé utadba
Arcom szép mosolyával nicsenek céljaim,
Friss lelkiharcaimmal probállak elfeledni
Rejtelmes szent erőknek uj élet útjain.
Csak menj!

Emlékeimre hullva a messzeségbe nézek,
Megeredt könnyek közt is derüs a szemhatár,
Egyetlen vigaszomnak rám tört egy Szivverése
S reménytvesztő lemondás nem ejt kétségbe már.
Csak menj!

legenyei vitéz Soltészné Guldán Olga.

A háborus emlékek temploma

M. kir Hadimúzeum

A közelmult napokban a vélellen megállított a budavári Bástya-sétány északi végén álló m. kir. Hadimúzeum hatalmas, történelmi multú épülete előtt.

A rövid látogatás alatt, a magyar történelemnek egyi dicső korszaka tárult elém, sok-sok eredeti emlékével s ez arra késztetett, hogy újból felkeressem a Hadimúzeum termeit.

Ismételt látogatásomat értékessé tette az, hogy az intézet könyvtárosa Görgey Aladár, Görgey Artur vérbeli leszármazottja kalauzolt és látott el szakszerű magyarázatokkal.

Az a vasárnap délelőtt, amit a szemlélő e regélő emlékek között eltölt, bizonyára ünnepe lesz a magyarul dobbanó szivének.

Mert lehet-e meghatódás nélkül végigmenni a Hadimúzeum folyosóján, ahol a temető kriptakoporsójához hasonlóan sorakoznak az elszakított területek világháborús ezredeinek hősi emléktáblái, amelyek mellett selyemszalagos, méteres átmérőjű koszorúk simulnak a falhoz, hirdetve az élő bajtársak kegyeletes emlékezését és szeretetét, amely ma, évtizedek mulva is, oly őszinte, a lélek mélyéről fakadó, mint akkor, amikor utoljára szoritottak kezet a még élő hős bajtársakkal. Megható emléksorokat olvashatunk az aranybetűs márványtáblákon, ahova minden ezrednapon imádságos lélekkel zarándokolnak el az élő bajtársak, hogy szóljanak a hősi halottaik szelleméhez: — Itt vagyunk, eljöttünk, nem felejtünk el Titeket...

Vagy nem lesz-e könnyes a szeme minden magyar asszonynak, ha megáll itt az üvegszekrény előtt, amelyben a világháború első menetszázadainak zászlói állanak, színehagyott szalagokkal és elszáradt, fakó virágokkal? Talán ugyanolyan színes pántlikát kötöttek ők is kislánykorukban a nótázó, hadbavonuló csapatok zászlóira és szórtak színes virágot a katonák szögestalpú bakancsai elé...

Ha igaz az a tanitás, hogy minden nép annyit ér erkölcsileg, mint amennyire hagyományait megbecsüli, — úgy a magyar Hadimúzeum beszélő bizonyítéka annak, hogy mi, magyarok, valóban megbecsüljük azokat.

Ösztönös, ősi féltéssel elrejtett és megmentett hadi emlékekkel találkozunk itt, amelyeket sokszor életveszélyes vállalkozásokkal tudtak csak megmenteni a hálás utókornak. Mert pl. nemcsak oly zászlók vannak itt, amelyek apró darabokra tépve és a honvédruhák bélésébe varrva kerültek haza, de itt láttam a pozsonyi 4. honvéd zászlóalj zászlóját, amely Bem vezérlete alatt lobogott és amelyet török földön az eredeti zászlórúddal együtt vittek ki Svájcba és őrizték ott meg. Az emigráns magyar honvédtisztek rendszeres összejöveteleket tartottak ott — még mindig reménykedve az eljövendő szabad hazában — és ilyen alkalmakkor mindig kibontották a sok véres harcot látott honvédzászlót, hogy ott, a messzi idegenben tisztelegjenek előtte és erőt meritsenek annak közelségéből. Nem kisebb emberek járultak ide, mint Klapka György, meg Horváth Mihály. Dr. Parcher Félix svájci követünk világháborús zászlót sejtve benne vásárolta meg a hadimúzeum számára, amely azután megállapította valódi eredetét.

Most itt függ előttem...

A mult ezernyi súlyos emléke alatt szinte meggörnyedve lépünk az egyik terembe, ahol a világháború bevezető eseményeinek emlékei sorakoznak fel. A közeli napokban lesz negyedszázados évfordulója e mozgalmas időnek, de a falakról felénk tekintő eredeti mozgósítási, behívási és egyéb hirdetmények viszontlátása szinte kikapcsolja életünkből ezt az elmult negyed századot és egy kis fantáziával magunk előtt látjuk a mozgalmas utcákat, a lelkesedő embertömegeket, a fiatal ujoncokat és az idős népfelkelőket... Ezt az elképzelésünket méginkább élesztik az erre vonatkozó fényképek és az emléktárgyak. Pl. egy katonaláda, melyet az egyik bevonuló használt 1914-ben. Egyszerű zöldre festett katonaláda csak, mint annyi ezer más, de nekem mégis azt meséli, hogy valamikor volt egy gazdája, aki nótaszóval vitte egykor valamelyik laktanya felé.

Ki tudja, azóta merre jár... Él-e még?

Háborús, csukaszürke egyenruhák állítják meg a szemlélőt, amelyből hej, de sokat láttunk egykor...

Amott a harctérről hazakerült fatörzsek állanak, belejük fúródott gránátokkal, amelyek valamikor az orosz erdők felett vihogva hasitották a levegőt a halál hírvivőjeként.

Egy üvegszekrényben különböző ezredek kürtjei sorakoznak. Hányszor szólaltak meg azok a háború első időszakában. Hány magyar honvéd ugrott ki lelkesítő szavukra a lövészárokból, hogy rohamra induljon? Hány huszárló szegezte fel okos fejét a trombitajel hallatára, hogy megkezdje az akkori egész világ által rettegett lovasrohamot... Most elnémultak — talán örökre, — hogy hangtalanul hirdessék az elmult nagy időket...

Egy másik teremben eredeti, harctérről hazakerült látunk. Ugyanez a szöges drótakadály mered itt reánk, amely előtt — ki tudja — hány ellenséges katona torpant meg, hogy tépett ruhával befejezze uttolsó földi harcát. A Görz melletti harcok nagy területe hatalmas, szemléltető dombormüvön elevenedik meg előttünk, sziklákkal, kavernákkal, lövészárkokkal...

Az egyik terem a régi légi haderő hősi emlékeit mutatja be. Vékony acélhuzalokon sok-sok kis repülőgépmodell függ le a mennyezetről. Lelőtt ellenséges gépek motorjai, megszenesedett légcsavarjai, megfigyelő léggömbök kosarai vannak itt s mindegyiknek külön-külön hősi története van. A tragikus repülő-halált halt vitéz Kaszala Károly tábori pilóta légi győzelmeinek emlékei külön üvegszekrényben láthatók.

Külön teremben csoportosul a volt haditengerészetünk emlékgyüjteménye. Miniatür kivitelben felsorakozik itt az osztrák-magyar és az olasz haditengerészet minden hajóegységével. Itt van többek között a Novarának kicsinyített, hü mása és eredeti parancsnoki zászlója, amely egykor az otrantói szorosban lebegett.

Egy üvegszekrény előtt megállok.

Két táboriszinü sapka van itt elhelyezve. Közelebb hajolva, két kis cédulát látok. Az irás ismerős, József királyi herceg kezevonása. Az egyiken ez áll: »Sianki és Beniova (Uzsok) között 1914 X. 4-én estefelé ütötte át az orosz golyó és verte le fejemről e sapkát.«

A másikon ez áll: »Sabácon és Komarnónál viselt sapkám, 1914.«

A golyó áthatolási helye mindkét sapkán jen jól látható. Mellettük kis, nyitott fémtokban a királyi herceg háborús igazoló jegye, amit a világháborús katonák »halálcédulá«-nak neveztek.

Mélyen isteni csoda, hogy nem lett valóban azzá?

Ki tudná részletesen felsorolni, hogy milyen és mennyi háborús emlék tárul itt elénk? Ez a néhány sor csak gyenge, erőtlen kísérlet arra, hogy hű képet adjunk az olvasónak a Hadimúzeum belsejéről.

Nehéz és gondterhes esztendők emberfeletti munkája mulott el a Hadimúzeum életében, amíg a mai állapotába eljutott. Ha egyszer végig megyünk rajta, megérthetjük azt, hogy mily nagyjelentőségü az a munka, melyet az intézet végez és kell, hogy megérezzük mindannyian azt, hogy a Hadimúzeumnak látogatása minden magyar ember szent kötelessége.

Berki János

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

A divat

képtelenségeivel lehetetlen vitába szállani. Asszonyom, igen jól írja, éppen ezért úgy kell felfogni, ahogy éppen adódik. Felesleges minden szó, minden betű, mert ezen változtatni úgysem lehet.

Mindig volt, mindig lesz.

Az emberek lelke végeredményben gyermeki s ezért van, hogy a nőket például kimondhatatlanul szórakoztatja az, ami változatos.

Mutatja ezt a természeti népek ösztönös megnyilatkozása akkor, amikor a ruhák helyett óriási kagylók, vagy más hiján egy darab kerekre faragott fa elégítik ki mint díszítő divatcikkek. Kell valami, ami a test, az élet változatos voltát elfogadhatóbbá, szebbé tegye. Hogy aztán itt, vagy ott mi a szép, vagy szebb, ezen nem lehet vitatkozni, mert nekem a barna, önnek a szőke, egyiknek a piros szín, másiknak az orrába akasztott karika az, ami szép, sőt legszebb. Az emberi természet változatossága törekvő igénye a szépségnek és általában a szépnek más, más követelményét állítja fel...

Mi nem találunk olyan képtelen és lehetetlen, sőt erkölcstelen megnyilatkozást abban, hogy a hölgyek szeretik azt, amit a mai időkben szépnek tartanak. Követ se vetnénk senkire, mert mióta az első állati bőrből ruha lett, az első rostos szálból testet takaró eszköz teremtődött, az emberi érzést foglalkoztatta a ruha és fogja is minden esztendőkig. És ennek a kornak se vessünk a szemére semmi hóbortot, mert évezredek ismétlődése mindaz, ami most divatnak látszik, csak itt-ott változtatnak rajta.

Az ember lelke mélyén rejtőzködő érzelmek itt-ott elferdülten jelentkeznek, de a nagy többség mindig tudja, hogy a divat is lehet észszerű, ha az alkalmasság útján keresi az élvényesülést és a többség a hölgyek körében is igyekszik így élni a divattal. A kivételek csak megerősítik ezt a hitünket...

Hasznos tudnivalók

Borfoltok eltüntetése.

Gyapjúszövetből, selyemből úgy távolítjuk el a borfoltokat, hogy ammoniákból és vízből híg oldatot készítünk és a foltos helyeket belemártogatjuk. Ajánlatos előbb minél kevesebb ammoniákot venni s csak azután pótolni, ha a folt nem akar eltűnni. Végül alapos öblögetés következik.

Vadbőrkesztyűk mosása.

Langyos vízből és epeszappanból habos oldatot készítünk. Ebben a lúgban jól átnyomogatjuk a kesztyűt, de egymáshoz dörzsölni nem szabad. aH nagyon piszkos, 5—6 rész vízre egy rész szalmiákszeszt is számítunk, oHgy az ujjak hegyét és más piszkosabb helyeket jobban moshassuk, a kesztyűt egyszerűen fel kell húzni. Ha tiszta lett, langyos vízbe tesszük, amelyhez némi olajat keverünk. Kiöblítjük, kifújjuk és tiszta szappanhabbal kitöltjük. Így az esetleg túlságosan zsírtalanított bőr újra meglágyul. Az így kimosott kesztyűt soha ne akasszuk napra vagy kályha mellé, hanem mindig csak levegős, árnyékos helyre. Ha félig megszáradt, jót átgyúrjuk, megdörzsöljük, megpuhítjuk. Ha nem nagyon piszkos a kesztyű, tisztíthatjuk benzinnel is. De ha nagyon piszkos és alapos tisztítás szükséges, tegyük benzinfürdőbe s az egész edényt állítsuk forró vízbe (távol minden tűztől). Fedjük be az edényt és hagyjuk a a kesztyűt jó félóráig a lassan átmelegedő benzinben. Innen kiemelve mossuk meg tiszta benzinben, azután csavarjuk kendőbe és nyomogassuk ki alaposan.

Gyümölcsfolt az asztalneműben.

A málna- és cseresznyefoltokat előbb meleg szappanos vízzel mossuk ki a vászonneműből, aztán több órahosszat áztatjuk tejben, amely savanyú is lehet. Utána alaposan ki kell öblíteni. Friss gyümölcsfoltot vászonból citromlé bedörzsölésével is eltávolíthatunk. Addig kell dörzsölni, amíg a folt el nem tűnik. Utána meleg szappanos vízzel még egyszer átmossuk s hideg vízzel kiöblítjük. Citromlé helyett érett fehér ribizli levével is próbálkozhatunk. Vagy: dörzsöljük be a foltot három rész szalmiákszesz és hét rész víz oldatával. Ha a folt eltűnt, azonnal mossuk ki a helyét tiszta vízben, ez persze csak fehér vászonneműnél alkalmazható eljárás, mert a szövet a színét veszti.

Hogyan bánjunk selyemmel

Selyemanyagot sohasem szabad kefélni, mindig csak flanell-, selyem- vagy vászonronggyal kezeljük. Selyemruhát mindig lógatni kell a szekrényben, mert a fekvéstől törik. Mosásnál nem szabad dörzsölni, öblítésnél nem szabad facsarni. Selymet mindig csak mérsékelten meleg vasalóval szabad vasalni, még pedig vékony fehér papíroson keresztül. Sohasem szabad forró vízben mosni, csak langyosban. A szappan is lágy és gyenge legyen, ne pedig szódás. Hogy a mintás selyemnek ne menjen ki a színe, tegyünk a mosdóvízbe és az öblítőbe kevés konyhasót.

Csokoládéfolt eltávolítása.

Fehérneműből meleg sós vízzel mossuk ki a foltot, utána egy kis boraxos vízzel öblítjük. Gyapjúszöveteknél a következő eljárás ajánlatos: egy tojássárgáját elkeverünk egy kevés tiszta glicerinnel. Ezzel a keverékkel a foltot bekenjük, a masszát néhány percig rajta hagyjuk, majd tiszta meleg vízzel lemossuk. Selyemanyagokból higított alkohollal távolítjuk tl a foltot s utána tiszta vízzel öblítünk.

Selyemharisnya mosása

A selyemharisya mindig szép marad és sohasem veszti el a színét, ha langyos örökzöldfőzetben mossuk át. Mosás után ecettel kevert sós vízben öblítsük le. Nagyon jó szer a szappanpehely is. Langyos szappanpehelyben óvatosan kinyomogatjuk a harisnyát s langyos vízben kiöblítjük. Száradás közben eredeti alakjára kihúzogatjuk. Dörzsölni, facsarni nem szabad! Világos selyemkendőket előbb benzinbe mártott tiszta rongyocskával dörzsölünk végig szálmentében, azután újabb tiszta ronggyal, burgonyaliszttel tisztítjuk végig.

Zsíros prém felfrissítése.

A sok hordástól csapzottá lett prém jól felfrissíthető a következő módon: edényben búza- vagy rozskorpát melegítünk és lehetőleg forrón rászórjuk a prémre. Most bedörzsöljük a korpát, alaposan végiggyúrjuk, gyömöszöljük a prémet, hogy a korpa kivesse a piszkot belőle. Ezt a műveletet mindaddig folytatjuk, amíg a prém megtisztul s zsírosságát elveszti.

Nekem hazám...

Ez a föld, hol minden ösöm vérzett,
Ahol minden elődöm minden időkben
Mindig és magyarul érzett...

Semmit se kértünk tőle, mindent adtunk
És boldogok voltunk ezer éven át,
Hogy máig küzdve magyarok maradtunk...

Büszkeségünk volt, hogy élünk, mint magyarok,
Vallottuk; ez a hely az egész földön
Tenyérnyi s élve, halva, de én itt maradok!...

Sokan jöttek ide, szállást kértek álnokul,
Akiknek százados árulásából, játékából
Magyar fajtám soha nem tanult, nem okult...

Ezeknek szállás, kereset, kenyér csupán,
Akik, ha úgy jön, áruba vetik mögöttünk
És nagy áldomást isznak a vásár után...

Aztán tova tűnnek a teltzsebek útján,
Szemük se rebben, magas a fejük mindig,
Öklöm rázhatnám ilyenkor, ha nem unnám...

Im üzenem ezeknek: szálljon ajkuk átka rám,
Rajtam nem fog az átok, mert az elárult föld
Nekik vadászterület volt, de nekem hazám...

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Heti étlap

HÉTFŐ. Ebéd: Vágott leves, füstölt oldalas újbab főzelékkel. *Vacsora:* Zöldborsós csirke.

KEDD. Ebéd: Karfiol-krémleves, töltött borjúszegy résztelt burgonyával és uborkasalátával, meggyes lepény. *Vacsora:* Töltött paprika.

SZERDA. Ebéd: Tyúkleves csigatésztával, főtt tyúkhús burgonyopürével és ribizkemártással. *Vacsora:* Sóska tükörtojással, sárgabarack.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Zöldborsóleves, töltött felsár kelkáposztafőzelékkel. *Vacsora:* lecsó virslivel, gyümölcs.

PÉNTEK. Ebéd: Almaleves, süllőfilé burgonyával, kapros túrós palacsinta. *Vacsora:* Töltött gomba.

SZOMBAT. Ebéd: Paradicsomleves, kaproskáposzta bennefőtt dagadóval, darafelfujt ribizke-öntettel. *Vacsora:* Vesevelő, kovászosuborkával.

VASÁRNAP. Ebéd: Májpüréleves pirított zsemlyekockával, sonkás fánk, vesepecsenye mártással és burgonyapogácsával, linci torta. *Vacsora:* Hideg sonka tormával, kemény tojással, körített liptói retek.

Receptek

Csirág-felfujt.

Hat személyre. Másfél kg. friss csirágot lehántolunk, a végeit levágjuk és két-három csomóba kötözzük. Gyengén sózott, forrásban levő vízbe rakjuk, phára főzzük, azután szitára rakva, a vizet jól lecsurgatjuk. Hat deka vajban forróra hevítünk hat deka lisztet, a világosra pirult rántást felereszjük hathét deci forró tejjel, habverővel simára elkeverjük, kissé sózzuk és kevés forrás után a sűrű mártást félreállítjuk. Egy mélyebb, megfelelő kerek vagy ovális tűzálló edényt vajjal kikenünk. A csirágok fejeit körülbelül két cm. hosszúságban levágjuk és vele a tálat körülrakjuk, hogy a fejek felfelé legyenek. A csirágok többi részét cm-nyi darabokra vágjuk és ismét lecsurgatjuk kissé. A meleg mártásba keverünk három-négy tojássárgát, másfél deci tejszínt vagy tejfelt, az összevágott csirágot egy evőkanálnyi finoman átszitált fehér zsemlyemorzsát, végül óvatosan hozzávegyítjük a tojások kemény habbá felvert fehérjét. A lömeget a tálba töltjük, felül kevés morzsával hintjük, tejfellel és olvasztott vajjal meglocsoljuk és a forró sütőben húsz-harminc percig sütjük.

*

Párolt fiatal kel. A megtisztított, megmosott fiatal kelt metélt vagdaljuk és sós vízben pár percig főzzük. Ha ez megtörtént, olvasztott vajon — folytonos kevergetés közben — puhára pároljuk. Ha kell, még megsózzuk és reszelt sajttal meghintve tálaljuk. Esetleg reszelt sajt helyett sajtmártást adhatunk melléje, ami tejjel föleresztett vajas rántásba kevert reszelt sajtból készítünk, természetesen a kellő sózásról sem feledkezve meg. Ugyanígy készíthetünk minden más zöldségfélékből is hasonló fogást. Például fejessalátából, zöldborsóból, sárgarépából, parajból, zöldbabból, feketegyökérből stb.

*

Barackos gombóc. Fél kiló főtt, hámozott, áttört rózsaburgonyából tésztát gyúrunk. Körülbelül 15—20 deka lisztet, 2—3 deka vajat, 1—2 tojást és fél kávékanálnyi sót használunk fel hozzá. A szép simára kidolgozott tésztát nagyon vékonyra nyujtjuk és egyforma nagyságú négyszögeket vágunk belőle. Minden négyszöghe egy magjától megtisztított kajszibarackot teszünk, a magot egy hámozott mandulával és egy kockacukorral (esetleg csak az utóbbival) pótolva. A négyszögeket gombócalakúra formálva, kifőzzük sós vízben, majd vizét lecsurgatva, megforgatjuk vajon vagy zsíron pirított zsemlyemorzsában.

*

Kajszibarackleves. Fél kiló magjától megtisztított barackot annyi vízzel, amennyi éppen ellepi, lassan megfőzünk. Az eltávolított magokból kiszedjük a mandulákat, lehúzzuk a héjukat s ezek egy részét is együtt főzzük a gyümölccsel. Az áttört barackot aztán meghintjük egy kávéskanál finom lisztel, fölereszt jük annyi vízzel kevert vörösborral, amennyi levest akarunk, kissé megcukrozzuk, megsózzuk, csipet törött fahéjjal fűszerezzük, fölforraljuk és pirított kenyérkockákkal nagyon forrón tálaljuk.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Mesét

olvashatsz-e, kérdezed, amikor te már elvégezted a negyedik elemi osztályt és a jövő esztendőben középiskolába iratnak be. Természetesen elfelejted, hogy a mese olvasása nem csak az elemi iskolások kiváltsága, hanem mindenkié. Hiszen annál szebb, gyönyörködtetőbb alig van, mint amit a mese adhat. Nagyon sok felnőtt ember is szívesen menekül a mesék birodalmába és hidd el, sok-sok gyönyörűséget talál ott, ahol te már nem akarsz szépet és gyönyörködtetőt találni csupán azért, mert elvégezted az elemi iskolát és úgy gondolod, hogy nagyfiúi méltóságoddal nem fér össze ezeknek a képzeletszülte meséknek a világa...

Próbáld csak úgy olvasni, mint a mesék lelke követeli: odaadással, elmélyültséggel, beleéléssel, sőt együttéléssel. Van annál szebb, mint amikor a mesék világában a jó végül is győzedelmeskedik a gonosz fölött, amikor a jó jutalmat kap és rossz elveszi méltó és megérdemelt büntetését. Minden mese oktat és tanít, nemcsak üdít és szórakoztat. A mese az emberiség legősibb kincse. Mikor még híre, nyoma sem volt a könyvnek, betűnek, az emberi szó már a képzelet szárnyán bejárta a legnagyobb területét a szívnek, léleknek és meséltek. Szájról-szájra adták a mesék világának leírását és nem egy esetben pótolta a mese és tegyük hozzá nyomban, jól pótolta a mai ember minden szórakozását.

Ezért csak nyugodtan és szeretettel vedd elő ismét azokat a meséskönyveket és merülj el néha a szebbnél szebb magyar és virág mesék édes és mindent felejtő szépségében. Látod, mi százszor és százszor megnéznénk a János vitéz, Háry János mesedarabokat és nem unnánk rá soha, pedig ezek is mesék a magyar élet drága képzeletvilágából...

Örülj a mesének és tartsd barátodnak minél hosszabb időkig.

Nyári este

Nyári este feljöttek a csillagok,
A hold a földre mosolyog.
Én is oly boldog vagyok.
A csillagokból kirakott
Fehér tejutat nézem,
S régi magyar multra emlékezem.

Varga Annamária.

Az árva panasza

Az árva mondja: óh, jaj nekem:
Ha édesanyám nem vagy velem.

Úgy fázom hideg a szobám,
Mért hagytál el édesanyám?

Oly sokszor reád gondolok,
De akkor csak mindig sírok.

De szeretnék én is az égbe menni
És ott édeanyám veled lenni.

Akkor nem fáznék, nem éheznék,
Boldogan, anyám veled lehetnék.

Zelinger Katalin I. Dóczi gimn.

Csöpi

Csöpi kutya és nem lányka,
Ott lakik az udvarunkba,
Nézelődik jobbra, balra,
Akad egy kis jó falatja?

Jön idegen az udvarba,
Csöpi vakkant egyet rája,
Rossz idővel nem törődik,
A sarokba behúzódik.

Kinn marad a kézimunka?
Csöpi menten elhúzgálja.
»Ledöntötted poharadat?«
»Ej, ej, Csöpi, szégyeld magad.«

Akad elég sok baleset,
Ami Csöpin már megesett.
De az udvarban mindenki
Csöpit azért csak becézi

Váczy Kató.

Megdobban a szív

Megdobban a szív keblünkben,
Arcunkon a könny ragyog,
A Kárpátok bérces ormán
Magyar zászlónk fent lobog.

Oszlik már a sötét felleg,
Derűsebb a láthatár,
Vidámabban száll a felhő,
Öröm dalt zeng a madár.

Trianoni éjszakánknak
Lassan vége közeleg.
Hajnalfény gyúl fent az égen,
Elszállt már a nagy felleg.

Szilágyi Lenke Dóczi II. b. gimn.

Köszöntő Imre bácsinak

Kedves Imre bácsi!
Szeretnék most Neked
Sok mindenjót kívánni...
S a jó Istent szeretném
Arra kérni,
Hogy engedjen téged
Sokáig élni,
Köszönöm, hogy eddig
Közölted verseimet
Mindezért Neked
Örökre hálás leszek,
Most pedig Imre bácsi
Kívánok neked
Kellemes és boldog
Szép ünnepeket.

Pongrácz Katalin
Dóczi gimn. I. b. o.

A törpe és a kis mókus

Ül a mókus egy fatörzsön
Édes mogyoróval játszik
Okos szemével nézi, nézi
Az arra menő törpe bácsit.

A nagyszakállú törpe bácsi
Odamegy hozzája,
Szervusz kis mókusom:
Mondja nagy vidáman.

Megöleli, játszik vele
A kedves kis törpe,
Lomposfarkú kis mókusa
Ugrál örömébe.

Nemsokára hazamegy
A nagyszakállú bácsi.
A kis mókus a fák tetején
Még tán most is játszik.

Varga Anna Mária.

Tavasz

Megjött a várva-várt tavasz,
Az élet megújítója
Zöld lombokba borítja a fákat,
S jó meleget hoz az egész világra.
Örül néki mindenki,
A kis madár is szereti.
Az erdőben vígan dalolják,
Hogy nincs szebb ország
Nagymagyarországnál.

Szakács Géza.

Ragyogó nyári est

Szépen ragyog a nyári est
süt a hold az égen,
lassan alkonyodni kezd,
csillog, fénylik minden.

Meggyúl a sok apró lámpás
az ég minden táján
oly szép ez a világítás
azurkék kárpitján.

Ragyog minden, jő az alkony,
kigyúl a sok csillag,
fénye látszik minden tájon
s magához hívogat.

Hív mindenkit, ki szereti
a ragyogó eget,
ki szereti, nézegeti
a sok fénylő szemet.

Nagy Erzsébet.

Az árva

Irta: Margit néni.

Zokogva sír a kis árva,
rideg, kietlen szobába.
Nincs már neki Édesanyja,
régen elment hosszú útra.
Anyám, anyám! Édesanyám!
bárcsak az arcod láthatnám!
Ölelhetném a nyakadat,
csókolnám az ajakadat.
Mit ér nekem ez a világ,
nélküled, te drága virág.
Porba sujtott a bánatom,
nincsen nekem már vigaszom.
Nincsen, aki megcsókoljon,
nincsen, aki babusgasson.
Mit ér nekem ez az élet!
nélküled, te drága lélek.
Szeretnék utánad menni,
oda, ahol nem fáj semmi.
Nyugodni a föld ölében
Ott! az aranyos bús sírkertben.

Szereted-e

Szereted-e a nyárt,
Felkelő napnak aranyzó sugarát,
Rigó fütyölést, fecske csicsergést,
Tarka mezőkön vadvirág illatát.

Szereted-e a nyárt,
a kasza pengését,
S kaszálók dalát,
Amint a mezőt letarolják.

Szereted-e a nyárt
Juhászlegény tilinkóját,
Kis barikák bégetését,
Puli kutyák ugatását.

Szereted-e a nyárt,
Felkelő napnak aranyzó sugarát,
Rigó fütyölését, fecske csicsergést,
Tarka mezőkön vadvirág illatát.

Tóth Erzsébet Sára.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Ne tessék haragudni, hogy ilyen soká nem írtam, de sokat kellett tanulni. Most megint kezembe veszem a tollat, azért, hogy írjak Imre bácsinak. Itt küldök egy verset, meg egy elbeszélést. A vers címe: »Megdobban a szív...«, az elbeszélés címe: »Hogy tanultam meg írni.« Ha jó, tessék szíves lenni közölni a »Gyermekek Debreczen«-jében. »A baba vendégség« versemet miért nem tetszett közölni, talán nem felelt meg. Tisztelettel: **Szilágyi Lenke** Dóczi gimn. II.

Üzenet: Az a vers valóban nem felelt meg, ez azonban jönni fog.

Kedves Imre bácsi!

Hosszú hallgatásom után ismét elővettem a tollat, hogy írjak kedves kis lapunk számára. Most megint küldök be egy verset, ha jó, tessék szíves lenni kitenni a »Gyermekek Debreczenjé«-be. — Tisztelettel: **Varga Annamária.**

Üzenet: Mindkét verset a közlendők közé soroztam, most már szünidő lévén, a hosszú hallgatásnak nincs ideje.

Kedves Imre bácsi!

Ne tessék haragudni, hogy oly régen nem írtam. Írok, most már gyakrabban. Itt küldök 2 verset; egy hosszút, s egy kisebbet. Kérem Imre bácsit, ha jó, tessék közölni, ha nem: a tűzbe tenni. Tisztelettel: Szakály Miklós

Kedves Imre bácsi!

A nyári vakációt ismét Tornyospálcán töltjük. Így van alkalmam a természet szépségében gyönyörködnöm és mindent megfigyelnem. Különösen szép a Tisza kanyargós partja és a távoli, homályosan látszó beregi hegyek. Most küldök Imre bácsinak egy elbeszélést és egy verset kis lapunk számára. Az elbeszélés címe: »Virágzik a vadszőlő«, a vers címe: »Csöpi«. Nagyon kérem Imre bácsit, ha alkalmasak lesznek, úgy szíveskedjék közölni kis lapunkban. Nagy örömet tetszene szerezni e kívánságom teljesítésével. Ha nem megfelelő, úgy tessék szíves lenni megüzenni. Kérésemet megújítva maradok hű munkatársa. Tisztelettel: **Váczy Kató.**

Kedves Imre bácsi!

Levelemmel újból Imre bácsi elé járulok, melyben egy pár munkámat küldök. Nagyon szépen kérem Imre bácsit, hogy a megfelelőt szíveskedjék közölni. Fáradságáért hálás köszönetet mondva. — Maradok tisztelettel. Jó egészséget kívánva: **Nagy Erzsébet.**

E heti könyvjutalmat Papp Erzsébet, Nagy Ilona Éva, Hovátby Ákos kapták. Jutalomkönyvüket csütörtökön délután 4—5 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Az öreg koldus

Volt a faluban egy öreg koldus. Szegény ember alig tudott már járni is. Az ucca rossz gyerekei mindig hajigálták, csúfolták a szegény koldust. Egyszer megjárták. Megbüntette őket a jó Isten. Amint kint játszadoztak a réten, az öreg koldus éppen arra ment. Megint csúfolták, hajigálták. — Amint javában csúfolták, egyszer egy megvadult bika feléjük rohant. Megijedtek bezzeg, húzódtak a koldus felé, hogy hátha megvédelmezi őket. Az öreg boldus feléje fordult a bikának és botjával rávágott a bikára. Ekkor előállott egy kisfiú és bocsánatot kért tőle, hogy ily rosszul bántak vele. Ekkor pajtásaihoz fordult és így szólt: „Bajtársaim ! nehogy merjétek bántani ezt az öreg boldus bácsit, mert látjátok, hogy ő mentett meg bennünket a haláltól. Ha ő nem védelmezett meg volna bennünket, akkor a bika halálra taposott volna bennünket.« Most pedig szólt a koldushoz: »Tessék jönni nálunk, édesanyám majd ad ennivalót.« — Mikor hazaértek, Lajcsika, mert így hívták a kisfiút, elmondotta az édesanyjának, hogy mi történt. Ekkor az öreg koldust jól megvendégelték. De a fiúk nem is merték többet bántani.

Váradi Irma V. oszt.

Elektromosság

Áramló elektromosság

A villamosáram munkái: Az áramkör.

Van az elektromosságnak egy másik fajtája is az elektromos vagy villamosáram, amely már nem nyugszik meg egy helyen, hanem folyton áramlik a vezetékben. Ez a közéletben használt elektromosság, amely csodálatos munkát tud végezni. A villanytelep áramfejlesztőgépeinek (generátorainak) sarkairól elindulva megvilágítja az áramkörébe kapcsolt lámpákat, hőt fejleszt és felmelegíti a villamosvasalókat, motorokat hajt stb.

Az áram ezeken kívül vegyi hatásokra is képes. A vizet felbontja alkotóelemeire, a rézgálicból bizonyos állapot mellett kiválasztja a rezet stb. Ma már a kémiának is nélkülözhetetlen eszközévé vált, ahol is a legbámulatosabb munkákat hajtja végre. Ezeken kívül még számtalan hatása van így pl. változást idéz elő az élő szervezetben, mágneses erőket fejleszt.

Most térjünk át egy másik dologra. Magyarázzuk meg mi is az az áramkör.

Az elektromos áram elindul a telep egyik sarkáról, átrepülve a lámpán egy másik dróton visszatér a telep másik sarkába. Az áram tehát egy teljes kört futott meg s ezt hívjuk áramkörnek. Ha valahol a drótot kettévágjuk a lámpa kialszik, mert a szakadást nem tudja áthidalni az áram, meg ne próbáljuk azonban így kettémetszeni a villamoshálózat vezetékét, mert igen megjárjuk, ütést kapunk, amely veszélyes is lehet.

Tisztázzunk még egy másik dolgot is. Az előbbiekben többször beszéltünk sarkokról is.

Az áramforrásnak két pólusa (sarka) van u. m. pozitív (jele: +) és negatív (jele: —). A közhasználatban lehosszabbik sarok a negatív, a rövidebb vő elemeknél (zseblámpaelemeknél) a a pozitív.

Simon Miklós ref. gimn. tan.

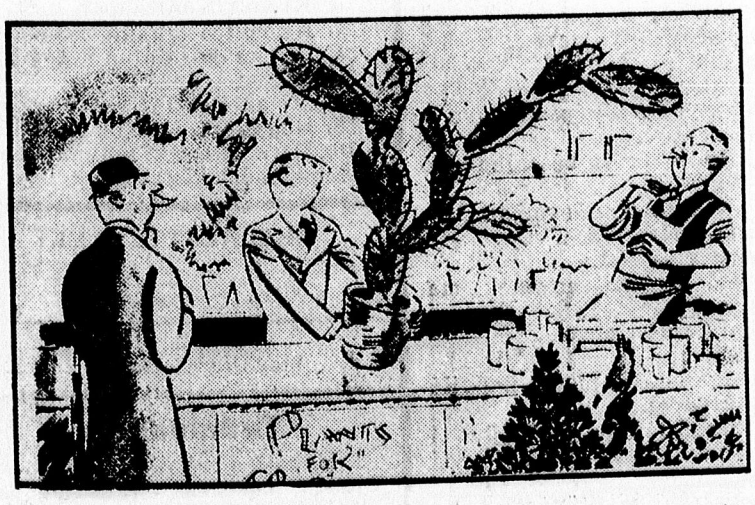
Judas Matyi

Vámvizsgálatnál.

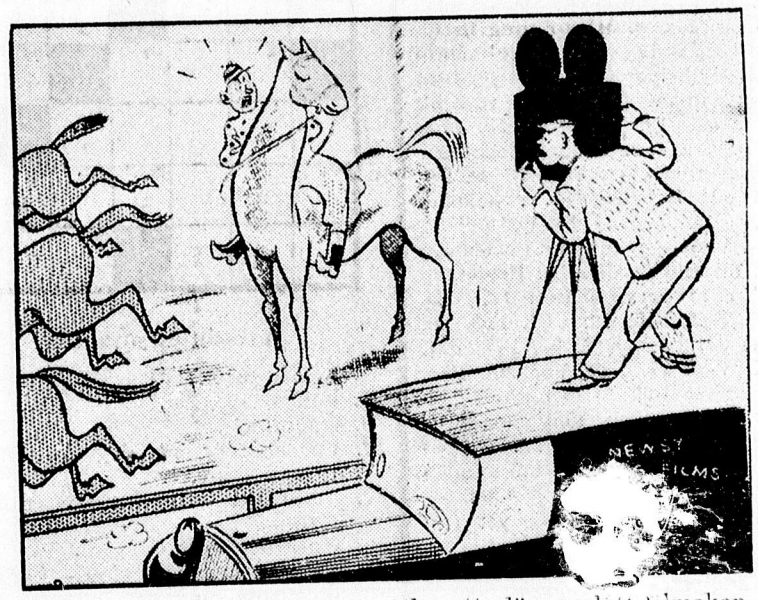
— Te nyertél ! Igazad van, nem csempésznő !

Egyszerű feladat.

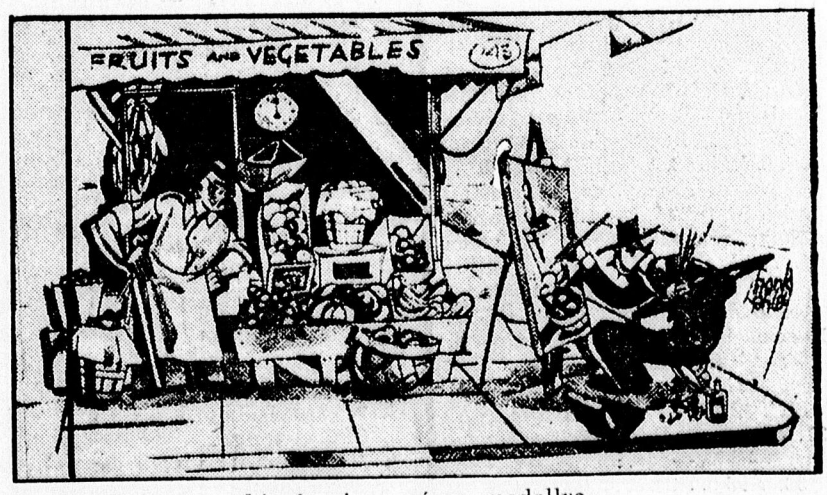

— Kérem, csomagolja be szépen, az úr magával akarja vinni.

Kisért a mult...

— Vigye el a masináját! Ez az átkozott dög azelőtt filmeken szerepelt!

A csendéletfestő, akinek nincs pénze modellre.

Tanács

— Holnap lesz az első pöröm. Egy pasas engem bízott meg a védelmével.

— Az első dolgod az legyen, hogy kérjed az illető elmeállapotának megvizsgálását.

— Miért ?

— Mert, aki rádbízza a pörét, az biztos bolond.

Biztató kilátás

A boxbajnokhoz becsönget egy pénzbeszedő.

— Mi tetszik ? — kérdi ajtót nyitva a boxbajnok.

— Elhoztam, kérem, a számlát.

A boxoló felhúzza a boxkesztyűit és így szól:

— Na, jöjjön csak beljebb, majd mindjárt elintézem ...

Nagyszámú család

Az asszony odaszól az urához:

— Gyere, János, megfürösztjük a gyerekeket. Én mosom, te meg törölgeted őket.

Pesti magyarázat

— Papa, mi az a kényszerleszállás ?

— Ha az ember jegy nélkül utazik a vonaton és jön a kalauz.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György.

SAKK

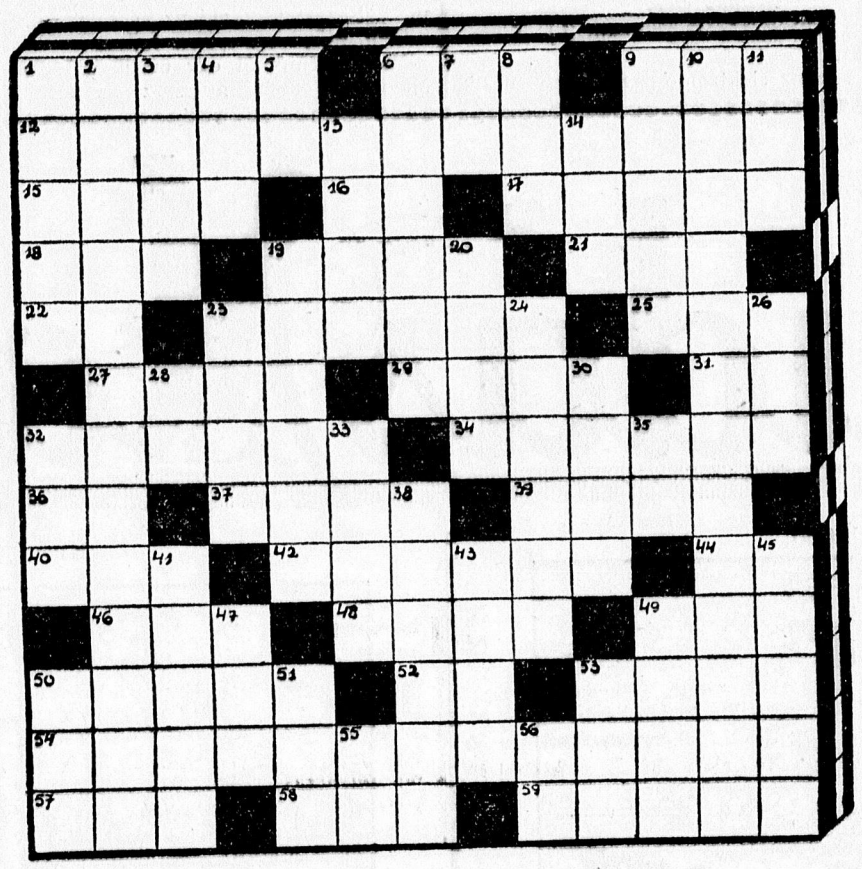
Katalán vezércsel

Játszották levélváltás útján 1939-ben. Világos: *Monostory Lajos*, Orosháza, Sötét: *Mosonyi Kálmán*, Mezőhegyes.

1. *d4, Hf6.* 2. *c4, e6.* 3. *g3, d5.* 4. *Fg2, c6.* Bármilyen előkelő szavazatok szólnak itt dc4. mellett, nem hiszem, hogy ez lenne a helyes. A katalán vezérsel nagyon emlékeztet a Réti megnyitásra. Ha ott a sötét játék alapja a d5 gyalogbázis, itt sem lehet helyes ezt feladni. 5. *Hc3!* . . . A semmeringi Fine-Ragosin játszmában itt Vc2 történt, a c4 gyalog védelmére. A c4 gyalog testi épségét azonban semmi veszély sem fenyegeti. Pl. 5. . . . dc4. 6. Va4!, b5? 7. Hb5! ab5. 8. Vb5. Fd7. 9. Vc4 és világos két gyalogelőnnyel nyeri vissza a tisztet. 5. *Hdb7!* 6. *cd5. ed5.* 7. *Ih3.* Természetellenesnek tartom c6 után. 7. . . . *Fe7.* 8. *0—0, 0—0.* 9. *Ff4, Be8.* 10. *f4!?, Hf8!* 11. *f3* . . . — Kényszerlépés. 11. . . . *c5!?* Vakmerőség! Sötét a fekete színű mezők védtelenségére játszik, ezért vállalja a d5 gyalog meggyengítését. A lépés helyes is, de két lépéssel később technikai hiba miatt roszabb állásba kerül. 12. *Fe5, cd4.* 13. *Fc4, He6?* Ime, a fent említett technikai hiba. Sötét kihagyta a biztosító *h6!* lépést. 14. *g5!, Hh5.* 15. *f4!* . . . — kellemetlen. — 15. . . . *Hd4,* 16. *Vd4:b6!* 17. *b4* . . . — Világos gyanutlanul belemegy az állás további feszítésébe. Helyesebb lett volna az egyszerűsítés: 17. Vd5, Vh3. 18. Fh3, Fc5. 19. Kh1. Fe3. 20. Ve4. b5! 21. Hb5, Hf4. 22. Bf4, Ff4. 23. Vf4, Vd5. 24. Fg2, Vb5. 25. Fa8, Ba8. bár a végjáték a szétszakított gyalogállás miatt a gyalogelőny ellenére is valószínűleg remis. — 17 . . . *h6!* — A gyalog nem üthető, mert Ff6 minden változatban előnybe hozza sötétet. — 18. *Hd5, Fh3.* 19. *Fh3, hg5.* 20. *fg5, Fg5.* 21. *Ve4!!* Ez a kitűnő lépés egyaránt védi Be2 és Fe3 fenyegetéseket, egyben támad f7-re és c7-re. 21. . . . *b5!* 22. *Ve6!* . . . Az áldozat elfogadására sötét nagy játékot kap Be5-tel. Néhány változat: A) 23. e4, Hf4. 24. Fg2, Ig2. 25. Kg2, Be4; jó állással. B) 23. Fg2. Hf4. 24. Bad1, He2. 25. Kh1, Ve8; jó állással; C) 23. Bf5, Bb8, 24. Va5, Fe3. 25. Kh1, Fb6 nyer. — vagy 24. Ve4, Vd5, 25. Vd5, Bd5. 26. Bd5, Hf4, stb. D) 23. Vb7. Vd5. 24. Vd5, Bd5. 25. Fg2, Bad8 minőségelőnnyel. — 22. . . . *Hf4.* 23. *Hf4, Vd4.* 24. *Kh1* . . — Világos itt e3-mal vezért tarthatott volna két bástyáért. Nem hiszem azonban, hogy remisnél többet ért volna el. 24. . . . *Ff4,* 25. *Bad1, Ve3.* — Hiba lenne Vb4. 26. Vf3! g5, 27. e3 miatt. — 26. *Fg4, Bab8.* 27. *Vg2, Ve4.* 28. *Bd7* . . . — Megengedi a vezércserét 2 tempóért. Kérdés: érdemes volt-e? — 28. . . . *Vg2,* 29. *Kg2, Be4.* 30. *a3! Bc4.* — Fh2? 31. Ff3, Bh4. 32. Bh1 s világos tisztet nyer. — 31. *Ff5* . . . — Most már tényleg fenyegetett Fh2. — 31. . . . *g6.* 32. *Fd3, Bc7.* 33. *Fb5* . . . 33. . . . *Bd7,* 34. *Fd7, Fd6.* 35. *Bad1, Fe7.* 36. *Bd3, Bd8.* 37. *Kf3, Kf8.* 38. *Ke4, Kg7!* — Az állás titka: semmi egyéni akció. A futár nem mozdulhat, mert a bástya megtámadja; világos elkerüli a cserét. — 39. *Ke5, Kf8.* 40. *Fc6, Bd3.* 41. *ed3, Fg5.* 42. *Kd6, Fc1. és világos ajánlatára remis.*

Ambrus Sándor

Keverve-kavarva

Vízszintes sorok:

1. Állati férőhely.
6. Fohász.
9. Gyomlál.
12. Vörösmarty Mihály költeményének címe.
15. Amerikai macskaféle ragadozó.
16. Mutatószócska.
17. Költő és kritikus (1804—1858).
18. Tisztítószermárka.
19. Lépek — latinul.
21. Főúri cím Abesszíniában.
22. Görög betű.
23. Lakóház része — névelővel.
25. Méhlakás.
27. Házi szárnyas.
29. Sík terület.
31. Kötőszó.
32. Gimnázium.
34. Térkép.
36. Háziállat.
37. Béka — latinul.
39. Azonos magánhangzók.
40. Aradi Kereskedők Clubja.
42. Leánybecenév.
44. B. H.
46. E. S. O.
48. Vissza: Reked.
49. Francia király.
50. Erdélyi bányaváros.
52. Kicsinyítőképző.
53. Északi tenger.
54. Most került vissza az anyaországhoz.
57. Időhatározó kötőszó.
58. Angol pálinka.
59. Eszmény.

Függőleges sorok:

1. Vakar.
2. Szentség nagy betegek számára.
3. Keret.
4. Ellenértéke.
5. 1005— római számmal.
6. Férfinév.
7. Személyes névmás.
8. A. H. B.
9. Ősmagyarok fegyverei.
10. Arany János verses elbeszélése.
11. Kereskedelmi rövidítés.
13. Spanyol női név.
14. Több sváji folyó neve.
19. Familia.
20. Hangszer.
23. Gárdonyi Géza népszínműve.
24. Fiú becenév.
26. Kettőzött kettős vássalhangzó.
28. Igevégződés.
30. Más — latinul, nőnemben.
32. Női becenév.
33. Pozitív elektród.
35. Az első gyilkos nevének magánhangzói.
38. Indiai kerület neve.
41. Magból hajt.
43. Egyszerre látta meg a napvilágot társával.
45. Széchenyi István gróf műve
47. Angol számnév.
49. Mese.
50. Finnországi kikötőváros.
51. Öreg, vén.
53. B. E. D.
55. Hat — római számmal.
56. 100- — római számmal.

Egész heti kitünő szórakozást nyújt a **Magyar Rejtvényujság,** 20 oldal, ára 16 fillér, minden dohánytőzsdében kapható.

Oh, irgalom atyja, ne hagyj el:

(Az alábbi borzalmas betürejtvényekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

1.
Befejezték az ekék céllövőbajnokságát

2.
EL., ZÓ

3.
NÉMNAGY

4.
Pál apostolnak tú van a kezében

5.
TENIS

6.
Z

7.
Legyek rá kiváncsi? Csirkefogó

8.
MEESZ

Tanár úr kérem!

1. Ki született Borsiban?
2. Hol van Ouezaltenango?
3. Melyik királyunknak volt a jelmondata: „A régi tisztesség reményében!"?
4. Hol fordul elő ez a refrén: „Ej, ráérünk arra még!"?
5. Ki találta fel a dinamitot?
6. Ki volt Xanthippe?
7. Ki volt a „turini remete"?
8. Hogya definiálná a gömb fogalmát?
9. Mi az élesztő?
8. Hogyann eiálá fa gmöbdjb
10. Mi a lencsék fénytörőképességének mértékegysége

BETŰREJTVÉNYEK:

1.
n 1 mázsa

2.
L megállapitották a súlyát

Tudnivalók:

1. Egyetlen rejtvény helyes megfejtése elégséges.
2. E heti rejtvényeink megfejtéseinek beküldési határideje: péntek este 6 óra.
3. A megfejtések a jövő héten A nyertesek névsorát a „Hirek" között **„Rejtvényfejtők figyelmébe"** cím alatt helyeztük el.

REJTVÉNYSZELVÉNY

1939 július 16.

Név:

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Mikor kell az iparostanonc szabadságát kiadni

Az iparosok közül sokan még mindig nem tudják, hogy a tanoncaik szabadságát mikor kötelesek kiadni és ha már kiadták, ezzel kapcsolatban milyen intézkedéseket kell tenniök, ha bírságolást és kellemetlenségeket elkerülni akarnak.

Az iparügyi miniszter 30.00—1936. számú rendeletével szabályozta a tanoncszabadság kérdését és a rendelet 49. §-a ezt mondja:

A tanoncot megillető legfeljebb két részben megadható 14 napos szabadságot a tanonciskolai szünet idejében kell a tanoncnak — kívánságát lehetőleg figyelembe véve — megadni. Ettől a szabálytól eltérni csupán az idényhez kötött iparoknál szabad. Ebben az esetben a tanonc szabadságidején sem az iskola, sem a testnevelési (levente) gyakorlatok látogatására nem köteles.

Az iparos köteles a szabadság idejét kezdete előtt legalább 8 nappal a tanonccal közölni és az iparhatóságnak (ipartestületnek), valamint a tanonciskola igazgatójának bejelenteni.

Ha a tanonc idényhez kötött iparban szabadságát a munka szünetelése alatt élvezi, őt a szabadságidőre fizetés és a természetben járó szolgáltatások akkor is megilletik, ha egyébként ezeket a munka szünetelése alatt nem kapná.

A tanonc szabadságába a betegségben töltött időt, hacsak nem a szabadság megkezdése után betegszik meg, betudni nem szabad.

Eddig szól a rendelet, amelynek utasításait az iparosok — saját érdekükben — célszerű, ha betartanak.

A fehérnemü, ágyneműkészítő iparban fizetendő legkisebb munkabérek

A fehérnemű, ágynemű (ide nem értve a paplant), a varrópárna, a nyakkendő, a fejkötő, a bajuszkötő és a fülkötőkészítő iparban az iparügyi miniszter a következő legkisebb munkabéreket állapította meg Debrecenre nézve:

A) Órabérek

Szakmunkásoknak:

1. Aki önálló szabási munkát készít, méret után szab és önállóan próbál 63; 2. Aki minta és méret után szab 50; 3. Aki tömegmunkákat önállóan kiszab 30; 4. Gépvarrónők: a) különleges (extra) munkát készítő 55, b) I. osztályú munkás 45; c) II. osztályú munkás 40; d) III. osztályú munkás 30 órabér-fillér.

Segédmunkások:

1. Kivágó, átvevő, munkakiadó, kézi gomblyukazó, gépvasaló 30; 2. Géplyukazó 29; 3. Szálazó, erősítő varrást végző (riglizö) gombfelvarró, forgató, árukfektető, keményítő, behajtó, gallérelőkészítő, bélyegző, áruvágó, csomagoló: a) férfi 29, b) nő 25 órabérfillér.

B) Szakmány (akkord) bérek

1. Angol vagy apacsing kétszer tűzve 16 öltéssel varrva, minden bélelve, különleges extra kivitel 50; 2. I. o. angol vagy apacsing kétszer tűzve 14 öltéssel varrva, minden bélelve 35; 3. II. o. angol vagy apacsing szimpla tűzéssel varrva, 10 öltéssel, mellbélés nélkül 30; 4. III. o. angol vagy apacsing szimpla tűzéssel varrva, francia nyílás, szívecskével 25; 5. Tiszti, pilóta, cserkész vagy formaing, fehér vagy festett anyagból, gallérral 35; 6. Sporting készen kapott gallérral, zsebekkel, Extra kivitel 45; 7. I. o. kivitel, minden bélelve 30; 8. II. o. kivtel, mellbélés nélkül 25; 9. Munkás v. katonaing, egyenes váll, behajtott nyílás, öt öltéssel, szívecskével, gallér bélelve, gallérral együtt 18; 10. Zöld katonaing gallérral együtt 32; 11. Rövidujjú sporting, Extra kivitelben 35; 12. I. o. kivitel 27; 13. II. o. kivitel 20; 14. Frakking, Extra kivitel, méret után 65; 15. Frakking, Extra, raktári 55; 16. I. o. kivitel, mell- és hasfolttal 55; 17. I. o. kivitel, csak mellfolttal 45; 18. Rátűzött mellű, félkemény (szmoking ing) Extra kivitel, méret után 60; 19. Rátűzött mellű ugyanaz raktári 50; 20. I. o. kivitel 50; 21. II. o. kivitel 40; 22. 1—12. tételeknél, ha a mell redőzveve van, felár 10; 23. Rátűzött mellű sifoning (auflagos) II. o. kivitel 30; 24. III. o. kivitel 25; 25. Hálóing, extra kivitel 50; 26. I. o. kivitel 35; 27. II. o. kivitel 30; 27. Pizsama vagy reggeli köntös, Extra kivitel (zseb kétszer tűzve, letűzéssel), méret után v. raktárra 110; 29. I. o. kivitel 60; II. o. kivitel (zseb egyszer tűzve, letűzéssel) 50; III. o. kivitel 45; 32. Paszpol vagy vitézkötés dísszel, felár 10, 33. Alsónadrág rövid, Extra kivitel (nadrágtartó pánttal 25; 34. I. o. kivitel nadrágtartó pánttal 18; 35. II. o. kivitel 16; 36. III. o. kivitel (szimplán varrva, öt öltéssel) 13; 37. Alsónadrág, hosszú Extra kivitel 35; 38. I. o. kivitel 22; 39. II. o. kivitel 18; 40. III. o. kivitel 15; 41. Rövid katona vagy munkás alsónadrág III. o. kivitel 16; 42. Munkás v. katonaalsónadrág, fűzős, hosszú, III o. kivitel 16; 43. A 42. szám kivételével az összes fenti alsónadrágokért, ha csak fűzővel készülnek, 5 fillérrel kevesebb fizetendő. 44. Gallér, extra kivitel (16 öltéssel, kétszer tűzve, halcsontlyuk vagy merevítő vasakkal, bélelve) 10; 45. I. o. kivitel (14 öltéssel, halcsontlyuk vagy merevítővasakkal bélelve) 7; 46. II. o. kivitel (12 öltéssel, egyszerűen tűzve, bélelve) 7; III. o. kivitel (8 öltéssel, bélelve) 5; 48. Orvosi munkaköpeny vagy mackóruha extra kivitel 60; 49. I. o. kivitel 50; 50. II. o. kivitel 40; 51. Munkásruha, húzós nadrággal 50 akkorbér fillér.

C) Bedolgozó önálló iparosoknak fizetendő munkadíjak

1. Angol vagy apacsing Extra kivitel, sűrített gomblyuk, minden bélelve, duplán, apró öltéssel tűzve, két gallérral 2.—; 2. I. o. kivitel, minden bélelve, két gallérral 1.30; 3. II. o. kivitel mellbélés nélkül 2 gallérral 1.—; 4. III. o. kivitel szimpla varrással, francia nyílás, szívecskével, két gallérral, csak a gallér bélelve —.75; 5. Tiszti, pilóta, vagy cserkészing I. o. kivitel 1.—; 6. Sporting, extra kivitel, minden bélelve, pótgallérral 1.90; 6a. Extra kivitel minden bélelve, pótgallérral 2.05; 7. I. o. kivitel, pótgallérral 1.35; 7a. I. o. kivitel, pótgallér nélkül 1.25; 8. II. o. kivitel, mellbéléssel, pótgallérral 1.15; 8a. II. o. kivitel, mellbélés nélkül és pótgallérnélkül 1.05; 9. Sporting rövid ujjal, extra kivitel 1.60; 10. I. o. kivitel 1.10; II. o. kivitel 1.—; 12. Katona vagy munkásing —.45; 13. Katonaing, gallérral, zöld —.85; 15. Frakking, extra kivitel, mell- és hasfolttal 2.—; 16. I. o. kivitel mell- és hasfolttal 1.70; 15a. A 14—15. alatti darabokért, ha csak mellfolttal készülnek, 10 fillérrel kevesebb fizetendő. 16. Rátűzött mellű félkemény (szmoking) egy gallérra, extra kiv. 2.25; 16a. Ugyanez redőzött mellel 2.—; 17. I. o. kivitel 1.60; 17a. Ugyanaz redőzve 1.80; 18. Hálóing minden fazonban, Extra kivitel 1.40; 19. I. o. kiv. 1.15; 20. II. o. kiv. —.92; 21. Rátűzött mellű sifoning (auflágos) II. o. kiv. 1.—; Ugyanaz III. o. kiv. —.90; 22a. Puplining, gallér nélkül I. o. 1.15; 23. Pizsama vagy köntös Extra kiv. (floridas és sifonbélésanyagtól eltekintve, egyéb idegen anyag bedolgozása nélkül, egyszerűbb sujtással készült és háló célokat szolgáló 3.70; 24. I. o. kivitel 1.60; 25. II. o. kivitel 1.40; 26. III. o. kivitel1.20; 26a. Pizsama vagy köntöshöz kész paspol felvarrása —.20; 26b. Pizsama v. köntöshöz paszpol készítése és felvarrása —.30; 27. Rövid alsónadrág francia, extra kivit. (nadrágtartó pánttal) 1.—; 28. I. o. kivite, öves (nadrágtartó pánttal) —.55; 28a. U. a. fűzős —.40; 29. II. o. kivit., öves —.40; 29a. U. a. fűzős —.35; 30. III. o. kiv. öves —.33; 30a. U. a. fűzős —.29; 31. Alsónadrág hosszú, öves, extra kiv. 1.10; 31a. U. a. fűzős —.90; 32. I. o. kiv., öves —.65; 32a. U. a. fűzős —.55; 33. II. o. kiv., öves —.54; 33a. U. a. fűzős —.40; 34. III. o. kivitel, öves —.40; 34a. U. a. fűzős —.40; 35. Munkás alsónadrág öves, rövid —.28; 35a. U. a. fűzős —.24; 36. Katona v. munkás alsónadrág, öves, hosszú —.24; 36a. U. a. fűzős —.30; 37. Külön gallér darabonként —.32; 38. Külön kézelő páronként —.40; 38a. halcsont lyukkal készült gallérokért darabonként felár —.03; 39. Orvosi munkaköpeny, vagy mackó ruha, extra kiv. 1.60; 41. I. o. kiv. 1.30; 41a. II. o. kiv. 1.10; 42. Munkásruha húzós nadrággal 1.30 pengő darabonként. Az összes munkák mosás nélkül kikészítve, a frakk -s szmoking ing vasalás nélkül értendők.

Gyáripar

1. Kézilány, címkevarró, bélyegző, szálazó, darabösszerakó eltisztázó, munkacsomag összeállító, gombfelvarró, gallérbehajtó, gallérelőrekészítő a) férfi 29, b) nő 25, 2. Géplyukazó, gépvarró 29; 3, Kész minta alapján kivágó, áruvágó 29; 4. Munkát átvizsgáló, átvevő, munkaellenőrző 45 órabér fillér.

Ha tömeges munkánál a bedolgozó kézműves iparosnak színenként és számonként 3 darabnál kevesebbet adnak ki, a darabok után 10% felár fizetendő. Méret utáni rendelésnél a bedolgozó kézműves iparosnak 50% felár fizetendő. A munkakiadók kívánságára próbaing készítendő egy vagy két darabnál is. Szétfejtett próbánál további 25%-os felár fizetendő.

Abban az esetben, ha a bélést, gombot is a bedolgozó iparos adja, azt külön fel kell számítani s a számlán világosan fel kell tüntetni, hogy menynyi bélés és gomb lett hozzáadva. A hozzávalók ára az önköltségi ár 5 százalékánál alacsonyabb nem lehet.

A kivitelezés I., II., III. római számmal vagy Extra szóval jelölendő meg a munkadarabokon.

A bedolgozó iparosnak a munkadarab díjra 10%-os üzemi költséget kell fizetni. Méret utáni rendelésnél 25 százalék, a próbadarab után pedig 20 fillér felár fizetendő a munkásnak az igazításért. A munkaadó köteles megtéríteni a munkásnak az általa adott és tényleg felhasznált cérna árát.

Munkába lépő munkások osztályokba sorolását a munkaadó végzi, megállapításának eredményét azonban legkésőbb az első munkahét végéig a munkással közölnie kell. Ha a munkás a munkaadó osztályba sorozását nem fogadja el és emiatt a szolgálatból kilép, neki utolsó munkahelyén kapott bérének megfelelő munkabért kell fizetni.

Ez a rendelet nem érinti olyan szerződés vagy megállapodás hatályát, amely a munkásra nézve kedvezőbb helyzetet biztosít.

A heti 48 órán túl 60 óráig teljesített munkáért 25%, 60 órán túl 30%, a törvényes munkaszüneti napokon teljesített munkáért pedig 50%-os túlórabért kell fizetni.

A tímáriparban fizetendő legkisebb munkabérek

Az iparügyi miniszter a kézműves-jellegű tímáriparban a következőképpen állapította meg a fizetendő legkisebb munkabéreket:

A) Napszámos, segédmunkás 34 órabérfillérben;

B) Szakmunkások részére:

1. aki meszes hústalanítást (sérolást), kézi faragást, színtelenítést (buffolást) vagy barkázást végez 64 fillér órabér;
2. aki húsolást, gépi faragást, géppel vagy kézzel hústalanítást (blachirozást) vagy aláhúzást végez — — — — — — 56 fillér órabér;
3. aki egyéb szakmunkát végez:
   a) egy évnél kevesebb gyakorlat-al — — — — — — — 46
   b) egy évnél több gyakorlattal 48 fillér órabér.

A súly vagy darab (akkord) szerint teljesített munka után az egy órára eső kereset nem lehet kisebb, mint a 10%-kal növelt legkisebb órabér.

Ez a rendelet nem érinti annak a megállapodásnak hatályát, amely a munkás részére kedvezőbb helyzetet biztosít.

Túlóradíjak:

A heti 48 órán túl 60 óráig teljesített munkáért 25%, 60 órán túl 30%, a törvényes munkaszüneti napon végzett és a vonatkozó rendelet szerint (B.K. 1939. 13. szám) túlórának minősülő munkáért 50% túlóradíjat kell fizetni.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Aratás után 32 millió mázsa búzával számolnak

Tízmillió mázsa búza külföldi elhelyezéséről kell gondoskodni

A földmívelésügyi miniszter jelentései mindvégig a búzatermés javulásáról számoltak be és a végeredmény a minisztérium szerint is legalább 28 millió q búza, a tőzsde értesülése szerint pedig ennél még több is, nem lehetetlen, hogy egészen 30 millió q-ig felmegy. Az átmeneti készleteket a szakkörök 4 millió q-ra becsülik, vagyis a legrosszabb esetben is 32 millió q búza áll az idei aratás után rendelkezésünkre. Ezzel szemben

a belső szükséglet vetőmaggal együtt mintegy 20 millió q,

természetesen az új területet számítva s ha számbavesszük, hogy az idén sok a megdőlt, az üszkös, konkolyos, szemetes búza, amit természetesen legfeljebb etetéssel lehet majd értékesíteni, akkor is mintegy 10 millió q búza belföldi elhelyezéséről kell gondoskodnunk. Ez pedig nem kis feladat akkor, amidőn a búzánál a legrosszabb elhelyezést éppen a szabad devizájú, vagy nemes valutájú országokba való értékesítés jelenti. Rotterdami paritásban a magyar búza ára rendkívül gyenge most. A hollandi piacon a búzát 3.80 hollandi forinttal jegyzik, ami 2.80 pengős átszámítási kulcs alapján — betudva a felárat is, — legfeljebb 11 pengőnek felel meg. Ezt azonban Rotterdamig 4.— pengő fuvar terheli, tehát a búzáért mi rotterdami értékesítés esetén mintegy 7 pengőt kapunk, a kormány búzaértékesítő szerve viszont húsz pengőt fizetett érte. S ha valamivel kevesebbet — megfelelően a búza budapesti paritásának, — akkor meg annyival több a fuvarköltsége Rotterdamig, mert hiszen a Budapest—Rotterdam útvonalat ebben az esetben a vidéki állomás—Budapest útvonal növeli. Svájcban valamivel jobban állunk. Ha a magyar kormány, illetve a gazdaalap számláján a magyar gazdasági élet a rotterdami piacon értékesülő búzára eszerint 13 pengőt fizet rá, a svájci értékesítés esetén a ráfizetés nem több 9 pengőnél. S miután az idei gazdasági évben mintegy 420.000 q búza ment Svájcba, ez azt jelenti, hogy a svájciak magyar búzafogyasztása hozott ugyan 8.4 millió pengőt a magyar gazdának, de mivel ennek a búzának az értéke a határon még 4 millió pengő sem volt, 4.5 milliót a magyar gazdasági élet többi ágai fizettek meg a magyar gazdának és nem a svájci fogyasztó. Hogy vajjon ennek nemzetgazdasági szempontból mi az előnye, azt igazán nehéz lenne egyszerű szavakkal megmagyarázni.

Az új terület búzatermélése az idén mintegy 300.000 kat. holddal nagyobb, mint tavaly volt

s ebből csak 300.000 kat. hold esik az újonnan visszaszerzett területekre. A búzatermelés vonzóereje tehát idehaza akkor, amidőn a búza ára a nemzetközi szabad piacokon olyan rendkívül alacsony, nem hanyatlik, hanem emelkedőben van. A gazda számára a termelés legkényelmesebb megoldása az, hogy búzát vet és előre kiszámíthatja, hogy ez a szerény befektetés mit hoz számára. Ha a búza árát csak mesterséges eszközökkel lehet bizonyos szinten tartani, akkor a gazdaságpolitika bölcsesége abban van, hogy legalább is egyensúlyozza a termőterületet és a prémiumot semmiesetre sem állapítja meg olyan magas szinte, hogy azért érdemes legyen még növelni is a különben apasztásra ítélt búzatermést.

Teleki Pál miniszterelnök már kijelentette, hogy nem lesz többé prémium, amit kétségtelenül úgy kell érteni, hogy nem lesz olyan mértékben, mint amilyenben eddig volt. Nem volna helyes, ha a rendszert átmenet nélkül megszüntetnék, mert a gazdasági életnek időt kell engedni az alkalmazkadásra és a mankót sem lehet váratlanul elvonni egy termelési ágtól. De az ilyen kijelentést röglön követnie kell a megfelelő intézkedésnek is. A gazdáknak most kell megtudniuk, hogy mire számíthatnak és nem akkor, amidőn már elkészültek a jövő évi termelési tervükkel. A támogatást nem lehet egyszerre megvonni, de úgy kell átalakítani, hogy ne azt jutalmazzák, aki búzát termel, hanem azt, aki lemond a búza termeléséről, miután az a cél, hogy a búzaterületet addig apasszuk, amíg a kiviteli fölöslegtől lehetően egészen meg nem szabadulunk.

Amerikában is azt a farmert támogatják, aki lemond a búzatermő területnek egy részéről.

Nálunk is azt kellene mondani, hogy aki jövőre az utolsó öt esztendő átlagos területének 20—25 százalékával csökkenti búzatermőterületét, megfelelő támogatást kap.

Gyakorlatilag a támogatást legjobb lenne talán a tengeri termelésének fokozásához kötni. A tengeri ára már évek óta nemcsak nálunk, hanem a világpiacon mindenütt magasabban áll a búzáénál és mivel nálunk a tengeritermés átlaga 13—14 q, azaz jóval több, mint a búzáé, a gazda kétszeresen jól járna, mert több reménye lenne és mert az ár is magasabb. Az idei gazdasági évben 26 millió q tengeri termett az országban és ez éppenhogy elég volt, ma már csak nagy nehézségek árán lehet tengerit összeszedni. Az ősszel a szeptemberi tengeri 11.25 P-vel indult és ma fokozatos emelkedés után az árszint 17.50 pengő körül van. Pedig a mostani jó termés egy 28 millió q-s, igen jó termésre következett. Nálunk a tengeri ritkán elegendő a saját szükségletünkre — harmadéve volt kb. 4 millió q kivitelünk — és voltak már olyan éveink is, hogy közepes termés mellett is bőségesen kellett tengerit behoznunk. Az idén élő sertés és zsír, szalonna, hús formájában körülbelül 600.000 sertést adtunk el a külföldre és ha átlagosan 4 q-val számolunk, ez mintegy 2.4 millió q tengeri kivitelének felel meg. Ezért a tételért kaptunk 75 millió P-t, ami azt jelenti, hogy egy q kivitt tengeri átlagos ára a határon 30 P volt minden támogatás nélkül.

A tengeri prémizálása tehát a búzával szemben még azt is jelentené, hogy idebent lényegesen megnövekednék a munkakereslet, mert a tengerit gondozni, kapálni kell, másfelől pedig a sertéssé való feldolgozás során még tovább foglalkoztatja munkásainkat s a hazai gazdasági élet megmenti attól a kényszerűs-gtől, hogy nyers terményt legyen kénytelen a külföldnek eladni.

Amíg a világpiacon az állattenyésztés hangsúlyozódik s a kenyérmagvak háttérbe szorulnak,

nem kell atól tartani, hogy a gazdatámogatásnak a tengerihez való kötése hátrányossá válhatnék a gazdasági életre nézve. A gazdaközönségre pedig annál kevésbé lehet hátrányos, mert a tengeri ugyanolyan földön terem és ugyanolyan földet kíván, mint a búza s a kisgazdának is javára van, nemcsak a nagynak, sőt miután a kisgazda az állattenyésztés terén éppenúgy előnyben van a nagygazdasággal szemben, mint munkaerő tekintetében, a tengeritermelés elősegítése társadalmi szempontból is sokkalta előnyösebb, mint a búzatermelésé.

Az idei búzakivitelünk — a lisztet is beszámítva — mintegy 6 millió q-nak felel meg. Hogy erre mennyit fizetett rá a magyar gazdasági élet, nem tudhatjuk, mert nem ismerjük a német és az olasz eladási árakat. Ezek feltétlenül kedvezőbbek a rotterdami vagy a svájci áraknál, bár korántsem lehetnek olyan jók, hogy saját költségünket fedezzék.

A gazdaalap ebben a gazdasági évben mintegy 55 millió pengő bevétellel dolgozott és ez elég nagy áldozat ahhoz, hogy minden gazdasági év elején újra meg kelljen fontolni, vajjon megfelel-e a közérdeknek a régi rendszer változatlan fenntartása. A tavasz óta ismét eozinálják a búzát, ami azt jelenti, hogy takarmányozási célra 14 pengővel értékesítjük a 20 pengős búzát. Ez tehát még mindig hat pengős ráfizetést jelent, ami nem tartható fenn sokáig.

A legelők tápértéke

A legelők tápértéke nem egyforma, mert befolyásolja a talajviszonya, az időjárás, a legelő kezelése. Nagyobb esők idején jobb a legelők tápértéke a legjobb májusban és június elején. A leggyengébb augusztusban, amikor már a szárazság sorvasztja. Szeptember elejével ismét javulnak a legelők és elérik a július eleji tápértéket, sőt kedvező időjárás esetén még meghaladják azt is.

A legeltetés elején a fiatal fű fehérjében szegény és a keményítő értéke is kisebb. Az új sarjadzásoknál növekedik úgy a keményítő, mint a fehérje értéke. Ősz eleje után már egyre kevesebb értékű a legelők füve.

A szilva értékesítése aszalás uljan

Ha a szilvatermés bőséges, az ára rendszerint igen alacsony, úgy hogy néha még a szedési és szállítási költséget is alig fedezi. Másképen alakul azonban a helyzet, ha a szilvát **megaszaljuk.** Ezáltal a termés egyrészét elvonjuk a piactól és a jó aszalt szilvának korlátlan mennyiségben mindig jó ára van. Célszerű tehát, hogy a termesztők egyúttal — még közepes termés esetén is — aszalással is foglalkozzanak. Igen célszerű, olcsó és jó aszalót építhet magának minden termesztő aszerint a — rajzokkal és fényképekkel is ellátott — leírás szerint, amit a földmívelésügyi minisztérium kertészeti osztálya minden érdekeltnek egyszerű levelezőlapra díjtalanul megküld. Az aszalásban az aszalás menete is ismertetve van. A levelezőlapon közölni kell, hogy hány darab, milyen korú szilvafának körülbelül mekkora termésére van szó.

A földmívelésügyi minisztérium a szilvaaszalást népszerűsíteni akarja. Ezért ilyen egyszerű aszalók építésére indokolt esetben mérsékelt **építési segélyt is hajlandó nyújtani.** A segély elnyerésének feltétele, sőt a kérvény-ürlap is a leíráshoz mellékelve lesz.

Istállózás és a növendék állat

A fiatal állatot nem szabad csak az istállóban tartani, mert fiatal csikónak borjunak, süldőnek az egészsége szempontjából szüksége van a szabad ban való mozgásra. Ha nincs legelő, akkor is kell módot találni arra, hogy a növendék állatok kifutóban, udvarokon mozoghassanak a szabadban. Naponta legalább két órát szabadban kell tartani az állatokat.

Az állatoknak csak az istállóban való tartása hízó állatoknál jelent előnyt. Legyektől védett, szellős istállóban való tartása a hízó állatoknak előnyt jelent.

Azoknak a növendék állatoknak, melyek nem jutnak zöld legelőhöz, adni kell zöld takarmányt.

Harminc százalékos földáremelkedések 1932. óta

A földmívelésügyi minisztérium adatgyüjteséből megállapítható, hogy 1938-ban a föld ára kisbirtoknál 1270 és 1810 P között variált, átlag tehát 1560 pengő volt. Középbirtoknál az árak 920—1300 pengő közt mozogtak, átlagban 1110 pengővel, nagybirtoknál 835—1100 pengő volt a holdankénti ár, átlagosan tehát 955 pengő.

Az árakban mutatkozott különbségek nagyjában megfelelnek a kataszteri tiszta jövedelemben is érvényesült eltolódásoknak Az 1928. évi rendkívül magas földárakat a mai árak nem érték el, de a különböző birtokkategóriák szerint 30, 25, illetve 22 százalékkal magasabbak az 1932. évi áraknál.

Enyhül a száj- és körömfájásjárvány a Hortobágyon

Beszámoltunk már arról, hogy a Hortobágyon s egész Hajdú megyében nagyon elterjedt a száj- és körömfájás járvány. Az állatorvosok nagy munkát végeznek és úgy az állat súlyához arányított szérumot, mint a szíverősítőket adják a jószágoknak, hogy a krízist kibirják. A pusztán használják már azt az új gyógyítószert is, melyet dr. Jancsó Sándor sárospataki orvos használt először nagy sikerrel. Az új gyógymód szerint a beteg állat előtt gyengén ecetes-sós vizet kell tartani, hogy néha beleihasson.

Az állat beleibe, italás útján néha boros vizet kell juttatni. A körömfájás ellen a hasílásba szénport kell szórni timsóval keverve. A keverés egyenlő arányú legyen. Ezzel a kezeléssel 5—6 nap alatt gyógyul a beteg állat.

A járvány szerencsére már enyhülőben van és a tinógulya már jórészt átvészelt. **lábadozó.**

A Debreczen rádiómüsora

1939 julius 16-tól julius 22-ig

VASÁRNAP

JULIUS 16.

BUDAPEST I. 8: Szózat.
Utána: Hanglemezek. — 1. Figedy Sándor: Kuruc dalok és táncok (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred fuvószenekara, vezényel a szerző.) 2. Deltour: Szerenád (Hans Busch zenekara). 3. Behling: Szilvia-keringő (Witschach fuvószenekar). 4. Becce: Szerelmi legenda (Komor Géza szalonzenekara). 5. Waldmann: A kis halászleány (Woitschach fuvószenekar). 6. Drigo: Harlekin milliói (Paul Godwin szalonzenekara). 7. A vadász és az erdő — egyveleg (Woitschach fuvószenekar). 8. id. Kiss: Béla: Üdvözlet a pusztáról (Kiss Lajos cigányzenekara). 9. Kubányi György: a) Most kezdődik a tánc; b) Tulipános csárdás (Magyari Imre cigányzenekara). 10. Kétszer nyilik az akácfa virága; Nincsen annyi tenger csillag az égen (Magyari Imre cigányzenekara). 11. a) Édesanyám ha bejön Egerbe; b) Októbernek elsején; c) Harminckettes baka vagyok én (Magyari Imre cigányzenekara).
8.45: Hírek.
9: Görögkatolikus magyar istentisztelet a Fő-uccai Szent Flórián templomból. A szentbeszédet mondja Balogh Bálint esperes-plébános.
10: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Ravasz László püspök.
11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után P. Omerovich Tamás S. J. mondja. Orgonál Faludi Béla. — Előadásra kerül: Kegyességgel hivsz óh Jézus... Boldogasszony anyánk... Imádlak nagy Istenség... Jöjj el Szentlélek... Himnusz.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operaházi zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
Közben kb. 13.10: „Székelyudvarhely." Nyiró József városképe.
14: Hanglemezek.
15: „Nyár végén vagy tavasszal telepítsünk-e gyepet?" Kolbai Károly gazdasági akadémiai tanár előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozata.
15.45: „Chappy" tánczenekar.
16.30: „Öregek és fiatalok." Halasy-Nagy József dr. egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: „A magyar huszár nyomában." Willant Rezső előadása hanglemezekkel. (Felolvasás.)
17.50: Balázs Kálmán és cigányzenekara muzsikál.
18.40: „Ismerkedések." Gárdonyi Géza elbeszélése. Felolvassa Sala Domokos.
19.15: Hírek.
19.25: „A ballerina." Operett 3 felvonásban. Irta Martos Ferenc. Zenéjét szerezte Szirmai Albert. Rendező Kiszely Gyula. Karnagy Marthon Géza. Személyek: A főherceg — D'Arrigo Kornél; Gróf Auersperg — Szakáts Zoltán; Az altábornagy — Maleczky Oszkár; Zsuzsánna, a felesége — Viola Margit; Zednitz kapitány — Antók Ferenc; Máriássy László főhadnagy — Laurisin Lajos; Hohenau, hadnagy — Kompóthy Gyula. Hülneberg Szaniszló, kadét — Dénes György. A balletmester — Dalnoky Viktor dr.; Mici, primaballerina — Szilvássy Margit; Steti Zimonyi Márta; Öltöztetőnő — Kovács Terus; Franzl, főpincér — Győző Lajos; Johann, komornyik — Solymossy Sándor; Őrmester — Pethes Ferenc; Káplár — Sugár Lajos; Ügyelő — Kertész Lajos.
Utána kb. 21.40: Hírek, sporteredmények, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelvenn.
22.05: Lászlóffy Margit zongorázik.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Szeiffert-kávéházból. Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 11.20: Budapesti Polgári Dalkör. Vezényel Kiss Károly.
15.05: „Chappy" tánczenekar.
18.10: „Rablóvilág a Tauruszban." — Fehértáji Tibor útleírása.
19.30: „Spanyol műkincsek Genfben." Kállai Ernő előadása.
20: Hírek, lóversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Hanglemezek.
21.30: Időjárásjelentés.
21.35: Tánclemezek.
A RÖVIDHHLLÁMU ADÓÁLLOMÁS 15—16 és 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10: Görögkatolikus magyar sai görögkatolikus templomból. A szentbeszédet Rokiczky Pál mondja.
11.30: Hírek, műsorismertetés.
11.40: A magyarság a Kárpátok medencéjében. Kárpátfalvy József előadása.
12: Hanglemezek.
12.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÚSORSZÁMOK: Svájci rom. 20.05: Puccini: Bohémélet, opera. Boroszló és Deutschlandsender 20.15: Dostal: Clivie, operett.
TÁNCZENE: Szófia, Bukarest 21.30, Belgrád 22.45, Stuttgart 22.30, Bécs 22.30. Strassbourg 23.

HÉTFŐ

JULIUS 17.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Országos adakozás a 1863-iki inséges év után." (Felolvasás.)
c10.45: „A cári sirok titkai." Irta Nagy Dániel. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Hengerits Ilona énekel, Schuster Etelka gordonkázik, zongorán kíséri Földes László.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Rácz Zsiga cigányzenekara muzsikál.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Társasélet a madárvilágban." Buchmann Károly előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: Sthymmel Miklós tánczenekara.
17.55: „Mi a magyar a muzsikában." Endre Gyula és Harasztos László vitája.
18.20: A Rendőrzenekar műsora. Vezényel Szöllössy Ferenc.
19.15: Hírek.
19.25: „Költő szülők, költő fiuk." Rexa Dezső előadása. A versekel Kowách Ernő mondja el.
19.55: Operaházi zenekar. — Vezényel Dohnányi Ernő. — Közreműködik Huszka Rózsi, a mannheimi Operaház tagja.
21.10: „Ünnepi játékokra készül Szeged." Közvetítés a Dóm-térről. — Beszél Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.
21.40: Hírek, időjárásjelentés és hírek szolvák és magyar-orosz nyelven.
22: Közvetítés a Kakuk-étteremből. Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Hanglemezek.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.20: „Brahms magyartárgyú művei." Koch Lajos dr. előadása.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: „A szunyog nyári ellenségünk." Mihályi Ferenc dr. előadása.
20.45: Jazz-dalok és táncszámok. — Hanglemezről.
21.40: Közvetítés a Kakuk-étteremből. Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.
22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: Biedermeier-fürdőélet Kassán. Vécsey Zoltán dr. előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÚSORSZÁMOK: Zágráb 20.10: Verdi: Aida opera. Kalundborg 22.25: Dohnányi-műsor.
TÁNCZENE: München 19. Bukarest 21.30, Szófia 21.40, Bécs 22.50, Hamburg 23.10.

KEDD

JULIUS 18.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Székely humor." Irta Sz. Solymos. Bea. (Felolvasás.)
10.45: Divattudósítás. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Vincze Ottó.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek
14.30: Hanglemezek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Móra Panka meséje: „Egyszer egy királyfi..." (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: „Falurendezés, falueszétika." Tóth János előadása. (Felolvasás.)
17.40: Utry Anna magyar nótákat énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara.
18.50: „A régi szentesi hangszerek között. Hangszerbemutató. Bevezetést irta Kodály Zoltán. (Hangfelvétel.)
19.15: Hírek.
19.25: Butcher Ágnes és Hubert Lajos zongora-gordonka szonátákat ad elő.
20: „Szélhámos társaság." Vidám zenés hangjáték 3 felvonásban. Irta Clementis Ervin dr. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Lubin, kávés — Harsányi Rezső; Susanne Muráti Lili; Jean — Latabár Kálmán; Ernest — Földényi László; Georges — Delly Ferenc; Ivonne — Orosz Vilma; Mary — Keresztessy Mária; Perpignan — Rajnay Gábor; Latour — Fáy Béla; Sodard — Rubinyi Tibor; Vaudois — Galetta Ferenc; Igazgató — D'Arrigó Kornél; Titkár — Pető Endre; Koresmáros — Kubányi György; Főpincér — Balassa János; Boy — Dévényi Laci; Egy kis fiú — Dévényi Gyuri; I., II. és III. férfi vendég — Szabó Ferenc, Solymossy Sándor és Bánhidy József; I. és II. női vendég — Harsányi Gizi és Takács Rózsi. — (Hangfelvétel. 1939 március 11-iki adásunk megismétlése.)
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: A Mária Terézia 1. honvéd gyalog ezred zenekara. — Vezényel Figedy Sándor.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés az Emke-kávéházból. Farkas Béla cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.30: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20: Hírek, ügetőversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Olasz dalok. — Hanglemezek.
20.40: „A szabadságharc pénzügyei." Farkas László dr, előadása.
21.10: A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Figedy Sándor.
21.55: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.25: Hanglemezek.
11.10: „A Rákóczi-szabadságharc és a Felvidék." Kecskés Tibor dr. előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—19.25: Azonos Bp. I. műsorával.
19.30—20: Azonos Bp. II. műsorával.
20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÚSORSZÁMOK: Luxemburg 21: Puccini: Tosca, opera.
TÁNCZENE: Berlin 20.15, Lipcse 18.15 Bukarest 21.40, Lipcse 22.40, London 23.10.

SZERDA

JULIUS 19.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10ő Hírek.
10.20: „Az utolsó magyar tengeri kalóz." Irta Farkas István. (Felolvasás.)
10.45: „Az első gombtól a rezedáig." Irta Balla Ákos. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Rácz József cigányzenekara muzsikál.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „II. Lajos király." Ferdinándy Mihály előadása.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: „A hadvezetés művészete a multban és a jövőben." Irta vitéz Suhay Imre altábornagy. (Felolvasás.)
17.40: Radosné Bogk Hilda schrammel dalokat énekel, zenekarra.
18.10: „Elsülyedt buvárhajók mentése." Csürös Lajos előadása.
18.40: Jakab Terka zenekarának műsora.
Közben 19.15: Hírek.
19.50: Vitéz leveldi Kozma Miklós eszperantónyelvre lefordított előadása.
20.10: Operettrészletek a régi Népszinház műsorából. Összeállította és a Budapesti Hangverseny Zenekart vezényli Turay Mihály. Közreműködik Szabó Ilonka és Laurisin Lajos, az Operaház tagjai.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Mozart: B-dur zongora-hegedű szonáta. (K.454. sz.) Előadja Dohnányi Ernő és Telmányi Emil. (Hangfelvétel.)
22.25: Közvetítés a budai Kis Royal étteremből. Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.
Közben 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30: Hanglemezek.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.55: „Diotima dalnoka." Thienemann Tivadar dr. egyetemi tanár előadása Hölderlinről.
19.15: Szmirnov Szergej balalajka zenekara.
20. Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: „Színész a színpadon, a filmen és a rádióban." Szitnyay Jenő előadása.
20.50: Hanglemezek.
21.30: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: „Az ideges ember nyaralása." Urr Ida dr. előadása.
11.20: Hanglmezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Szófia 19.15: Mascagni: Parasztbecsület, opera. Prága 20.40: Flotow: Márta, opera.
TÁNCZENE: Boroszló 20.15, London 21.15, Belgrád 22.15, London 23.10.

CSÜTÖRTÖK

JULIUS 20.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: Bartóky József elbeszéléseiből: Gergely kalndja. (Felolvasás.)
10.45: „Iparegészségügy". — Kovátz Irén dr. m. kir. iparfelügyelő előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Höfler Mária énekel, zongorán kíséri Földes László. Bocskai Imre zongorázik.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Ilniczky László szalonzenekara.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Háztartási tanácsadó." Sacellary Györgyné előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: „Magyar mecénások: Pálffy János gróf." Pigler Andor dr. előadása.
17.40: Lakatos Flóris cigányzenekara. Közben Dobos Imre tárogatószámai.
18.50: „Ipari légoltalom." Tisza Vince ny. főhadnagy előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.)
19.15: Hírek.
19.25: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Seregi Artur. Közvetítés a városligeti Fővárosi Pavillonból.
Közben 19.40: A rádió külügyi negyedórája.
20.10: „A diadalmas ásó." Hangjáték 4 részben a magyar munkatáborok életéből. Irta Rozgonyi Miklós. Rendező Csanády György. Személyek: Gereben — Toronyi Imre; Máté — Bihary József; Hágen — Hajnal György; Juli néni — Hahnel Aranka; Táborparancsnok — Perényi László; ifj. Bakács — Alszeghy Lajos; Várady — Benkő Bálint; Jóska — Homonnay Rezső; id. Bakács — Falussy István; Amália — Dinnyési Juliska; Bemondó — Hoykó Ferenc; Csendőrőrmester — Harasztos Gusztáv; Cigányprímás — Szőke Lajos; Györgyi — Szathmáry Margit; Kató — Ekecs Manci.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Orosz szerzők művei. Hanglemezek.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Gellért-szállóból. — Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.30: „Emberek és kövek a II. kerületben." — Jeszenszky Sándor dr. előadása.
20: Hírek, lóversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Tánclemezek.
21: „Egy felvidéki kastély tündöklése és pusztulása." Kampis Antal dr. előadása.
21.30: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Seregi Artur.
21.55: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: „A magyarság próbája." Duka-Zólyomi Norbert dr. előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—17.10: Azonos Bp. I. műsorával.
17.10: Kerekes Tibor gordonkázik.
17.40—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Riga 20.15: Károlyi Gyula hangversenye. Olasz I. 21: Wagner: Lohengrin, opera.
TÁNCZENE: Szófia 21.40: Prága 16. Bukarest 21.15, London 23.10.

PÉNTEK

JULIUS 21.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Hogyan fejlődött az orvostudomány." (A vérfertőzés, vérkeringés, kopogtatás és hallgatás fölfedezői.) Hady Antal dr. előadása.
10.45: „A vándorszínészet derüje." — Irta Aksonyi Pál. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Weidinger Ede szalonzenekarának műsora.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Suki Tóni cigányzenekara muzsikál.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Háztartási tanácsadó." Sacellary Györgyné előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: Dr. Nemeskéri Kiss Géza előadása.
17.40: Lakatos Flóris cigányzenekara. Közben Dobos Imre tárogatószámai.
18.50: „Ipari légoltalom." Tisza Vince ny. főhadnagy előadása. (Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye.)
19.15: Hírek.
19.25: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Seregi Artur. Közvetítés a városligeti Fővárosi Pavillonból.
Közben 19.40: A rádió külügyi negyedórája.
20.10: „A diadalmas ásó." Hangjáték 4 részben a magyar munkatáborok életéből. Irta Rozgonyi Miklós. Rendező Csanády György. Személyek: Gereben — Toronyi Imre; Máté — Bihary József; Hágen — Hajnal György; Juli néni — Hahnel Aranka; Táborparancsnok — Perényi László; ifj. Bakács — Alszeghy Lajos; Várady — Benkő Bálint; Jóska — Homonnay Rezső; id. Bakács — Falussy István; Amália — Dinnyési Juliska; Bemondó — Hoykó Ferenc; Csendőrőrmester — Harasztos Gusztáv; Cigányprímás — Szőke Lajos; Györgyi — Szathmáry Margit; Kató — Ekecs Manci.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Orosz szerzők művei. Hanglemezek.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Gellért-szállóból. — Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 19.30: „Emberek és kövek a II. kerületben." — Jeszenszky Sándor dr. előadása.
20: Hírek, lóversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Tánclemezek.
21: „Egy felvidéki kastély tündöklése és pusztulása." Kampis Antal dr. előadása.
21.30: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekarának műsora. Vezényel Seregi Artur.
21.55: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: „A magyarság próbája." Duka-Zólyomi Norbert dr. előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—17.10: Azonos Bp. I. műsorával.
17.10: Kerekes Tibor gordonkázik.
17.40—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Riga 20.15: Károlyi Gyula hangversenye. Olasz I. 21: Wagner: Lohengrin, opera.
TÁNCZENE: Szófia 21.40: Prága 16. Bukarest 21.15, London 23.10.

SZOMBAT

JULIUS 22.

BUDAPEST II. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Erdélyi emlékek." Irta Sz. Szappanos Gabriella. (Felolvasás.)
10.45: „Mit nézzünk meg?" Konstantinos Monomachos koronája a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti dr. Bárány Istvánné.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. — 1. Várhalmi János: Hazánkért — magyar induló. 2. Boieldieu: Párisi János — nyitány. 3. Dezsőffy György: Farsangi emlékek — keringő. 4. a) G. Peter: Valse capprice; b) Dietrich: Bűvész (xilofonszóló: Galambos Károly. 5. Druschetzky: Ezred-induló 1818-ból. 6. Király Péter: Magyar táncok. 7. Bachó István: Magyar ábránd.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsoranak ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.20: Ölbey Irén meséi.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: Thoma József zongorázik. — 1. Mozart: Pastorale variée. 2. Schubert: Menüett. 3. Chopin: a) Desz-dur preludium; b) a-moll keringő; c) cisz-moll keringő. 4. Mascagni: L gavotta delle bambol.
17.40: A rádió postája.
18.10: Géczy Barnabás zenekarának hanglemezei. — 1. Ritter: Ländler régies formában. 2. Lehár: Víg özvegy — egyveleg. 3. Fibich: Poéma. 4. Heuberger: Részlet az „Operabál" című operettből. 5. Strecker: Drunt in der Lobau — dal. 6. Rixner: Ficskó — gyorspolka. 7. Balázs Árpád: Szeretnék május éjszakáján... — dal. 8. Jungherr: Szerenád. 9. Lincke-egyveleg.
18.50: „Aki a Falu rossza-t írta." Dittrói Mór előadása.
19.15: Hírek.
19.25: Az Ostende-kávéház rajkó-zenekara muzsikál.
20.15: „Hivatlan vendég." Hangjáték 3 részben. Irta Farkas Jenő. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Judith — Lukács Margit; Gábor — Abonyi Géza; Elnök — Földényi László; Feri — Pálóczy László; Dr. Dac — Herczeg László; Nagyné — Nagy Teréz; Maresa — Gobby Hilda; Frankl — Vizy Béla; I. és II. rendőr — Gárday Lajos és Szilassy Gyula; Detektív — Fáy Béla; Imas — Kovács Imre; Elárusítónő — Pakáry Nóra; Női hang — Bakó Lászlóné; Másik női hang — Harsányi Gizi.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Az amerikai Yale-i egyetem énekkara. — Hangfelvétel.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Tánclemezek.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.20: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19.35: „Felvidéki képek." Varga Károly dr. előadása.
20: Hírek, ügetőversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Vidám hanglemezek.
21.30: Időjárásjelentés.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. musorával.
11.10: „Szlovákok és ruszinok és a magyar Alföld." Dóry Béla előadása.
11.25: Magyar tánclemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—15.45: Azonos Budapest I. műsorával.
15.45: „Petőfi Sándor emlékezete." — Rendező Darkó István.
16.45—18.10: Azonos Bp. I. műsorával.
18.20: Azonos Bp. II. műsorával
18.50: Azonos Bp. I. műsorával.
19.25: Hanglemezek.
19.35: „Felvidéki képek." Vargha Károly dr. előadása Bp. II.-ről.
20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Olasz II., és Zágráb 21: Leoncavalló: Bajazzók, opera.
TÁNCZENE: Stuttgart 19, Frankfurt 22.30, Paris PTT 23, Olasz I. 23.15, Bécs 24.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni piacokon árúbőség van

Országos viszonylatban Debrecenben közepesek az árak, sőt egyes cikkekben olcsóság van

Nagy feltűnést keltett egyik budapesti lap pénteki számában megjelent statisztika, amely az ország összes piacaival foglalkozik és összehasonlításokat tesz egyes városokban a piaci termékek árairól. **A statisztika Debrecennel is foglalkozik és igen helyesen állapítja meg, hogy Debrecenben nemhogy árubőség mutatkozik minden egyes cikkben.** A vásárlóközönség nap mint nap láthatja, hogy roskadásig tele van a piac és nem a vásárlóközönségen múlik, hogy a sok áru még a déli órákban is a piacokon vesztegel. **Az összehasonlításból az tűnik ki, hogy Debrecenben nincs drágaság, sőt az árakat nézve közepesnek mondható.** Vannak ugyan egyes exportpiacok, ahol az árak lényegesen olcsóbbak, de Debrecen sohasem volt pl. gyümölcs szempontjából exportpiac. Az ide hozott áru a környéken, vagy pedig a környező falvakból kerül a piacra és ez bőségesen elég a debreceni fogyasztóknak.

A tegnapi hetipiac is az árubőség jegyében zajlott le. Mindhárom piac tele volt áruval. A baromfipiacon maradt a legkevesebb áruú, de ennek jelentősége nincsen, mert ilyenkor két napra vásárol a jó háziasszony. Vasárnap senki sem szeret a piacra menni. A másik két piac még a déli órákban is tömve volt áruval. A zöldségpiacon a legtöbb az uborkából maradt meg, míg a gyümölcspiacon a barackból. Érdekes jelenség, hogy barackból nap mint nap többet hoznak fel, mégis szilárdak az árak. Egy hét óta 24 fillér kilója és nem akar olcsóbb lenni. Az uborka ára átlag 1 fillér darabonként. A zöldbab drága, kevés van belőle, 24 fillér kilója. A többi zöldségnek az ára nem változott.

Zöldségpiaci árak: burgonya kg-ja 7—8 f, zöldbab kg 24 f, uborka drb 1 f, zöldpaprika drb 2—6 f, paradicsom kg 24 f, kelkáposzta drb 6—12 f, nyárikáposzta drb 16—24 f, karalábé drb 2—4 f, hagyma kg 16 f, tök drb 4—10 f, zöldség csomója 12 f, spenót és sóska kg 32 f, gomba kg 1.60 P.

Gyümölcsárak: barack kg 24—26 f, őszibarack kg 24—72 f, alma kg 24—40 f, körte kg 20—32 f, dinnye kg 32 f, málna kg 40 f, ribizli kg 20 f.

Baromfiárak: csirke kg 1.30 P, tyuk kg 1 P, sovány kacsa és liba kg 1 P, kövér kacsa és liba kg 1 P, tojás darabja 7—8 fillér.

Marha- és borjúhúsárak: I. r. marhahús 1.20 P, II. r. 1 P, borjuhús I. r. 1.60—2.40 P, II. r. 1.20 P, juhhús kg 1 pengő.

Sertéshúsárak és zsiradékok: töviskes 2.20 P, comb, karaly 2 P, comb csonttal 1.80 P, tarja 1.60 vékonyoldal 1.50 P, új sósszalonna 1.60 P, ó szalonna 1.70 P, zsír 1.60 P, zsírnakvaló 1.46 P, háj 1.54 P, zsírnakvaló bőrrel 1.42 P, friss kolbász kg 2.20 P, füstöltkolbász 2.80 P, szárazkolbász 3.60 pengő, tepertő kg 1.60—20 P, paprikásszalonna kg 2.40 P.

Halárak: Ponty kg 1.30—2 P, balatoni fogas kg 3 P, harcsa kg 2.50 P, csuka kg 1.80 P.

*

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőpiac:

Rozs októberre: 13.95, zárlat 13.95—13.97 P.

Tengeri augusztusra 16.75, 16.76, zárlat 16.82—16.86. Szeptemberre 16.97, zárlat 17.02—17.06 P.

Készárúpiac:

Óbúza tiszavidéki 77 kg 19.50—.65, 78 kg 19.70—19.85, 79 kg 19.00—20.05 80 kilós 20.00—20.15. — Felsőtiszai 77 kg 19.40—19.60, 78 kg 19.60—19.80 79 kg 19.80—20.00, 80 kg 19.90—20.10 újrozs 13.10—13.20, újtakarmányárpa középminőségű 14.50—14.80, zab középminőségű 19.50—19.80, tengeri 16.85—16.95, korpa 13.60—13.75, 8-as liszt 15.50—15.80 P mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A szombaton tartott ferencvárosi sertésvásrára felhajtottak összesen 266 darab sertést. Az irányzat változatlan volt. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 103 fillér, szedett sertés I. 98—102 fillér, II. 92—96 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza új mázsája 18.40—18.60 P, rozs új 11.50—11.70, árpa új 14.50—15.00 P, zab 19.50 P, tengeri 15.60—15.80 P, lucerna 5.80—8.00 P, szena 6.60 pengő mázsánként.

HIRDETMÉNY. Az államerdészeti csemetekertek facsemete és husángfeleslegeiket 1939. év őszén, 1940 év tavaszán az alábbi feltételek mellett szolgáltatják ki az ezeket igénylő birtokosoknak. I. Alföldi erdők, fasorok, szélfogó pászták és facsoportok telepítésére, továbbá kopár és vízmosásos terület beerdősítésére erdei facsemete és suháng az államerdészeti csemetekertekből a kiszedési és indokolt esetben a csomagolási és vasúti állomásra történő szállítási költségek elengedésével ingyen; II. erdőterületek vágásainak és tisztásainak beerdősítésére, továbbá egyéb fásítási célra a 13.000—1939. II—2. számú hirdetményben megállapított ár, valamint az esetleg felmerülő csomagolási és vasúthoz szállítási költségek megtérítése ellenében; III. Önkéntes erdőtelepítésekhez, ha a tulajdonos hozzájárul a terület erdőkénti törzskönyvezéséhez, erdei facsemete az államerdészeti csemetekertekben kiszedve, teljesen ingyen; IV. méltánylást érdemlő esetekben I. alatt részletezett területek erdősítéséhez és fásításához szükséges facsemeték és suhángok a vasúti szállítási költségek elengedésével szolgáltatnak ki. **Az 1939. évi őszi erdősítésekhez szükséges facsemeteket és suhángokat legkésőbb 1939. évi október hó végéig az ültetés helyére illetékes m. kir. erdőigazgatóságnál, vagy m. kir. erdőfelügyelőségnél, vagy erdőhivatalnál Debrecen városra vonatkozóan pedig a debreceni m. kir. erdőigazgatóság Széchenyi-utca 39. szám alatti helyiségében szóban vagy írásban kell igényelni. Alföld fásítási célra 5000 darabot meg nem haladó csemetemennyiséget az I. fokú közigazgatási hatóság útján közös kérvényben is lehet igényelni. Az igénylésben meg kell jelölni a beültetendő terület helyét, minőségét, kiterjedését, a szükséges csemete, illetőleg suháng faját, korát, mennyiségét, az ültetés idejét az igénylő pontos címét, végül hogy a csemete, illetőleg suháng a között (I—IV.) feltétel melyike szerint volna kiszolgáltatandó. Tavaszi ültetésre igényelt csemetéket március és április hónapban, az őszi ültetéshez igényelt csemetéket pedig október és november hónapban szolgáltatják ki az államerdészeti csemetekertek. Csemeték, suhángok áráról és a kiszedési költségekről részletes tájékoztatást a városházán kifüggesztett hirdetmények nyujtanak.** Polgármester.

33.304—1939. eln. sz. PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a 301—1937., továbbá a 246—1938. bkgy. számú, valamint a megelőző státusrendező közgyűlési határozatokkal szervezett két mérnökgyakornoki, egy közigazgatási gyakornoki, egy múzeum gyakornoki és egy adóhivatali gyakornoki állásra pályázatot hirdetek. A mérnökgyakornoki álláshoz előírt képesítés, a mérnöki oklevél és pedig az egyikhez építészmérnöki, a másikhoz általános mérnöki oklevél. A közigazgatási gyakornok képesítése: a tudományegyetemen szerzett jogi vagy államtudományi tudori, vagy a közgazdaságtudományi karon a közigazgatási szakosztály elvégzése után szerzett közgazdaságtudományi tudori oklevél. A múzeumi gyakornoki állás képesítése az 1922 : XIX. tc. 4. §-ában van előírva. Rendszerint bölcsészeti tudori oklevél, de a középiskolai tanári oklevél is képesít. De ezenkívül hazai országos közgyüjteménynél, vagy egyetemi intézetnél hasonló munkakörben töltött egy évi szolgálat igazolandó és a gyakorlati képességről a gyüjteményegyetem tanácsának bizonyítványa is csatolandó. Az adóhivatali gyakornoki állás képesítése pedig: az éretségi vizsga, vagy ezzel egyenrangú képesítés. A gyakornoki állások az adóhivatali gyakornoki állás kivételével a főiskolai képesítésű állami gyakornokok részére megállapított javadalmazással vannak egybekötve, vagyis ezidőszerint havi brutto 134.— P fizetés, mely a mindenkori illetménycsökkentő rendelkezések alkalmazása mellett ezidőszerint havi 120.— pengőben kerül kifizetésre, továbbá a II. lakbérosztály szerinti havi 45.61 P lakáspénz. Az adóhivatalnoki gyakornoki állás javadalmazása a középiskolai képesítésű állami gyakornokok javadalmazása, vagyis ezidőszerint havi brutto 115.— P fizetés, mely a mindenkori illetménycsökkentő rendelkezések alkalmazása mellett ezidőszerint 105.50 P-ben kerülnek kifizetésre, továbbá a második lakbérosztály szerinti havi 39.48 P lakáspénz. Az okmányokkal szabályszerűen felszerelt és felbélyegzett pályázati kérvényeket Debrecen sz. kir. város főispánjához címezve 1939. évi augusztus hó 7. napjának déli 12 órájáig kell a városi közigazgatási iktató hivatalába beadni (Debrecen, Városháza, földszint 8.), kivéve a múzeumi gyakornoki állást, amelyre szóló kérvény a város polgármesteréhez címzendő, de ugyancsak fenti helyen és határidőn belül adandó be. A mellékelendő okmányokat és egyéb pályázati feltételeket a részletes pályázati hirdetmény sorolja fel, mely a műszaki ügyosztálynál, az elnöki ügyosztálynál, a Déri Múzeum Igazgatóságánál, a városi adóhivatalnál, valamint a városháza hirdető tábláján megtekinthető. POLGÁRMESTER.

HIRDETMÉNY. Értesítem az érdekelteket, hogy a város szennyvíztisztító telepén kb. 50 q Retorta faszén kerül eladásra. Ajánlatok folyó évi július hó 19-én, szerdán déli 12 óráig adhatók be a Városháza gazdasági ügyosztály félemelet 15. sz. iktatójába. Debrecen, 1939 július 11. *Gazdasági tanácsnok.*

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

SZABÓ

magánnyomozó irodája Varga ucca 41. szám. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, bárhol. 181

Levelezés

Hétfő délután

a jelzett helyen várom. 259

Szórakozás

szempontjából urilány megismerkedne nőtlen, 40 körüli állami tisztviselővel. — „Ritka szerencse" jelige. 1983. 337

Alkalmazást nyer férfi

Műszerészsegédet

kerékpár munkára felveszek, Széchenyi ucca 6. szám, Nagy István. 111

Boltiszolga

felvételik azonnalra — Adorján László fűszer nagykereskedő cégnél 163

Uri

és egyenruha szabóságba tanuló felvételik Reményinél. Csapó u. 98. 322

Fiatal

ügyes kézimunkás felvételik ifj. Balla uridivatszabósága. Méliusz tér 15. 235

Nádszékjavításhoz

hozzáértő egyént keresek. Szent Anna 55. sz. Nagyné. 129

Férfiszabótanuló

felvételik, Szent Anna u. 41. Hoffgartner János. 221

Kifutót,

fiatalt jócsaládból felveszünk. Műszaki Társaság, Hunyadi u. 17. 227

Asztalostanulót

felvesz Vasadi. Széchenyi u. 8. 315

Szabósegéd

— magyar szabósághoz — nagymunkás felvételik Szent Anna u. 5. emelet. Lelesz 313

Kifutó

felvételik. Lukács. Piac 41. 312

Kocsisnak

fiatalember felvételik Csapó u. 25. Bálint Sándornál. 303

Ügyes

fiút tanulónak felvesz Tóth Gábor szabómester, Piac u. 89. 326

Szabótanulót

felveszek. Gacsárdi, Hatvan u. 11. ?Y 328

Házmesternek

kisesaládú házaspár felvételik Görbe u. 9a szám. 241

Vízvezetékszerelő-

tanulónak ügyes fiút felvesz Kolozsvári Csapó ucca 56. 15a

Fodrász-

tanulónak ügyes, jómegjelenésű leányt felveszek, Hidegkuthy. — Kálvin-tér 5. 258

Jócsaládból

fiút szabótanulónak felveszek, Tóth Csapó Gu. 6. 256

Ezer pengő

készpénz biztosítékkal bármilyen állást keres 32 éves keresztény fiatalember. — Cím a kiadóba. 320

Cséplőgép

mellé fűtő felvételik. — Jelentkezni lehet vasárnap délelőtt 10 óráig, Bethlen ucca 45. alatt. 272

Fodrászsegéd,

jó munkás, jó fizetéssel felvételik, Takács, Baranyai ucca 42. 275

Asztalostanulót

fizetéssel felveszek, — Csapó ucca 19. 276

Ügyes

fiút tanulónak, női kabát konfekció szabósághoz felveszek, Weisz, Ferenc József út 56. 278

Ügyes

emberek, háztartási cikkek eladásával napi 5—10 pengőt kereshetnek. Jelentkezés Ingóságközvetítőnél. 295

Napszámos

kútfúráshoz felvételik. Jelentkezés vasárnap délig, Nyil ucca 117. 285

Ügyes

fiatal leány, könnyű munkára felvételik, — Molnár Mária fényképésznél, Svetits-palota. 292

Hentestanulónak

jóházból való fiut azonnalra felvesz Horváth Gábor. 229

Kocsis,
tisztességes ember felvétetik azonnal, Fülöp mészkereskedés, Wesselényi ucca 12. 293

Asztalos-tanuló
jobb családból való —, és segéd felvétetik. — Ugyanott 12.5 HP villanymotor eladó. — Pongrác, Kórház ucca 5 289

Alkalmazást keres férfi

Kisebb
házmesteri állást keresek, szoba, konyhás lakással, villannyal, aug. 1-ére. Cím: az Arany Bika előtti ujságosnal. 119

Nyugdíjas
egyén pénzbeszedői áru kiséröi esetleg házfelügyelői állást keres. — Cím a kiadóban. 233

58 éves
magános szakképzett kertész vagyok, csak ellátásért mennék urihelyre. Értekezni Gönczi, Kassa ut 1. sz. 177

Alkalmazást nyer nő

Kisecsaládú
nő takarításért lakást, s fizetést kap, Miklós u. 41. szám. 204

Masamód
tanulóleányt felveszek, Hosszúné, Csapó ucca 99. szám. 210

Lakást
adok takarításért idősebb nőnek, dr Epstein, Piac ucca 59. 191

Magánosnő,
esetleg gyermektelen házaspárt keresünk idős nő gondozására, aki lakást és havi 10 pengőt kap, ref. lelkészi hivatal, Szabó Kálmán ucca 41. B. 219

Bejárónőt
jó bizonyítvánnyal felveszek. Rákosi Jenő u. 5. II. 10. 311

Dolgos
idősebb. — életvidám, szépirású társalkodónő járbeteghez bemutatkozhatik. Magoss György tér 1. 267

Intelligens nő
gyermek mellé, ki főzést is vállalja, elsejére felvétetik. Jelentkezés hétfőtől. Vágó, Csapó u. 10. 273

Bejárónőt
alkalmaz délutánra kis család. Hadházi ucca 16. Horthy kórház mellett. 281

Tanulóleány
fizetéssel felvétetik. Varjas Pál könyvkötészete, Péterfia u. 17. sz. 283

Varrodába
tanulóleány felvétetik, Apaffi u. 28. 282

Szakácsnő
magas fizetéssel felvétetik Piac ucca 59. II. em. 1. 284

Bejárónő
hosszas bizonyítvánnyal felvétetik, Miklós u. 4. I. em. 250

Varrodába
tanulólányokat felveszek. Szabó Kata. — Baltazár Dezső u. 18. 257

Női fodrász
tanulóleányt, ki már tud dolgozni, úri fodrászatra megtanítom, vasúti fodrász, pályaudvar. 128

1 tűzőnő
és egy kis tűzőnő felvétetik. Fejérvári — Csillag u 29. 224

Házimunkák
végzéséért pinceszoba, konyhás lakást adok. Honvéd u. 23. 240

Munkásing
varrónő felvétetik. Cím a kiadóban. 299

Mindenes
főzőnő augusztus egyre felvétetik. Dénes Miklós, Cegléd u. 22. 317

Tanulólányt
jócsaládból felvesz — Fehérneműszalon József kir. hg. u. 7. 339

Szövőmunkásnőt,
ki kézi szövőszéken szőtt, felvesz Redőnyüzem, Bethlen 19. 324

Jómegjelenésű
fiatal hölgyeket fixszel akvizicióra felveszünk. Széchenyi u. 25. sz. Jámbor. Naponta délig. 294

Háztartási alkalmazott

Mindenes
szobalányt elsejére éves bizonyítványokkal felveszek. Kefélni nem kell. Jelentkezés reggel 8—9 óráig, délután 4—5 óráig, Deák Ferenc u. 6. szám, emelet. 143

Főzőmindenes
lehetőleg bejáró, hosszabb bizonyítvánnyal felvétetik. Jelentkezés délelőtt 12 óráig, Jókai ucca 2. szám. 147

Ajánlat

Retorta-faszén
Boksa-faszén, kőszén, tűzifa, Likalit, petroleum legolcsóbban beszerezhető: Grünfeldnél, Hatvan ucca 21. sz. telefon: 29-82. 77 1. 13.

Költözködés
alkalmából villanykörtéit becseréljük, rádió, gramofon, tánclemez, vagyonmentő, Hunyadi ucca 22. 1764 8. 8.

Clánoztasson bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal. Rákóczi ucca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2.

Nyári
divatcipők nagy választékban minden színben legolcsóbban Nagy Béla cipőüzletében szerezhetők be. Dégenfeld tér 11. Tiszapalota. 1184 7. 21

Motalkó 45 fillér,
Széchenyi ucca 3 szám. Ugyanott valódi amerikai pennsyvániai s minden féle márkázott olajok kaphatók. 915 7. 21.

Poloskaírtást,
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss cianozó vállalat, Kigyó ucca 5. szám. 1867 9. 2.

Ujonnan
érkezett terméskő virágágyak díszítéséhez s használt redőnyös ajtók kirakatok, ablakok eladók. vitéz Siposnál, Csapó ucca 23. 975 7. 24.

Fáy-arckrémet
tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc „Aranyegyszarvú" gyógyszertára, (színház mellett). 1653 8. 4.

Kerékpárját
varrógépjét teljesen rendbehozza Keszler Széchenyi ucca 1. szám. Uj és használt kerékpárok részletfizetésre a legolcsóbban. 1722 8. 6

Varrógép
kerékpár, vétel, csere, eladás, kölcsönzés, alkatrészek olcsón. Javítások jótállással. Eisenberger, Csapó ucca 101. 567 7. 20.

Mérlegek
hitelesítve, raktáron, takaréktűzhelyek, üstházak, nagy választékban beszerezhető. Javítások olcsón, felelősséggel, Kigyó ucca 57. 194

Kétszáz
pengővel egy hónap alatt ezret kereshet, — Bottka vegyész, Hatvan ucca 11. földszint 1. 260

Lekvárfőzőüstök
gyümölcsmosó edények passzirozógépek, szitálykék gázgyorsfőző, vendég- és diákágyak, zománctűzhelyek, Nagy vasüzletében, csapókanyarban. 271

Ágysodronyok,
drótsodronykerítések, s drótfonatok, vaságyak, mosdók, kerti vas bútorok készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. 302

Modern
sikkes szabászat-tanítással, mestervizsgára előkészít. Papp női divatszalon, Hangy-palota. II. emelet. 336

Élelmiszer ital

Barack,
befőzni, lekvárnak, — helyben, fáról szedve kapható. Csapó ucca 41 331

Kereslet

Veszek használt bútort, zálogjegyet, varrógépet, szőnyeget, mindenféle ingóságokat, Csapó ucca 16 szám. 646 7. 17.

500 darab
használt téglát veszek. Cím a kiadóhivatal pénztáránál. 262

KIRÁLY KAVÉI MÉGIS A LEGJOBBAK! AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉT! KIRÁLY UZLETÉBEN A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Tenyésztojást
keresek magyar kendermagos, jó tojó, s egészséges tyúkoktól. Címet kérem a kiadóhivatal pénztárába leadni. 510 vv

Használt
rövid zongorát megvételre keresek. Gólya u. 17. szám. Bokor Imre. 270

Fajtiszta
szuka komondor kölyköt veszek. Cim: Péterfia ucca 20 280

Belvárosban
vennék szép családi házat, esetleg teher átvállalással. Ajánlatot „Adómentes előny ben" jeligére a kiadóba. 268

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Nyaralás

Keresztény
úriesalád, két fizető vendéget nyaralásra elfogad. Freudenfeld Oszkárné, Kassa, Sas u. 15. sz. I. 10. 185

Oktatás

Angolul
konverzálnék, született angollal Jelentkezéseket, igények megjelölésével „Perfekt" jeligére a kiadóba kérek.

Autó, motor, kerékpár

Super Opel
alighasznált személyautó, 3500 pengőért, Adler Junior 3000 pengőért eladó. Péterfia u. 43. sz., telefon: 30-13. 65

Motorkerékpár,
AJS, oldaklocsis, olcsón eladó, egyéves, kifogástalan, Péterfia 19., udvarban. 96

Három személyes
kitűnő állapotban levő DKW autó, használt 500-as Puch és új DKW motorkerékpárok eladók. Szoboszlaynál, Széchenyi ucca 24. 171 vv

Zündapmotor, 350-es gardán tengelyes, eladó. Tóth, Csapó ucca 6. 255

500 köbcentis,
alighasbnált Puch motorkerékpár, oldalkocsival eladó. Megtekinthető: Batthyány ucca, Szendrő hangszerüzlet. 223

Ariel
250 köbcentis motorkerékpár eladó. Zrinyi u. 9. sz., (kis fogyasztású). 287

Uj kerékpár
eladó. Simonffy ucca 2. C. szám. 286

Ujtípusú
keveset használt oldalkocsis Mérai eladó, esetleg kisebbet, vagy használtat beveszek. Malomköz 6. 323

Zündapp
kardánhajtásos lábkapcsolós Steyr 1.5 literes autó olcsón eladó. Baross 26. 321

Elveszett

Elveszett
barna pénztárca 26 pengővel, a Pozsonyi úton, pénteken este. Nem a saját tulajdonom volt. Kérem a megtalálót, hogy juttassa vissza Diófa ucca 16. alá. 1234

Vegyes

Grafológusnő
csalhatatlanul biztos analizist nyujt az érdeklődőknek Széchenyi ucca 43. szám. 196

Féléves
kisfiamat örökbe adnám, özv. Juhász Lajosné, Hajdúböszörmény, Fazekas Gábor körút 47. 158

Rádió

2+1 lámpás
egybeépített rádió és egy His-Masters duplarugós, asztali gramofon lemezekkel, olcsón eladó, Csapó ucca 32. sz., keresztépület. 253

Bútor

Eladó
elköltözés miatt ebédlő, kerti garnitúra, íróasztal, szekrények, konyha bútor, leánderek, képes szekrények stb Simonyi útt 11/A. 1428. 7. 17.

Eladó
18 m. vaskerítés, Szilágyi lakatosműhely Honvéd u. 2. sz. 230

Egy
világos keményfa hálószobabútor, kályha, mosókatlanüst elköltözés miatt sürgősen eladó. Lugosi u. 25. 236

Eladó
tele mahagóni félhálószoba bútor. Varga utca 45. 186

Sziámi
rózsa telehálló íróasztal, állófogas, alpakka evőkészlet, csőágy, plüssdivány, rádió, könyvek eladók. Csapó u. 13. 218

Elköltözés
miatt keveset használt modern sötét diófa háló eladó, Dobó ucca 10. sz 239

Eladó
különböző antik és modern bútor, Értekezni 8—1 óráig, Miklós ucca 4. I. emelet. 249

Hálószoba
és konyhabutor eladó, Nap u. 13. 198

Használt
bútor, háztartási cikkek eladók. József kir. herceg ucca 35., földszint balra. 308

Iróasztal,
keményfa, új, eladó. Széchenyi ucca 8. 314

Átadó üzlet, vendéglő

Egy jó forgalmas
város közepén levő vendéglő, kerthelyiség, stb. elutazás miatt azonnal átadó. Cím a kiadóban. 1629 7. 21.

Eladó
két kemencés modernül felszerelt pékség, havi 100 q forgalommal, — Sinkó Béláné, Derecske, Bihar megye. 94

Biztos
megélhetést nyujtó fűszer-, csemegeüzlet, elköltözés miatt átadó. — Cím a kiadóban. 305

Jómenetelű
fűszerüzlet, betegség miatt, berendezéssel együtt eladó. Értekezni Szappanos ucca 8. — Ugyanott cégtáblák és fiókos állvány is. 318

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség
berendezéssel, malomtermékeknek, fűszernek azonnalra, csak az adójáért is kiadó. Cím a kiadóban. 207

Kiadó
fűszerüzlethelyiség lakással Keresztesi u. 5. 190

Kiadó
több uccára nyiló sarok üzlet. Kigyó ucca 57. sz. Méliusz-tér 9. 234

Üzlethelyiség
Piac ucca 56. alatt aug. 1-ére kiadó. Értekezni Arany János ucca 18. III. lakás. 332

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy nagy uccai szoba, Ferenc József út 75. sz. I. emelet, ügyvédi iroda. 84 vv.

Egy szoba,
előszoba, mellékhelyiségekkel, bútorral, vagy anélkül, 1-ére kiadó. — Honvéd ucca 15. 107

Eladó
szoba konyha bankettherrel Vénkert Domokos Lajos u. 14. 187

Egy
utcai és egy pinceszoba augusztus 1-re házaspároknak kiadó. Bethlen u. 63. 200

Egy
szoba fürdőszobás lakás előszoba bejárattal — augusztusra kiadó a Hungária palotában. 212

Kiadó
egy szoba, konyha, s spájz, Nyil ucca 11. 226

Kiadó
szoba, konyha, spájz, Dózsa ucca 21. szám. 254

Egy szoba, konyhás lakás, augusztus elsejére kiadó. Pesti ucca 61. szám. 246

Uccai
egy szoba, konyha, kamara, augusztus 1-ére kiadó. Szekfű ucca 17. szám. 251

Egy szoba,
konyha, spájz, mellékhelyiségek kiadók. Domokos Lajos ucca 16. Vénkert. 247

Egy
udvari szoba kiadó. — Gólya ucca 8. 1234

Szép
lakást adok, szoba, s konyha, éléskamra, s házi és kerti munkáért. Tócóskert, Aczél ucca 8 263

Egy szoba,
konyha, spájz kiadó, május elsejére, Veres u. 11. szám. 269

Kiadó
egyszobás, konyha, kamara, előtér. Ugyanott üzlethelyiség, Kassa út 35. szám. 297

Egyszobás
konyhás, kamarás udvari lakás, piac környékén, augusztusra kiadó. Montiezredes ucca 11. 296

Egyszobás,
(nagy szoba), előszobás, amarás, konyhás udvari lakás, — piac közelében — víz bent. Cserépkályha, villany, kiadó, augusztusra, Montiezredes ucca 11. 295

Kiadó
Lugossy ucca 25., szoba konyha, spájz. Értekezni helyben. 301

Kiadó
egy szoba, konyha, Böszörményi út 18. szám. 307

Egy szoba,
konyha, előszoba kiadó Sas ucca 2. sz. Megtekinthető 10—12, 3—5. 316

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara, külön udvarral, Lónyai ucca 26. Értekezni: Hatvan ucca 64. 329

Kiadó lakás kétszobás

Uccai
két szoba, előszoba, s konyha, kamara, aug. elsejére kiadó. Vargakert, Sárkány ucca 9. 1919

Kiadó
kétszobás, komfortos garzon lakás, uccai háromszobás, első emeleti kertre néző. Piac ucca 77. szám.

Kettőszoba
konyha mellékhelyiséggel augusztusra kiadó. Teleki u. 92. 1929

Kiadók
kétszoba, előszoba, fürdőszobás, egy szoba konyhás különbejáratú butorozott szoba. Miklós u. 41. 205

Kiadó
Mátyás Király utca 57. számú ház egész udvarral. Érdeklődni Sámsoni ut 65. 202

Kiadó
két szoba, konyha spájz istálló, disznóól. Eladó egy hármas szekrény, Klapka ucca 16. 243

Két szoba,
konyha, spájz, mellékhelyiségekkel, augusztus hó elsejére kiadó. Perczes ucca 18. 261

Árpád-tér
közelében két szoba, s verandás lakás azonnal ra is kiadó, Patai ucca 18. szám. 334

Kétszobás
uccai lakás, belső WC-vel, pincekonyhával, — augusztusra kiadó. Mester ucca 14. 333

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
modern uccai lakás augusztus 1-re kiadó. Csöndes virágos udvar közel a piachoz, Maróthy György u. 21. Megtekinthető kizárólag d. u. 2—3 óra között. 189

Háromszobás
parkett nélküli ujonnan tatarozott lakás kiadó, Arany János u. 20. 209

Kiadó
2—3 szobás, fürdőszobás lakás Csapó u. 56. 208

Háromszobás,
szép lakás, havi 45 pengőért kiadó. Hadházi u. 27. szám. 248

Háromszobás,
parkettás, fürdőszobás lakás, augusztus hó elsejére kiadó. Szent Anna ucca 18. 300

Kiadó lakás nagyobb

Kiadó
ötszobás uccai lakás, összkomforttal, augusztus elsejétől, dr Széky, Csapó ucca 19. 1718

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Ötszobás
hallos utcai lakás áthelyezés miatt augusztus 1-re kiadó. Piac u. 77. II. em. Horváth. 195

Négyszobás,
fürdőszobás, uccai föld szintes lakás, augusztusra kiadó. Szent Anna ucca 35. telefon: 24-20. 291

Lakást keres

Belvárosban
4—5 szobás, udvarral biró magános házat októbor hó elsejétől bérelnék. Cím a kiadóban. 148

Két szoba,
konyhás lakrészt keresek, bútoraim és élelmi szereim beraktározására, novemberig. Cím a kiadóban. 279

Butorozott szoba

Különbejáratú
uccai nagyon szép bútorozott szoba kiadó József kir. herceg ucca 35., I. jobboldal. 1707

Kiadó
egy csinosan bútorozott szoba, **azonnaira,** magános úrnak, vagy hölgynek. Cím a kiadóban. 25 vv.

Uccai
butorozott szoba magános úrnak vagy úrnőnek kiadó. Tűzérlaktanyával szemben. Mikes Kelemen u. 31. 133

Kiadó
kétágyas butorozott szoba Nagyerdő szélén — Poroszlay ut 82. 183

Különbejáratu
butorozott szoba kettőnek is kiadó. Kishegyesi út 17. 214

Különálló
kerti butorozott szoba komolyabb urinőnek — esetleg úrnak, kiadó. Domokos Lajos u. 18. 192

Elegánsan
butorozott különbejáratú uccai szoba házaspárnak is kiadó. Miklós u. 22. 123

Uccai
butorozott szoba augusztus 1-re kiadó. Füvessy, Simonffy u. 15. 180

Bútorozott
szoba, különbejárattal, két személynek azonnal kiadó. Csillag ucca 110. 288

Kapualatti
különbejáratú uccai bútorozott szoba kiadó. Egymalom ucca 4., bal. 252

Kiadó
elegánsan bútorozott, különbejáratú szoba, Teleki ucca 74. 304

Egy szép
uccai bútorozott szoba kiadó. Kút ucca 82. 306

Különbejáratú
udvari kis szoba, azonnalra kiadó. Szappanos ucca 18. 330

Különbejáratú
bútorozott szoba, 1—2 személynek azonnal kiadó, olcsón, Arany János ucca 29., keresztépület. 500 vv.

Ingóságvétel

Zálogcédulát
tábori látcsöveket, alpakka étkészleteket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol **Ingóságközvetítő,** ref. püspöki palota, telefon: 11-99

Női kerékpárt,
megvételre keresek. — Szekfű ucca 15. 338

Női varrógépet
megvételre keresek. — Gacsárdi, Hatvan ucca 11. szám. 327

Ingóság eladás

Két
festett ágy és egy siffon eladó. Ugyanott leánderek, rózsa- és fehérszínűek eladók. Honvéd temető ucca 6. 1217 vv.

Terméskő
virágágyak díszítéséhez s használt redőnyös ajtók, kirakatok, ablakok eladók, vitéz Siposnál, Csapó ucca 23. 975 7. 24.

Perzsaszőnyeg
szövőszék, 140 cm. széles, 12 pengőért eladó. Domokos Lajos ucca 6. 124

Amerikai
hordozható (portable) írógép, alighasznált 150 pengőért eladó. Domokos Lajos ucca 6. szám. 123

Elköltözés
miatt sürgősen eladó plisirozó, előrajzolóüzem, bútorok, lakberendezési tárgyak, — Késes ucca 42. 104 1234 vv

Schőberl-ágy
alig használt, kitűnő vaskályha, fakarnisok eladók. Honvéd utca 15. 168

Egy
jókarban levő kovácsműhely berendezés sürgősen eladó. Takács Imre, Balmazujváros, Nád udvar ucca 41. 137

Jókarban
levő vadászfegyver, kettő csövű, Peterlongo eladó. Pacsirta ucca 4. 184

Vadászfegyver
eladó. Cím a kiadóhivatalban. 199

Búzásládának
való deszka eladó. Cegléd ucca 22., hentesüzlet. 206

Vadászfegyver,
kellékekkel, kitömött madarak, könyvek, bútorok eladók. Erzsébet u. 4. sz. 211

Kútszivattyúk,
használtak és újak eladók. Kassa út 5. 213

Modern
sportgyermekkocsi eladó. Batthyány ucca 17 házfelügyelőnél. 277

Díszes
vasrácskerítés olcsón eladó, 10 méter dupla ajtóval, Tócóskert, Aczél ucca 8. 264

Jókarban
levő „Petroform" gyors főző, öntöttvaslappal olcsón eladó. Teleki ucca 11. szám. 265

Férfi
arany zsebóra, ütőszerkezettel, eladó. Csapó ucca 41. szám. 298

Kétszemélyes
vízvezetékkel felszerelt férfi fodrász-berendezés eladó. Péterfia u. 58. szám. Győrynél. 310

Rollóskirakat,
kétszárnyú ajtók, ikerablakok, eladók. Erzsébet ucca 9. 309

Alighasznált
modern, mély gyermekkocsi eladó. Szappanos ucca 8. sz. 319

Eladó
varrógép, páncélkassza előszobafal, íróasztal, s zongora, vegyes bútorok, Csapó ucca 16. 325

Olcsón
eladók kitűnő karban levő épületfa, ajtók, s parketta, Csapó ucca 31. szám. 335

Gazdasági eszközök

Cséplőgép
1000 m/m. tízéves, 4, 6 8 HP gőzlokomobil kijavítva eladó, bérbeadó. Cséplést vállalok. Király, Royal épület. 1721 8. 6.

Kútfúrást
javítást felelősséggel elvállal Szeitler kútfúrómester. Kútszivattyúk, kútrámák kaphatók. Honvéd ucca 41. 238

Egyfogatú
bérkocsi joggal, teljes felszereléssel sürgősen s jutányosan eladó, Böszörményi út 28. sz. 274

Eladó
zuhatag kút, benzinmotor, 1.8 és 1.5 lóerős Lorántffy ucca 46. 290

Egy
keveset használt zöldhuzatú, bőrfedeles körberhintó eladó. Szappanos ucca 18. 330

Gazdasági terméynek

Eladó
130 kereszt búza pelyvája, törekje, Kishegyesi úti trafik. 266

Ingatlant keres megvételre

Kisebb
telepi, vagy kerti házat keresek megvételre 400 pengő előleg. A vételár többi részét havi 50 Pős részletben fizetem. Ügynökökkel nem tárgyalok. Ajánlatot levélben. „Biztos fizető" jeligére a kiadóhivatalba kérem 139

Keresek
központban megvételre családi házat. Közvetlenül tárgyalok. Irásos ajánlatot 20,000 P. — „Képénz" jeligére a kiadóba kérek. 220

Eladó házhely

Háromszáz
négyszögöles villatelkek, termő gyümölcsössel eladók. Sesztina u. 4. szám, (kisállomás mellett). 1418 8. 2.

Eladó házhely
a Sámsoni követúttól 1 perenyire. Apponyi u. 48. szám. Négyszögöle 3 pengő. Részletfizetés mellett is. 2+

Villatelek,
egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos út mentén, kedvező feltételekkel eladó. Kölcsönös Segélyző, Kossuth ucca 8. 104+

Népfürdő
mellett, közvetlenül a Kassai úton, házhelyek eladók, négyszögölenként 11 pengőért. Értekezhetni: Böszörményi Béla ügyvédnél, Piac u. 70, szám. 1266 7. 15.

Eladó ház

Tőkepénzesek!
nyugdíjasok, kereskedők figyelmébe, nagyértékű, masszív, üzletes sarokház a város legforgalmasabb piacterén, a tulajdonosok visszavonulása miatt, kedvező feltételek mellett, esetleg részletre is eladó. Átvételhez cca 10.000 P elégséges. Cím a kiadóhivatalban. 106+

Jó vétel
A Salétrom uccán 115 négyszögöles telkes ház, havi 54 P bérjövedelemmel eladó, két egy szoba, konyhás és egy egyszoba, konyhás lakás 2 pincehelyiségből áll. Nem sok pénzzel átvehető. Cím a kiadóban. 17 A+

Ilyen csodavételt
még nem hallott! Nem egészen két év alatt önmagát kifizeti egy most renovált ház. Havi bérjövedelme 290 pengő. Van benne két háromszobás és 5 egyszobás lakás, Ügynökök kizárva. Cím a kiadóban. 19 A+

Homokkertben
119 négyszögöles telken 3 egyszobás és egy egyszobás lakás van. Most havi 30 pengőhöz. Alkalmi áron átvehető, kevés pénz kell hozzá. Címet a kiadóhivatal megmondja. 18 A+

Rákóczi u. 26. sz.
ház 291'34 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség, öt lakás, igen értékes telek. Címe megtudható a „Debreczen" kiadóhivatalában. 42

Jó nyugdíjnak
megfelelő jövedelmet biztosíthat magának, aki megveszi a város forgalmas fejlődő helyén azt a házat, amelyikben egy kétszobás, négy egyszobás konyhás és 1 szoba üzlethelyiségből álló lakás van. Jövedelmez havi 130 pengőt. Fele árával átvehető. Cím a kiadóban. 11 A+

Alkalmi vétel
kedvező áron eladó 132 négyszögöles telken három egy szoba, konyhás és két egyszobás lakással biró ház. Havi bérjövedelme 56 pengő. Cím a kiadóban. 13 A+

Meszena ucca 2.
Könyök ucca 1
saroktelek 138 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség és 4 lakás. Cím a kiadóban. E 46

Eladó
villamos végállomásnál gazdáknak is nagyon alkalmas házastelek, két szoba, konyha, kamara, 2 istálló, góré, egy nagy szénás szín deszkából. Az épületek téglából, cseréppel fedve, jóvízű kút. Az egész ára 3500 pengő. Részletre is megvehető. Készpénz esetén engedmény. Bihari u. 4. szám. 105+

Takaros
kertségi ház, nagyon olcsón megvehető, a Bozzai telepen, — 384 négyszögöles telek, két egy szoba, konyhás lakás és egy egy szoba, konyhás lakás van benne. Kevés pénzzel átvehető. Cim a kiadóban. 16 A+

Rakovszky u. 57.
és Bercsényi u. 54. sz., két uccára nyiló alápincézett, havi 100 pengő jövedelmet hozó ház villany s vízvezetékkel olcsón, sürgősen eladó. 109+

Eladó ház
a város szívében 7 lakással, fürdőszobákkal. Virágoskert. Termő gyümölcsfák. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi u. 35. szám. 101+

Magas kamatnak
megfelelő jövedelmet hoz a Hatvan uccán egy eladó modern ház. 591 négyszögöles telek, 1 négyszobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás, 7 egy szoba, konyhás lakás és 3 üzlethelyiség van benne. Havi bérjövedelme 909 pengő. Jó feltételek mellett megvehető. Cím a kiadóban 15 A+

Homokbánya,
a Rigó ucca elején, kövesúthoz közel, kedvező áron eladó.. A telek a kibányászás után ingyenbe marad a vevőnek. Felvilágosítás: 28-83. sz. telefonon. 11+

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld a vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelynek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102+

Kétlakásos
ház 129 négyszögl telekkel, Móricz ucca 1 sz alatt olcsó áron eladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Jól jövedelmező ház
reme kfeltételek mellett eladó. Havi 111 pengőt hoz, mert 1 kétszobás, 3 egyszobás, konyhás lakás és 1 üzlethelyiség van bérbeadva. Cim a kiadóban. 21 A+

Ötszobás
lakás, 900 négyszögöles kerttel, egyszobás s ház mesterlakással kiadó, a Simonyi úton. Tulajdonos cime a kiadóban megtudható. E 33

Szent Anna ucca 34. számú ház
418'54 négyszögöl, négy rendbeli lakás, az épület hátsó részén nagy kert. Tulajdonos cime megtudható a kiadóhivatalban. E 46

Simonyi út 7. sz. villa
888'20 négyszögöl, 5 szobás lakás és külön 1 szoba, konyhás lakás, nagy kert, tulajdonos címe a kiadóban. E 45

Kossuth ucca 49.
szám alatt ötlakásos istállós ház hat munkateremmel, kerttel, 627 négyszögöl telken eladó Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

Kitűnő jövedelmet hoz
158 négyszögöles telken fekvő ház, két háromszobás lakásból áll, most renoválták, havonként 172 pengő bért hoz. Kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó. Cím a kiadóban. 22 A+

Eladó
Tócóskert, Faiskola u. 7 f. alatti ház és mellette levő beépítetlen telek, együtt, vagy külön is. A ház áll: uccai 2 szoba, előszoba, konyha, spájzból, lakható alápincézésből, udvari 1 szoba, konyha, spájzból. Szivattyús kút, 12 jószágra istálló, gyümölcsös, konyhakert és szőlő van a 393 négyszögöl telken. A beépíthető házhely 384 négyszögöl. Olcsó ár! 108+

Vargakertben
kitűnő vétellehetőség nyilt egy most renovált házra. A lakbérből a ház ára kifizethető, mert 2 kétszobás és 6 egyszobás lakásban bérlők laknak. Most havi 97 pengőt fizetnek. Jó feltételek mellett a ház azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 20 A+

Négyszobás,
uccai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással biró 246 négyszögöles telekkel, Teleki ucca 77. alatt, szép ház, garázs is van benne, most olcsón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Eladó
Simonffy u. 39. sz. ház
141'40 négyszögöl, van rajta 6 lakás. Cím a kiadóban. E 43

Pompás
helyen szép telek olcsón megvehető. Komlóssy út és Dóczi ucca között az egyetemi atletikai pálvával szemben fekszik, 864 négyszögöl. Három parcellában is eladó. Cim a kiadóban. E 29

Egészséges
városrészen, Komlóssy út 10. sz. 519 négyszögöles villatelek, két uccára szól, eladó. Felvilágosítás a kiadóhivatalban. E 28

Simonyi út 5. sz. villa eladó
600 négyszögöl, van rajta 2 rendbeli lakás. Tulajdonos cime a kiadóban. E 44

Komlóssy út 36.
szám alatt modern családi ház, teljes komforttal, egyetem közelében, jutányosan eladó. Értekezhetni lehet: Böszörményi Béla ügyvédnél Ferenc József út 70. 1265 7, 15

Bakóczy László
ingatlanforgalmi irodája

Werbőczy ucca 8. szám. (Járosbiróság mellett). Telefon: 28-26. szám. (Saját ház).

Eladó házak:

Hihetetlen alkalmi vétel a Hatvan ucca 34. számú ház, üzlethelyiséggel, tíz rendbeli lakással, háromszáztíz négyszögöl telekkel sürgős elköltözés miatt potom tizennégyezerért, vagy talán még olcsóbban is.

Csapó ucca 98. üzletekkel, lakásokkal, az örökösök minden elfogadható áron eladják.

Csapó ucca 100. Nagy Dani kocsmája van benne, haláleset miatt sürgősen és olcsón.

Széchenyi ucca 99. sz. emeletes, adómentes s modern villa.

Mester ucca 43., Kar ucca sarok, gyógyszertár van benne, nagy jövedelemmel.

Nagyerdő alatt, Martinovics ucca 4. számú kétszobás, összkomfortos modern villát az örökösök olcsón eladják.

Arany János ucca 40. kétrendbeli úri lakással nagyon olcsón.

Minden körülmények között eladjuk az Arany János ucca 21 sz. ötszobás úrilakással biró nagytelkű házat befásított szép udvarral.

Egyetem mellett még 18 évig adómentes négyszobás, komfortos úrivillát, nagy telekkel, s gyümölcsfákkal az örökösök potom tizenháromezerért adnák el. Igazi alkalmi vétel.

Tisztviselőtelepen Bornemissza ucca 6. számú hatszobás úri villa, nagyon eladó.

Kasa út mellett Baksai Sándor ucca 6. számú adómentes úrivilla, kétrendbeli lakással.

Kollégium mellett, Rothermere ucca 31. sz. ötlakásos, nagytelkü ház, 12 ezer pengőért megvehető. 225

Befőzéshez
kajszinbarackot legolcsóbban
Gödény csemegeüzletben
szerezhet be Csapó u. 7.

Nagy Sándor
ingatlanirodájának hirdetése
(Csapó ucca 27.)

Késes ucca 14., adómentes, pincézett uccai háromszobás lakás, mellékhelyiségek és többrendbeli udvari lakás. Tulajdonos lakásán kivül 102 pengő havi bérjövedelemmel. Elköltözés miatt, sürgősen eladom, 12.000 pengőt kérek. Alkudni szabad.

Honvéd ucca 7. Értékes helyen, csoda kényelmes családi ház, háromszobás lakással, s mellékhelyiségek, kert stb, 10,000 P. Elcserélhető kisebb üzletes házzal.

Pacsirta ucca 10., háromszor egyszobás lakás, kovács, kerékgyártó műhely, melléképületek, minden közművekkel ellátott 156 öl igen értékes telekkel, 9000 pengőt kérünk. — Kedvező feltételekkel.

Csigekert ucca 9 E. sz (Mester ucca végénél), adómentes villa, két szoba, fürdőszoba, előszoba, egyéb mellékhelyiségekkel, 377 öl kerttel, Felvidékre helyezésért 8000 P, sürgösen, bankteherrel.

Szeder ucca 22. (Sámsoni útnál), nagyon jó kis családi ház, 2000 P. Eladom 1000 pengő előleggel, vételárhátralék tulajdonosnak törlesztve.

Házak, földek, szőlők, gyümölcsösök, villatelkek, házhelyek, legbőségesebb választékban. Vételnél, eladásnál feltétlenül keresse fel Csapó ucca 27. szám alatti ingatlanforgalmi irodámat.

Mosott rongyot
vesz
lapunk nyomdája

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Gyönyörű
ötszobás lakással biró 293 négyszögöles telkes ház, méltányos áron eladó. Jókai ucca 9 C. — Közelebbit a kiadóban. E 27

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkirozott, gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó vagy földbirtokkal elcserélendő. Értekezni: Nap utca 4. szám. 07 vv

Villatelkek
egy 404 s egy 327 négyszögöles a Lajos király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Nap utca 4. 107 vv

Köntöskert,
Bezerédi ucca 24. 1300 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, házzal eladó. Ferenc József u. 57. sz. Juhász József. 245

Eladó ház,
kocsma, fűszerüzlet, jó menetelü, biztos megélhetés. Ugyanott keményfa háló, 3 ajtós, tükörrel. Cím: Hatvan ucca 69. ház előtt, 19 betonsátor. 222

Eladó
kis ház 300 négyszögöl földdel, szoba, konyhás lakással, — Tócóskert Körte u. 10. 170

Böszörményi út
53—55. ház vendéglővel eladó. 136

Eladó
családiház elköltözés miatt. Jerikó u. 67. 78

Eladó
vagy kiadó Sáránd 208. uriház négy szoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel, 30 termő gyümölcsfa, orvosnak nyug díjasnak alkalmas. Értekezni a helyszinen. 179

Eladó
3 szoba, előszoba összes mellékhelyiségekből álló ketres családiház, a Vágóhid mellett. Siposs u. 4. Villamoshoz közel. 203

Eladó
Sestakert Andrássy út 85. sz. 534 négyszögöles gyümölcsös és szőlő, szoba konyhás lakással, előnyös fizetési feltételek mellett. Egészséges remek üdülőhely. 201

Földbérlet

Felesbe
esetleg haszonbérbe kiadó közvetlen a Sámsoni kövesút mellett a katonai gyakorlótérrel szemben 25 hold tanyás birtok. Értekezhetni. a helyszinen. 197

Kiadó
haszonbérbe várostól cca 18 km-nyire a Mátai kövesut mellett 34 holdas tanya. Érdeklődni lehet Vigkedvű Mihály u. 45. alatt. 217

Nagycserén
36 hold tanyásföld hosszabb időre bérbeadó. Honvéd utca 16. 232

BMW, AJS, Puch
motorkerékpárok kitűnő állapotban eladók.. DKW körzetképviseletnél, Széchenyi ucca 24. 1338

Kiadó
Halápon 36 hold tanyás föld. Értekezni Timár u. 14. 182

Felesbe
kiadó 26 hold a látóképi vasuti megállóhoz közel. Molnár, Rothermere u. 10. 231

Facsika
67. számú 32 holdas tanya októberre kiadó. — Dr. Halász ügyvéd, Piac u. 41. 228

Kiadó
a Nagycserén 32 hold föld. Cím a kiadóban. 242

Eladó föld

Nyugdíjasok,
eladó a sárándi állomásnál félhold szőlő s gyümölcsös épülettel. Méhészetre kiválóan alkalmas hely. Érdeklődni: Lovász csősznél. 1234 vv.

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold príma tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. 591 vv

Eladó állatok

Kéthónapos
fajmalacok, féléves kocák és kan zsírsertések hizlalásra alkalmasak, eladók. Szappanos utca 19. sz. 216

Négy
darab kövér sertés eladó. Kigyó utca 16. Fábián. 175

Eladó
a nagycserei erdőhivatalnál 12 drb 1 éves mangalica sertés. 69

Két
drb. 120 kg-os malac eladó. Böszörményi út 45. 215

Eladó
4 kövér sertés 150—160 kilósak Hatvan utcai kert, Gohér u. 19. 193

Eladó
1 drb. jóltejelő kisfias tehén Nyiregyházi utca 4. sz. 12

15 hónapos
koca és 8 heles angol malacok eladók, Csapókert, Klapka ucca 41. 237

Valódi
patkányfogó kutyakölyök eladó. Erzsébet ucca 26. szám. 244

Egy darab
féléves ártány süldő eladó. Csörsz ucca 14. sz. (Honvédtemető uccából nyiló első ucca). 1234

Szerkesztésért felelős PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY